

คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการคณบดีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
จังหวัดลำปางเป็นคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ADMINISTRATORS' COMPETENCY FOR IMPLEMENTATION OF
EDUCATION QUALITY ASSURANCE UNDER
THE OFFICE OF VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยผู้วิจัยขอสงวนสิทธิ์
ในลิขสิทธิ์การนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ศึกษานานาชาติ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2552

KMUTL - 2009 - TD - M - 112 - 085

สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ADMINISTRATORS' COMPETENCY FOR IMPLEMENTATION OF
EDUCATION QUALITY ASSURANCE UNDER
THE OFFICE OF VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

T105180

ยูปา พุกสวัสดิ์
YUPA PUKSAWAT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2552

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....105180
วันเดือนปี.....16 พ.ย. 2552

KMIFL-2009-ED-M-212-085

b.....
i.....

**ADMINISTRATORS' COMPETENCY FOR IMPLEMENTATION OF
EDUCATION QUALITY ASSURANCE UNDER
THE OFFICE OF VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2009

KMITL-2009-ED-M-212-085

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2009

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
Administrators' Competency for Implementation of Education Quality Assurance
Under the Office of Vocational Education Commission

นักศึกษา นางยุพา พุกสวัสดิ์

รหัสประจำตัว 48063106

ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ศิริพรรณ ชุมนัม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
รศ.พีระวุฒิ	สุวรรณจันทร์	
ผศ.ดร.มาลัย	จีรวัดนเกษตร์	
ดร.ศิริพรรณ	ชุมนัม	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	
ดร.ณรงค์	พิมสาร	

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

KING MONGLUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 6 พฤษภาคม 2552 เวลา 13.00 - 16.00 น.

สถานที่สอบ ณ ห้อง ปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะกรรมการอุตสาหกรรมรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

วันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ห้ามนำไปใช้เพื่อการค้า และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ การศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชื่อนักศึกษา

นางยุพา พุกสวัสดิ์

รหัสประจำตัว

48063106

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2552

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ศิริพรรณ ชุมนวม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)วิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา และสถานภาพโดยตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 126 แห่ง จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา เป็นแบบคำถามปลายเปิด เทปบันทึกเสียง และแบบสรุปผลการวิเคราะห์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างเป็นเครื่องมือในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 ด้านคือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านคุณลักษณะ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปดังนี้

1. การวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3 ด้านดังนี้

1.1 ด้านความรู้ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องมีความรู้เรื่องการจูงใจบุคลากร การกำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผนการดำเนินงาน บริหารจัดการทรัพยากร มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของ

การประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการปฏิบัติงาน เกณฑ์การประเมินคุณภาพ และเทคโนโลยี ในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 ด้านทักษะ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องมีทักษะในการเลือกใช้กลยุทธ์ วางแผน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย จัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากร บริหารทรัพยากร ตัดสินใจสั่งการ ติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิด ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ควบคุมดูแลผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย ประเมินผลการปฏิบัติงานและ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

1.3 ด้านคุณลักษณะ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบ มีภาวะผู้นำในการบริหาร มีความสามารถ ในการประสานงาน และมีการเตรียมพร้อมอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

2. ศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านพบว่าอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ

เมื่อจำแนกตามประเภทสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมาก ที่สุดทุกด้าน

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก

Thesis Title	Administrators' Competency for Implementation of Education Quality Assurance under the Office of Vocational Education Commission
Student	Mrs. Yupa Puksawat
Student ID.	48063106
Degree	Master of Industrial Education
Program	Vocational Administration
Year	2009
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Malai Gerawatanakaset
Thesis Co-advisor	Dr. Siripan Choomnoom

ABSTRACT

The purposes of this research were : (1) to analyze Administrators' Competency for Implementation of Education Quality Assurance under the Office of Vocational Education Commission and; (2) to study the overview and general considerations which were classified by type of educational institutes (Agriculture and Technology Colleges, Technical Colleges, Vocational Colleges, Polytechnic Colleges and Industrial and Community Education Colleges) and Administrators' in Administrators' Competency for Implementation of Education Quality Assurance under the Office of Vocational Education Commission. The sample were 248 Directors, Deputy Directors of Education Development Department and Chiefs of Research Development and Education Standard section from 126 educational institutes under the Office of Vocational Education Commission. The tool acquired from Focus Group Setting by an Education Quality Assurance Expert, which consisted of unstructured questionnaire, tape cassette recorder of the meeting and the result conclusion analyzing form for the Content Validity analyzing to build the tool for studying the Administrators' Competency for Qualification Implementation of Education Quality Assurance in three general considerations, which were (1) knowledge aspect (2) skill aspect and (3) qualification aspect. The instrument was five rating scales questionnaire. The statistic used were percentage, mean and standard deviation. Computer prefabricated program was used for analyzing the data.

The results were concluded as follows:

1. The analysis of Administrators' Competency for Implementation of Education Quality Assurance was divided into three general considerations, they were
 - 1.1 For knowledge aspect: the Administrators under the Office of Vocational Education Commission should have knowledge of personnel motivation, fixing purposes in education quality assurance performing, planning in implementation on resource administration management, having standard and education quality assurance indicators, performing steps, setting criteria of quality assessment and having technology in education quality assurance administration.
 - 1.2 For skill aspect: the administrators under the Office of Vocational Education Commission should have some skills in using strategy, planning and fixing trends to reach the target, dividing some tasks to individual ability, knowing resource administration, making decision in performing ordering, internal and external communication personnel, motivational creation, for encouragement in performing, controlling the preferment for standardization purposes, having performing assessment and solving some problems correctly and rapidly.
 - 1.3 For qualification aspect: the administrators under the Office of Vocational Education Commission should have vision, responsibility, leadership in administration, ability in coordination and being continuously consistent on the alert.
2. The studying of Administrators' Competency for Qualification Implementation of Education Quality Assurance under the Office of Vocational Education Commission both the overview and general considerations were in high level. Which were consecutive order of knowledge aspect, qualification aspect and skill aspect.

When it was divided to educational institute classification, both the overview and general considerations were in high level except for the Vocational Colleges, they were in the highest level.

When it was divided to the position status, both the overview and general considerations were in high level.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรมทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาในการจัดทำสนทนากลุ่ม (Focus Group) ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณเจ้าของผลงานทางวิชาการทุกชิ้นที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจนทำให้เกิดความรู้ และนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช ดร.ณรงค์ พิมสาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีคุณภาพมากขึ้น

ขอขอบพระคุณ ครูพรทิพา มุลแก้ว ครูจิรดี ประชวรศิริ ครูณัฐสุดา พิพุดิไกร และครูศศิมา กานยะคามิน ที่ได้ให้คำแนะนำในการจัดทำบทคัดย่อภาษาอังกฤษ สถิติในการวิจัย และให้คำปรึกษาการอภิปรายผล

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พี่ เพื่อน และน้องชาวอาชีวศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ให้คำแนะนำและให้กำลังใจตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา สามี และบุตร ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

ยุพา พุกสวัสดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	7
2.2 งานประกันคุณภาพการศึกษา.....	13
2.3 สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษา.....	24
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4.1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	70
4.2 ผลการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	72
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความถี่ และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยประเภทของสถานศึกษา และสถานภาพ โดยตำแหน่งของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของ ข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	70
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	101
5.2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	101
5.3 สรุปผลการวิจัย.....	103
5.4 อภิปรายผลการวิจัย.....	106
5.5 ข้อเสนอแนะ.....	121
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก.....	129
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ข เอกสารการสนทนากลุ่ม.....	137
ภาคผนวก ค หนังสือราชการ.....	142
ประวัติผู้เขียน.....	149

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา.....	62
4.1 แสดงความถี่ และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภท สถานศึกษาและสถานภาพ โดยตำแหน่ง.....	73
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะ การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน.....	75
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านความรู้.....	76
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านทักษะ.....	77
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณลักษณะ.....	78
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวม ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	80
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ของสมรรถนะการ ปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	85
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	89
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม 3 ด้าน จำแนกตาม สถานภาพ โดยตำแหน่ง.....	92
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ด้านความรู้ จำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง.....	94
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ด้านทักษะ จำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง.....	96
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะ จำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง.....	99

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....	12
2.2 แสดงความจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษา.....	17
2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพ ภายนอก.....	18
2.4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	23
2.5 แสดงองค์ประกอบของสมรรถนะ.....	30
2.6 แสดงวงจรความรู้.....	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาตามมาตรา 9(3) ซึ่งภาระงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกโดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและถือว่าการประกันคุณภาพภายในมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาซึ่งต้องกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามมาตรา 47 และมาตรา 48 โดยการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน มีการประเมินการจัดการศึกษา ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรา 49 และถ้าสถานศึกษาใดจัดการศึกษาไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาต้องจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา 51

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทางวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน นโยบายการจัดการศึกษานเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ เพื่อให้ได้ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานทั้งในด้านความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพและสถานศึกษาในสังกัดผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

การที่สถานศึกษาอาชีวศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าวโดยดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2549 กำหนดให้มีการบริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหารทรัพยากร 2) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ 3) ฝ่ายพัฒนาการศึกษา และ 4) ฝ่ายวิชาการ

สำหรับฝ่ายพัฒนาการศึกษามีหน้าที่หลัก แบ่งงานออกเป็นงานต่าง ๆ 4 งาน คือ 1) งานปกครอง 2) งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา 3) งานแนะแนวและสวัสดิการการศึกษา 4) งานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา. 2549) ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษาโดยตรง สำหรับงานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา ตามหน้าที่และความรับผิดชอบของภาระงาน สามารถกำหนดเป็น 3 งานย่อย ๆ ได้แก่ งานวิจัยพัฒนา งานหลักสูตรการเรียนการสอนและงานมาตรฐานการศึกษาซึ่งงานมาตรฐานการศึกษามีภาระงานที่สำคัญได้แก่ งานประกันคุณภาพการศึกษาทั้งในส่วนของงานประกันคุณภาพภายในและงานประกันคุณภาพภายนอกซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา และจะต้องบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้การรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

จากภาระงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง) และวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2550 พบว่าสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา เกิดจากบุคลากรของสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญของงาน ผู้บริหารขาดการวางแผนและการติดตามงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการสร้างควมตระหนักให้กับบุคลากรยังมีไม่เพียงพอ ทำให้ครูตลอดจนเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจในภาระงาน มีผลให้การปฏิบัติงานล่าช้า รวมทั้งการเก็บรวบรวมผลงานในฝ่ายที่ได้ปฏิบัติไปแล้วยังไม่เป็นระบบ และข้อมูลจากสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กลุ่มมาตรฐานสถาบันและสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2551 ([http:// www.vec.go.th](http://www.vec.go.th)) สรุปผลการประเมินในรอบที่ 2 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) พบว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่เข้ารับการประเมินจำนวน 229 แห่งผ่านการรับรองมาตรฐานแบบไม่มีเงื่อนไขจำนวน 203 แห่งไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวน 17 แห่ง รอพินิจจำนวน 9 แห่ง

จากสภาพปัญหาของงานประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษาซึ่งรับผิดชอบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรง จึงสนใจศึกษาสมรรถนะของผู้ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาในการวางแผนที่ดี การสร้างควมตระหนักให้กับบุคลากร การสร้างบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของงาน และมีการติดตามงานอย่างต่อเนื่องและเพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบริหาร พัฒนาแก้ไขปรับปรุงสมรรถนะของผู้ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ

ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผ่านเกณฑ์การรับรองของสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2.2 เพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา และสถานภาพ โดยตำแหน่ง

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำองค์ประกอบสมรรถนะของ David McClelland (อ้างใน สุกัญญา รัตติธรรม โขติ. 2547 : 48) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะ
3. ด้านคุณลักษณะ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา และเพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภทสถานศึกษา และสถานภาพ โดยตำแหน่งในปีการศึกษา 2551

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ

การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 404 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวม 808 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างใน สุจิตรา บุญรัตพันธ์. 2534 : 176-177) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 130 แห่ง ๆ ละ 2 คน จำนวน 260 คน เทียบสัดส่วนของแต่ละประเภทสถานศึกษา และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ความรู้สึกเห็น ของผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกเป็น

1. ประเภทของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

1.2 วิทยาลัยเทคนิค

1.3 วิทยาลัยอาชีวศึกษา

1.4 วิทยาลัยสารพัดช่าง

1.5 วิทยาลัยการอาชีพ

2. สถานภาพโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย

2.1 ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา

2.2 หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา

ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.5.1 สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาได้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งประกอบด้วย

1.5.1.1 ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึงความรู้เรื่อง การมุ่งใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผนการดำเนินงาน ภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทาง การประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหาร จัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษารวมทั้งมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการ ปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา เกณฑ์การประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของ การประกันคุณภาพการศึกษา และเทคโนโลยีในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.5.1.2 ด้านทักษะ (Skill) หมายถึงความสามารถในการเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้น ให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดแบ่ง ภาระงานตามความสามารถของบุคลากร การบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม การ ตัดสินใจสั่งการเพื่อให้การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาถูกต้อง รวดเร็ว การติดต่อสื่อสารทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจอย่างถูกต้อง ตรงกัน การสร้างแรงจูงใจให้ บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สามารถควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากรให้ เป็นไปตามมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย ตลอดจน การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

1.5.1.3 ด้านคุณลักษณะ (Attributes) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับ การมีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเป้าหมายที่กำหนด มีภาวะ ผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสามารถในการ ประสานงานเพื่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นผู้ที่มีการ เตรียมพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

1.5.2 การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำงานของผู้บริหาร สถานศึกษาตามภาระงาน การประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่ งานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับ การประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.5.3 ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาสายอาชีพในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกเป็น

1.5.3.1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ประกอบด้วยวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยี จำนวน 44 แห่ง และวิทยาลัยประมง จำนวน 3 แห่ง รวม 47 แห่ง (ภาคผนวก ก)

1.5.3.2 วิทยาลัยเทคนิค ประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 109 แห่ง และ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จำนวน 3 แห่ง รวม 112 แห่ง (ภาคผนวก ก)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.3.3 วิทยาลัยอาชีวศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาจำนวน 36 แห่ง วิทยาลัยพณิชยการ จำนวน 5 แห่ง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม จำนวน 2 แห่งและ วิทยาลัยบริหารธุรกิจ และการท่องเที่ยว จำนวน 3 แห่ง รวม 46 แห่ง (ภาคผนวก ก)

1.5.3.4 วิทยาลัยสารพัดช่าง ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 54 แห่ง (ภาคผนวก ก)

1.5.3.5 วิทยาลัยการอาชีพ ประกอบด้วยวิทยาลัยการอาชีพจำนวน 144 แห่ง และ กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง จำนวน 1 แห่ง รวม 145 แห่ง (ภาคผนวก ก)

1.5.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการฝ่าย พัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.5.5 หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา หมายถึงครูหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับ คำสั่งมอบหมายปฏิบัติหน้าที่จากผู้อำนวยการสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานวิจัยพัฒนาและมาตรฐาน การศึกษา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2549

1.5.6 ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพ อาชีวศึกษา จากสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.5.7 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลแบบจัดกลุ่มสนทนา ในการจัดทำแนวทางการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้คำตอบที่ครบถ้วน ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน เป็นข้อมูลที่ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกส่วนใหญ่ภายในกลุ่ม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

2.1 ความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

2.1.2 โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

2.2 งานประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

2.2.3 หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.3 สมรรถนะในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

2.3.1 ความหมายของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

2.3.2 ความสำคัญของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

2.3.3 ประเภทของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

2.3.4 องค์ประกอบของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

2.3.4.1 ด้านความรู้

2.3.4.2 ด้านทักษะ

2.3.4.3 ด้านคุณลักษณะ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

อาชีวศึกษา เริ่มอย่างเป็นทางการเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึง การเรียนวิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ.2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียนสามัญศึกษา และโรงเรียนวิสามัญศึกษา ในปี พ.ศ.2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ.2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประถมกสิกรรม ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 ได้ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษาชั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค ปี พ.ศ.2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ และกรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ ต่อมาวันที่ 19 สิงหาคม 2484 ตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ แบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ สำนักงานเลขานุการกรม กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการโรงเรียนอาชีวศึกษา และกองวิชาการ ปี พ.ศ. 2495 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในกรมอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ สำนักงานเลขานุการกรม กองโรงเรียนการช่าง กองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กองโรงเรียนเกษตรกรรม กองวิทยาลัยเทคนิค กองส่งเสริมอาชีพ และกองออกแบบและก่อสร้าง และในปีนี่ยังได้จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่งทั่วประเทศ คือ 1) วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (2495) 2) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ - สงขลา (2497) 3) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-นครราชสีมา (2499) และ 4) วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ-เชียงใหม่ (2500) ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมอาชีวศึกษา ตอนปลาย หลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อรับนักเรียน ที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ ปี พ.ศ.2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ.2512 ได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเป็นวิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือ วิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนถึงปี พ.ศ.2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด จำนวน 90 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง ปี พ.ศ.2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี นุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ.2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยช่างก่อสร้าง ในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอน ถึงระดับปริญญาตรี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ. 2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่ง ของกรมอาชีวศึกษาไปกรมสามัญ ปี พ.ศ.2523 ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523 กำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัย และกองโรงเรียนเป็นกองใหม่ คือ กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กองวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา ปี 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ปี พ.ศ.2533-2535 นี้มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2535 ได้ถูกประกาศและกำหนด ใช้จนถึง ปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง ปี พ.ศ.2535-2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 93 แห่ง เฉพาะโครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ ระดับ อำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาชนบท เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพในระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้ตรงกับความต้องการ ของตลาด แรงงาน และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปี พ.ศ.2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุน จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้ สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ ในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ปี พ.ศ.2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันมีอำนาจจัดการศึกษาระดับ ปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) และ ปริญญาตรี ในการเปิดสอนเป็นไปตามเกณฑ์ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

การพัฒนาอาชีวศึกษาได้พัฒนา เป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การเทียบ โอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนและการพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงต่างประเทศ

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2552)

2.1.2 โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.2549) ได้กำหนดหมวด 1 หน้าที่และการบริหารงานของสถานศึกษาดังนี้

สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษา ฝึกอบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตามนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวให้สถานศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดการศึกษาให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการดำรงชีวิตตามสภาพ เศรษฐกิจ สังคม ท้องถิ่น วัฒนธรรมเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการปฏิบัติงานจริงตามความ พร้อม และศักยภาพของสถานศึกษา
2. จัดการศึกษาโดยประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาที่อยู่ภายในจังหวัดนั้น ทั้ง ในด้านการจัดการวิชาการ การใช้บุคลากรและทรัพยากรร่วมกัน
3. จัดการศึกษาโดยการระดมทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพย์สิน และบุคลากรทั้งจากรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น รวมทั้งความร่วมมือในการจัด กิจกรรม และการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา
4. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพเป็น พลเมืองดีของสังคม มีความสามารถในการคิด เรียนรู้ วางแผนและพัฒนาตนเอง
5. เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชนและท้องถิ่น
6. วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
7. ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ส่งเสริมการกีฬาพลานามัย และ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
8. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงธุรกิจ การรับงานการค้า และการรับจัดทำรับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่ายที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน

ให้สถานศึกษาแบ่งการบริหารงานออกเป็นฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารทรัพยากร
2. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
3. ฝ่ายพัฒนาการศึกษา
4. ฝ่ายวิชาการ

ฝ่ายบริหารทรัพยากรแบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานบริหารงานทั่วไป
2. งานบุคลากร
3. งานการเงิน
4. งานการบัญชี
5. งานพัสดุและอาคารสถานที่
6. งานวิทยบริการและห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศ
2. งานความร่วมมือและบริการชุมชน
3. งานการตลาด การค้าและประกอบธุรกิจ
4. งานฟาร์มและโรงงาน (เฉพาะสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี)
5. งานสำรวจวิเคราะห์ดินและน้ำเพื่อการเกษตร (เฉพาะศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตร)

ฝ่ายพัฒนาการศึกษาแบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานปกครอง
2. งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา
3. งานแนะแนวและสวัสดิการการศึกษา
4. งานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ แบ่งออกเป็นแผนกและงานดังนี้

1. แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์
2. แผนกวิชาชีพตามสาขาวิชาที่เปิดสอน
3. งานทะเบียน
4. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและประเมินผล

แผนกวิชาชีพให้เปิดทำการสอนตามความต้องการของตลาดแรงงานตามเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้เรียน และตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดในกรณีที่แผนกวิชาใดไม่มีความจำเป็นต้องเปิดทำการสอนในสถานศึกษาต่อไป ให้ดำเนินการยุบเลิกแผนกวิชานั้น

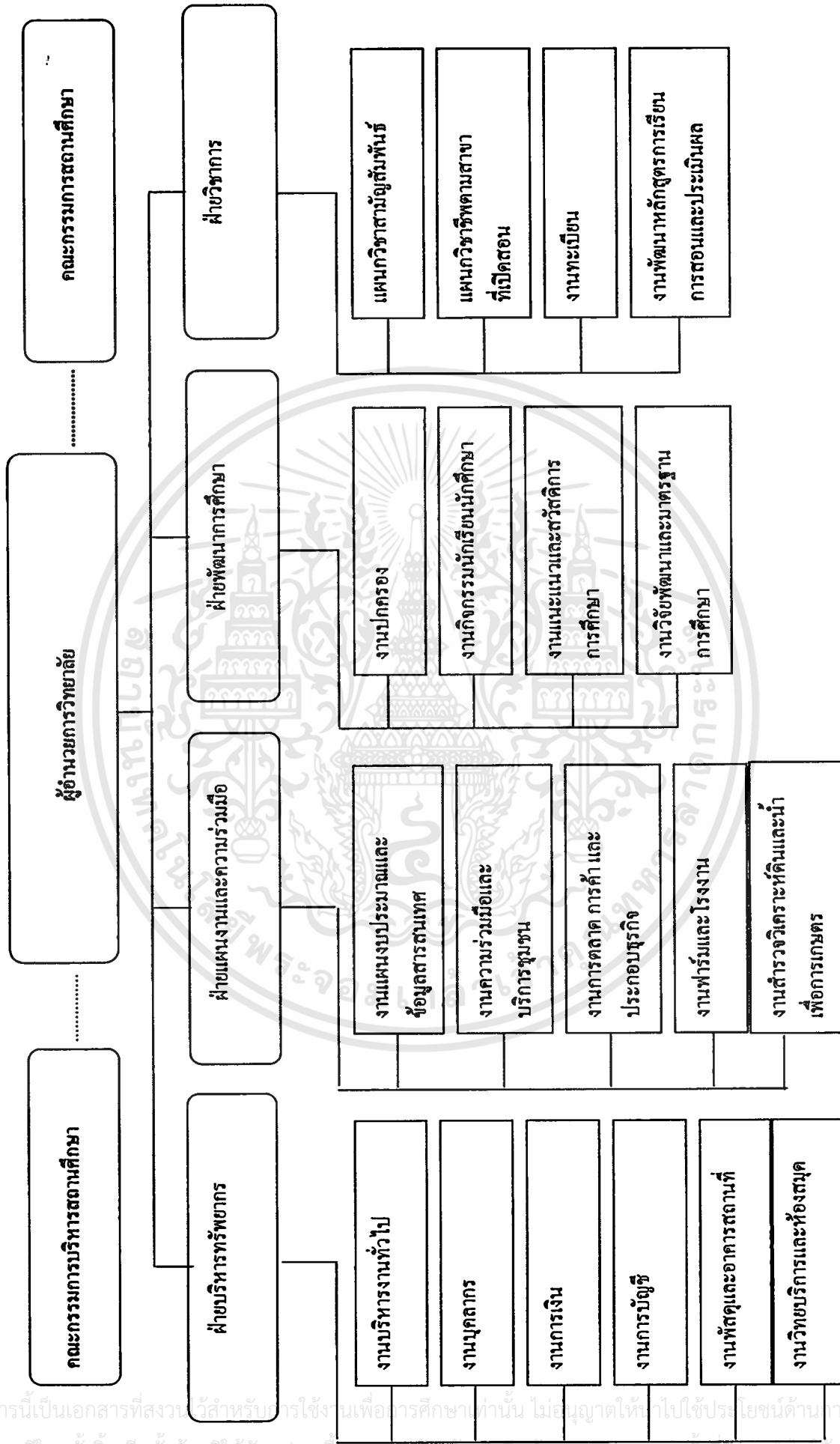
การเปิดสอนแผนกวิชาใหม่ และการยุบเลิกแผนกวิชาชีพให้อยู่ในดุลพินิจของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการการบริหารสถานศึกษา

ผู้อำนวยการสถานศึกษาอาจมอบหมายหน้าที่ให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษาคนหนึ่งรับผิดชอบบริหารงานฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือหลายฝ่ายตามที่กำหนดไว้ในข้อ 8 ก็ได้

ผู้อำนวยการสถานศึกษาอาจแต่งตั้งหรือมอบหมายหน้าที่ให้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการหรือว่าจ้างบุคคลภายนอกให้ทำหน้าที่หัวหน้างาน หัวหน้าแผนก และเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ในสถานศึกษาได้ตามความจำเป็น และตามที่เห็นสมควร

การแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลทำหน้าที่หัวหน้างาน หัวหน้าแผนก ตามวรรคสองอาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลคนหนึ่งทำหน้าที่หัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกมากกว่าหนึ่งหน้าที่ก็ได้

โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา : ที่มา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา : 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอยู่ใต้อาณัติของเอกสารทุกครั้งห้ามการนำใบใช้

2.2. การประกันคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษา

ในปัจจุบันระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของอาชีวศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่สถานศึกษาในสังกัด จะต้องดำเนินงานเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผู้สำเร็จการศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบ หรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร

การประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับดำเนินการที่สำคัญ 2 เรื่องดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปจะกำหนดโดยองค์คณะบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือ ผู้มีประสบการณ์ ในระบบการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้กระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยมีสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาเสนอตามลำดับสายงาน

2. กระบวนการตรวจสอบและประเมินการดำเนินการจัดการศึกษาว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ (2551. <http://masterorg.wu.ac.th/Source/content>)

สมาน ชาดิยานนท์ (2540 :1) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึง การสร้างความมั่นใจให้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษาอบรมที่โรงเรียนว่า เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้วจะเป็น คนเก่ง คนดี มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีความประพฤติดี มีคุณธรรม มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สอดคล้องกับความคาดหวังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

เกษม วัฒนชัย (2541 :15) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึง กิจกรรมหรือการปฏิบัติ หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้กำหนดไว้ จะทำให้ เกิดความเชื่อมั่น ได้ว่าจะ ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามลักษณะที่ประสงค์

ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ (2543 : 34) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่มีการทำเป็นระบบหรือมีการวางแผนไว้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างเหมาะสมว่า ผลลัพธ์ กระบวนการ หรือบริการเป็นไปตามความต้องการที่ระบุไว้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 7) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารงานของผู้บริหารในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ผลผลิต (นักเรียน นักศึกษา) ที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และตรงตามความต้องการของสังคม ชุมชน

2.2.1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุค โลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว คือคุณภาพของคน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ถึงแม้ว่าในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยมาโดยตลอดแต่จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาของกรมวิชาการ ปี 2540 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของวิชาต่างๆ ส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 เช่น คะแนนเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์และฟิสิกส์ของนักเรียนชั้น ม. 6 มีค่าไม่ถึงร้อยละ 30 แสดงว่านักเรียนทำข้อสอบได้ไม่ถึง 1 ใน 3 ของข้อสอบทั้งหมด นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการแล้ว จริยธรรม คุณธรรม และความปลอดภัยของร่างกายและจิตใจของเด็กไทยก็อยู่ในสภาวะเสี่ยงเช่นเดียวกันดังตัวอย่างของปัญหาสุขภาพเสพติดที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในสถานศึกษาขณะนี้ ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้น จากการศึกษาของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เกี่ยวกับการทำข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลทางการศึกษา พบว่าเด็กไทยทำคะแนนได้ดีสำหรับข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้ทักษะพื้นฐาน (เช่น การบวก ลบ คูณ หาร) หรือข้อสอบที่ใช้ความจำแต่ไม่สามารถทำข้อสอบที่เป็นโจทย์ปัญหาที่ต้องคิดวิเคราะห์ หรือต้องเขียนคำตอบอธิบายยาว ๆ แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการคิดวิเคราะห์ และการเรียบเรียงความคิดออกมาเป็นคำพูดของเด็กไทย ในขณะที่ความสามารถดังกล่าวเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากที่กล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการศึกษาว่าจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ จริยธรรม คุณธรรม ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยโดยจะต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดกลไกในการตรวจสอบและกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษามีการควบคุมคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ให้มีการเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งที่จัดทำอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น(2551 : <http://www.google.co.th/search?hl&q>)

จากความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาและเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องมีความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาของไทย จึงได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (<http://masterorg.wu.ac.th>) หมวด 6 ที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าเป็นการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพ โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตลอดจนบุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษารวมทั้งผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามคำร้องของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดหากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อดำเนินการ ให้มีการปรับปรุงแก้ไข

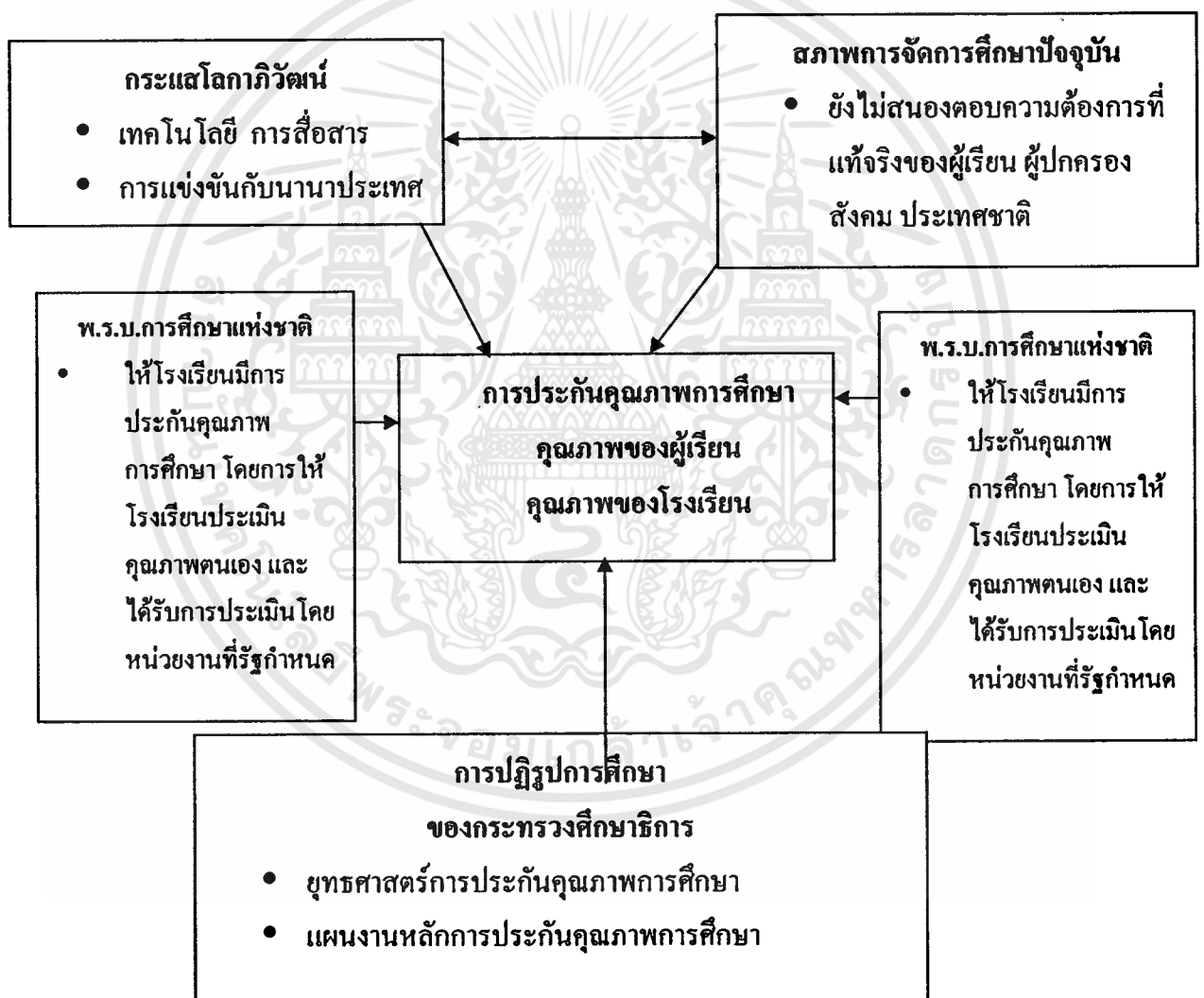
สาระบัญญัติดังกล่าว เป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจแก่พ่อและแม่ประชาชนว่าลูกหลานจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

การประกันคุณภาพภายในจะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมายและแผนดำเนินงานที่ชัดเจน โดยในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น ก็จะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา

การประเมินตนเองก็เหมือนกับการส่องกระจกดูตนเอง ซึ่งในวิถีชีวิตประจำวันคงไม่มีใครที่ไม่เคยส่องกระจกดูตนเอง บางคนอาจจะส่องประจำเพราะความเคยชิน มองดูเพื่อเห็นตนเองเรียบร้อยแล้วก็ผ่านเลยไป แต่หลายคนมีความมุ่งหมายหลายอย่างในการส่องกระจก เช่น ต้องการดูรูปทรงว่าอ้วนขึ้นหรือผอมลง ทรงผม ใบหน้า เสื้อผ้าที่สวมอยู่เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระจกจึงมีหลายชนิด หลายขนาดและต้องมีความเป็นจริง เมื่อต้องกระจกพบข้อดีข้อด้อยก็พยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น การสำรวจประเมินตนเองจึงเป็นสิ่งที่คนเราทำอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน

การที่สถานศึกษาใช้กระจกส่องตน ส่องงาน และส่องศิษย์ แล้ววินิจฉัยเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็งที่เกิดขึ้นกับตน กับงาน และกับศิษย์ จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น และทำให้เด็กและเยาวชนคนไทยเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข มีเหตุผลความจำเป็นหลายประการที่ทำให้โรงเรียนต้องดำเนินการให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา ดังแสดงให้เห็นในแผนภูมิต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 2543)

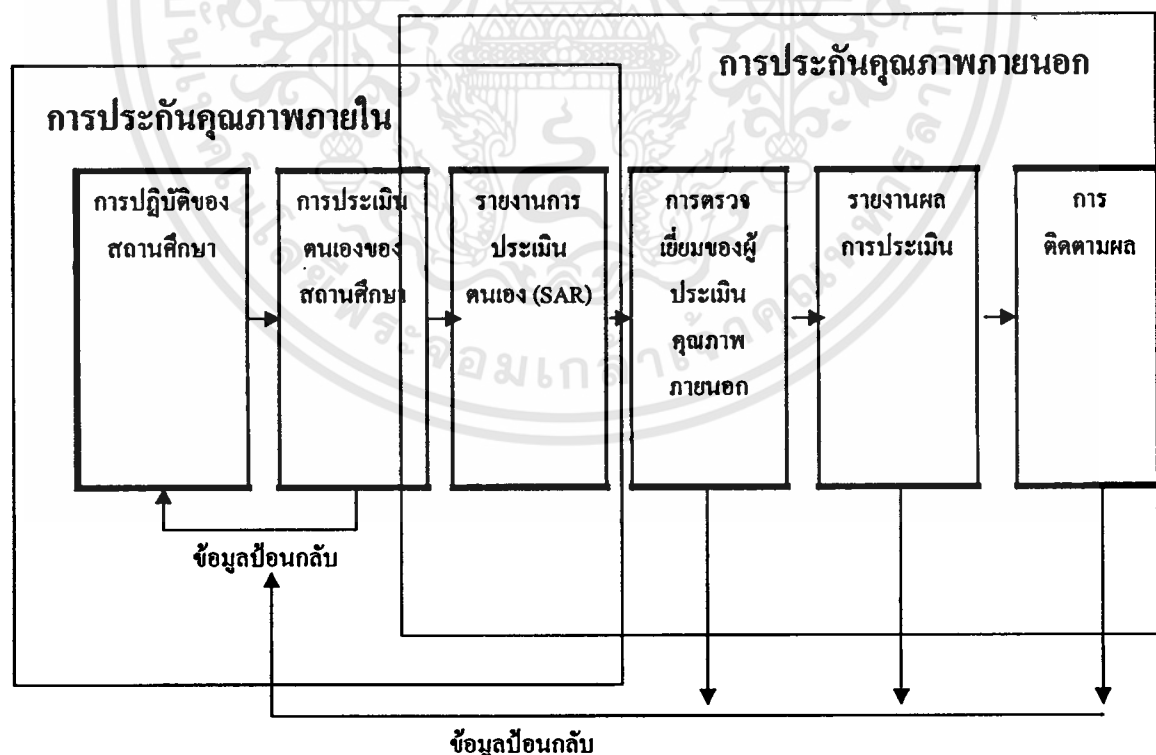
ภาพที่ 2.2 แสดงความจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 13)

ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นการบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา และจัดการสร้างสรรค์การศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพ สูงยิ่งขึ้น

2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาต่ำกว่าปริญญาเป็นผู้ดำเนินการตามกรอบของหน่วยงานต้นสังกัด โดยสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน เป็นการตรวจสอบเบื้องต้นจากรายงานประจำปี รายงานการประเมินตนเอง และรายงานอื่น ๆ อันเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การตรวจสอบข้อมูล เอกสาร หลักฐานและการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา โดย “ผู้ประเมินภายนอก” ที่ สมศ. ให้การรับรองเป็นผู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเพื่อนำไปสู่การรับรองคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

ภาพที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

ที่มา : คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2549 :10)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ดังต่อไปนี้

1) การเตรียมการก่อนการประกันคุณภาพภายใน ควรเริ่มที่การเตรียมบุคลากรของสถานศึกษา ดังนี้

1.1) การเตรียมความพร้อมด้านความตระหนักที่มีต่อการประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่บุคลากรทุกคนจะต้องปฏิบัติเป็นปกติอยู่แล้ว แต่เนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจึงควรจะต้องหาข้อมูลในสถานศึกษาของตนเองว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพมากน้อยแค่ไหน ถ้ายังมีบุคลากรที่ไม่เข้าใจ สถานศึกษาควรจะมีการวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการพัฒนาสถานศึกษา ขณะเดียวกันควรมีการสร้างบุคลากรแกนนำในการประกันคุณภาพภายในพร้อมกับการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพทุกคน

1.2) การมอบหมายความรับผิดชอบสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบแต่ละมาตรฐานเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสม คณะกรรมการแต่ละชุดควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจนเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้สำเร็จ การศึกษาและผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการและมาตรฐานด้านปัจจัย นอกจากคณะกรรมการชุดดังกล่าวจะต้องร่วมกันออกแบบหรือสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลตามตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน มีการวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลการดำเนินงานและเขียนรายงานการประเมินตนเอง

2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การดำเนินการในขั้นนี้ถือว่าเป็นตอนที่มีความสำคัญมาก หลังจากการเตรียมความพร้อมของบุคลากรแล้วจะต้องเริ่มดำเนินการต่อไป ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 4 ขั้นตอน คือ 1) วางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (Do) 3) การตรวจสอบติดตามประเมินผล (Check) และ 4) การพัฒนาปรับปรุง (Act) รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนนี้มีดังนี้

2.1) วางแผน (Plan)

เป็นการเริ่มต้นจากความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อกำหนดเป้าหมาย มาตรฐาน และตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพภายใน แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และทรัพยากรที่ต้องใช้ สถานศึกษาในสังกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาระยะสั้นและระยะยาว แผนระยะยาว ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนยุทธศาสตร์ เป็นแผนที่ครอบคลุมการดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทสำคัญกำหนดทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น 3-5 ปี จากแผนระยะยาวดังกล่าวนำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งเป็นแผนระยะสั้นใน 1 ปี จากแผนการปฏิบัติประจำปีอาจจะมีการจัดทำแผนย่อย ๆ เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอน แผนพัฒนาอาคารสถานที่ แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา แผนงบประมาณ เป็นต้น เมื่อกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้วก็นำมาตรฐานที่กำหนดมาจัดเรียงลำดับความสำคัญตามความจำเป็นเพื่อกำหนดกิจกรรม บุคลากร ทรัพยากร และระยะเวลาดำเนินการได้เหมาะสม ทำให้การดำเนินงานในทุก ๆ ขั้นตอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อนั้นเป็นขั้นตอนของการกำหนดวิธีปฏิบัติงานหรือกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2.2) การปฏิบัติตามแผน (DO)

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าหากการวางแผนของหน่วยงานทำได้ดีและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้ปฏิบัติรวมทั้งปัจจัยเกี่ยวข้องอื่น ๆ แล้ว อาจพยากรณ์ได้ว่างานนั้นสำเร็จไปแล้วร้อยละ 50 ของงานทั้งหมด ดังนั้นในขั้นนี้จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะให้การส่งเสริมสนับสนุน ให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่ไม่เพียงพอให้มีการกำกับ ติดตาม ให้อำนาจ กำลังใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งในระดับรายบุคคล หรือระดับกลุ่ม นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้บริหารสามารถให้การนิเทศกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็เป็นการดียิ่ง โดยเฉพาะการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่ควรจึงต้องดำเนินไปอย่างเหมาะสมมากที่สุด ในกรณีที่ท่านไม่สามารถให้การนิเทศได้ด้วยตัวเอง อาจจะเชิญผู้เชี่ยวชาญมาในการนิเทศแทน หรือส่งบุคลากรของสถานศึกษาไปรับการอบรมในเรื่องที่ยังไม่มีความรู้หรือไม่เชี่ยวชาญเพียงพอ

2.3) การตรวจสอบประเมินผล (Check)

การประเมินผลที่กระทำได้อย่างเหมาะสมจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณค่าสำหรับการจัดสรรสรรเทศสำหรับการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกฝนการประเมินตนเองของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความชำนาญมากขึ้น การประเมินนั้นจะต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกรอบการประเมินว่าจะประเมินอย่างไร ใครเป็นผู้ประเมิน ระยะเวลาการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ การวิเคราะห์ การเขียนรายงาน ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้เป็นกรอบสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลนั้นจะต้องมีการสำรวจเป็นเบื้องต้นก่อนว่ามีใครจัดทำไว้แล้วบ้างหรือไม่สอดคล้องกับบริบทการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามากน้อยแค่ไหน สามารถนำมาใช้จริง แต่หากไม่มีเครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม บุคลากรในสถานศึกษาที่รับผิดชอบเรื่องการประกันคุณภาพภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องร่วมมือกันในการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลขึ้นเองให้เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการเก็บ ใช้ได้สะดวก บุคลากรส่วนใหญ่เข้าใจได้ง่าย ตัวอย่างของเครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบตรวจสอบรายการหรือ แบบประเมิน เป็นต้น การสร้างเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลได้อย่างเหมาะสม และมีระบบการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ดี ย่อมจะทำให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินตามตัวบ่งชี้ และมาตรฐาน และนำมาวิเคราะห์ทั้งระดับรายละเอียดย่อย ๆ เป็นรายบุคคล รายกิจกรรม หรือ โครงการกับการวิเคราะห์ในภาพรวมของแต่ละมาตรฐานทั้งหมดรวมเป็นภาพของสถาบันหรือ สถานศึกษา ทำการประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละตัวบ่งชี้ตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วประเมินผล ในแต่ละมาตรฐานจากค่าฐานนิยมของผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน และสรุปผล ในภาพรวมของการดำเนินการประกันคุณภาพของสถาบันจากมาตรฐานทั้งหมด

2.4) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act)

หลังจากประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานการประเมินของ สถานศึกษาแล้ว สถานศึกษาควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยของตนเองในแต่ละ มาตรฐาน และพิจารณาว่าเกี่ยวข้องกับบุคลากรที่รับผิดชอบกลุ่มใด หรือคนใดบ้าง จัดการ ประชุมบุคลากรของสถานศึกษาแล้วแจ้งผลการวิเคราะห์ รายงานการประเมินให้ทราบ อาจจะแจ้ง ผลในภาพรวมแล้วเรียกพบเป็นกลุ่มเฉพาะเพื่อชี้แจงในรายละเอียดอีกครั้ง และควรย้ำให้บุคลากร ทุกคนได้ทราบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพต้องทำอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ใดหรือมาตรฐานใดที่ สถานศึกษาคำเนินการแล้วอยู่ในระดับดีก็มิได้หมายความว่าในปีถัดไปสถานศึกษา จะไม่ต้องทำ กิจกรรมเหมือนกับปีที่ผ่านมาอีกแล้ว แต่คงต้องมาร่วมกันพิจารณาใหม่ว่าจะรักษาผลการดำเนินการ ในระดับดีนี้ไว้ได้อย่างไร โครงการใด กิจกรรมประเภทใดที่จะต้องคงไว้ หรือถ้าจะพยายามทำให้ เกิดผลดีที่สุดจะต้องดำเนินการอย่างไร จะต้องวางแผนปรับปรุงแก้ไขส่วนใด ส่วนมาตรฐาน ตัว บ่งชี้ที่สถานศึกษาคำเนินการได้อยู่ในระดับพอใช้ ผู้รับผิดชอบคงต้องวางแผนพัฒนาปรับปรุงส่วน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้ดีขึ้นในปีต่อไป สำหรับมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษายังทำได้ ไม่ดีก็ต้องปรับปรุงแก้ไข หรืออาจกล่าวว่าเป็นจุดอ่อนของสถานศึกษาซึ่งจะต้องดำเนินการ ปรับปรุงเป็นอันดับแรก ส่วนจะดำเนินการในมาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ใดก่อนนั้นคงต้องมาวิเคราะห์ ความจำเป็นเร่งด่วน เมื่อบุคลากรผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการวางแผนพัฒนาปรับปรุงในส่วนที่ตนเอง รับผิดชอบแล้วก็ควรจะได้มีการนำแผนของแต่ละมาตรฐานหรือแต่ละกลุ่มมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อ กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ในภาพรวมของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงเวลา บุคลากร งบประมาณ โครงการ หรือกิจกรรมใดที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้ก็ปรับแผนร่วมกัน จะทำให้ แนวทางการปฏิบัติตามแผนเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพและทุกฝ่ายได้รับรู้ร่วมกัน

3) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

หลังจากที่สถานศึกษาได้ประเมินผลการดำเนินการมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดแล้วสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR , Self-Study Report : SSR) ตาม พ.ร.บ. การศึกษาเรียกว่ารายงานประจำปี ซึ่งสถานศึกษาจะต้องรวบรวมข้อมูลหลักฐานการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในต่อไป เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) เนื้อหาสาระในรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ควรมีหัวข้อดังนี้

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร เป็นการสรุปย่อรายละเอียดทั้งข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาวิธีการ ดำเนินการ ผลการดำเนินงาน ผลการประเมิน และแนวทางการแก้ปัญหา อย่างย่อ ๆ ประมาณ 3-5 หน้า มีลักษณะคล้ายบทคัดย่อของวิทยานิพนธ์

ข้อมูลสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เช่น ประวัติการก่อตั้งหรือความเป็นมา สถานที่ตั้ง สังกัด หลักสูตร ประเภทและสาขาวิชาที่เปิดสอน ระดับที่เปิดสอน โครงสร้างการบริหารงาน ข้อมูลบุคลากร นักเรียนนักศึกษา ขอบประมาณ รางวัลหรือผลงานที่สถานศึกษาภาคภูมิใจ รวมทั้งข้อมูลผู้ปกครอง สภาพชุมชนที่อยู่โดยรวมสถานศึกษา ความยาวประมาณ 3-5 หน้า ข้อมูลแสดงวิสัยทัศน์ เป้าหมายหรือมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและแผนของสถานศึกษา ความยาวประมาณ 3-5 หน้า

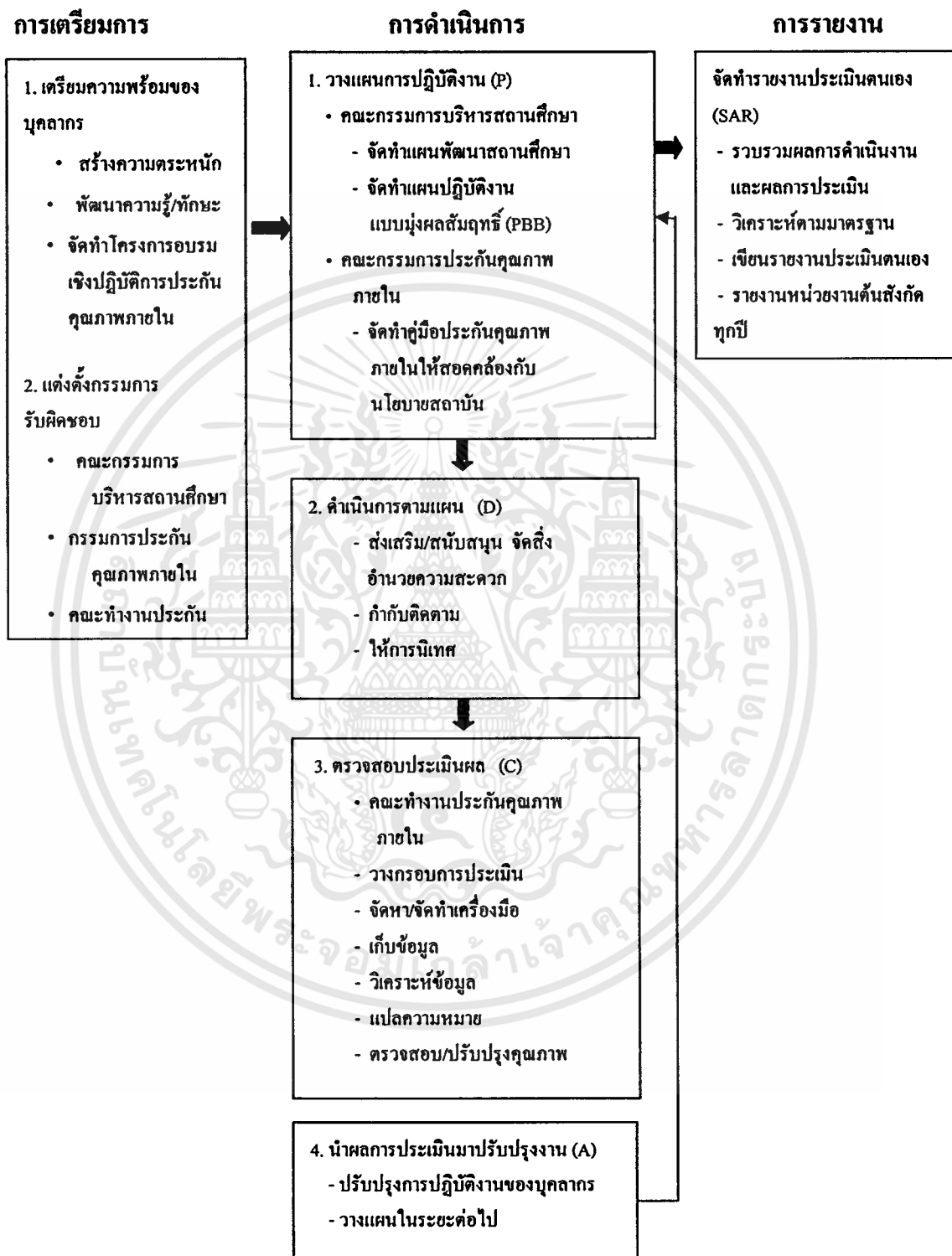
วิธีดำเนินการ ผลการดำเนินการและผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยแต่ละตัวควรรายงานร่องรอยของความตระหนัก (Awareness) ความพยายาม (Attempt) และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ (Achievement) แล้วประเมินผลแต่ละตัวบ่งชี้ หลังจากนั้นประเมินในภาพรวมของมาตรฐานทุกมาตรฐาน

สรุปผลการประเมินรายมาตรฐานแต่ละด้านคือ ด้านผู้สำเร็จการศึกษาและ ผู้เรียน ด้านกระบวนการและด้านปัจจัย โดยในแต่ละด้านควรบอกถึงจุดเด่น เงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จ จุดที่ต้องปรับปรุง สาเหตุและแนวทางแก้ไข ปรับปรุงด้วย

ภาคผนวก เป็นการนำเสนอข้อมูลที่จำเป็น เช่น วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ความยาวของรายงานทั้งฉบับ ประมาณ 50 หน้า

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควรเป็นคณะผู้จัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสรุปผลข้อมูล การวิเคราะห์ การเขียนรายงาน การใช้ภาษาเหมาะสม และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อาจไม่ต้องรอให้สิ้นสุดปีการศึกษา แต่จะรวบรวมข้อมูลและเขียนรายงานไว้เป็นระยะ และมีการจัดทำฉบับร่างเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ หลังจากนั้นจึงเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเสนอต้นสังกัด

ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

ภาพที่ 2.4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

ที่มา : คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษา

2.3.1 ความหมายของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษา

2.3.1.1 ความหมายของสมรรถนะ

สำหรับคำจำกัดความของ สมรรถนะ นั้น นักวิชาการที่ศึกษาได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (มานิต มานิตเจริญ. 2547 : 826) ให้ความหมายของสมรรถนะว่า หมายถึง กำลัง ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ

Scott B. Parry (อ้างใน สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. 2547 : 48) นิยามคำว่าสมรรถนะว่า คือ กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่ง ๆ โดยกลุ่มความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะดังกล่าวสัมพันธ์กับผลงานของตำแหน่งงานนั้น ๆ และสามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ และเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา

อานนท์ สักคีวีรวิษญ์ (2547 :61) ได้สรุปคำนิยามของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะ คือ คุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติต่าง ๆ อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพ และอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นและสอดคล้องกับความเหมาะสมกับองค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องสามารถจำแนกได้ว่าผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้ต้องมีคุณลักษณะเด่น ๆ อะไร หรือลักษณะสำคัญ ๆ อะไรบ้าง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สาเหตุที่ทำงานแล้วไม่ประสบความสำเร็จ เพราะขาดคุณลักษณะบางประการคืออะไร เป็นต้น

David Mc Clelland (1993) (อ้างในสุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. 2547) สมรรถนะ หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2546 : 5) สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆในองค์กร

กล่าวโดยสรุปสมรรถนะ (Competency) หมายถึง ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.3.1.2 การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษา

ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษา มีหลักการปฏิบัติงานประกอบด้วขององค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ (ปนัดดา เจียรกุล และคณะ. 2541 : 14-16) คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (ตัวชี้คุณภาพและเกณฑ์การประเมิน)

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การจัดทำพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารทางการศึกษาและการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Quality auditing) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา และจัดทำรายงานของสถานศึกษาต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการติดตามและการตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน .

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา (Quality assessment) คือ กระบวนการหรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

3.1 การประเมินเพื่อทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งถือเป็นการประเมินคุณภาพภายใน

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือเป็นการประเมินคุณภาพภายนอก

ดังนั้นสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา หมายถึง ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เชิงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา ที่ทำให้นักลสามารถปฏิบัติงานการประกันคุณภาพได้สำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.3.2 ความสำคัญของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังต่อไปนี้

สุทัศน์ น้าพลสุขสันต์ (2546 : 2) กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่นำมาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบหรือ วางแนวทางในการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลขององค์กรให้ สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินขององค์กร และนำมาใช้กับการบริหาร ทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร กล่าวคือ เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นเครื่องมือในการพัฒนา ความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ

เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร เป็นมาตรฐานการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น ในโลกของการแข่งขันทางธุรกิจ มีการวิจัยพบว่า การพัฒนาคน คู่แข่งจะสามารถตามทันต้องใช้เวลา 7 ปี ในขณะที่เทคโนโลยีใช้เวลาเพียง 1 ปีก็ตามทันเพราะหาซื้อได้ ดังนั้น สมรรถนะ (Competency) จึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและองค์กร ซึ่งจะช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะและความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใดและจะต้องพัฒนาในเรื่องใดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะ Competency จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม(KPIs)แล้วจะต้องใช้ Competency ตัวไหนบ้าง ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548 : 4) ได้กำหนดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ประกอบด้วย 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน เพื่อให้เกิดคุณภาพในการปฏิบัติงาน สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษาและกำหนดให้มีวิชาชีพควบคุมนั้นเนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะ(Competency) การปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษามีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง เพราะสมรรถนะ คือความสามารถของมนุษย์ ที่จำแนกได้ 3 ลักษณะคือ ความสามารถที่แสดงออกมาเป็นความรู้ (Knowledge) ความสามารถที่แสดงออกมาเป็นทักษะ (Skills) และความสามารถที่แสดงออกมาเป็นลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ (Attributes) ที่รวมกันอยู่ในตัวของบุคคล ที่จะทำให้นุคคลนั้นปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จที่แตกต่างกัน การที่ผู้บริหารมีสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน จะทำให้สามารถนำองค์กรให้ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริหารไร้สมรรถนะ องค์กรก็เปรียบเสมือนมีทรัพย์สินแต่ไม่มีราคา สร้างมูลค่าเพิ่มไม่ได้ ทำสุดท้ายจะล้มละลายตามกันไป เนื่องจากไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้

2.3.3 ประเภทของสมรรถนะ

ได้มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงประเภทของสมรรถนะไว้ ดังนี้

พริยะ อนุกุล (2550 : <http://gotoknow.org/blog/jed/599791>) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะไว้ดังนี้ คือ

สมรรถนะขององค์กร (Organizational Competency) ซึ่งจะบ่งบอกได้ว่าองค์กรควรมีทิศทางการดำเนินงานหรือยุทธศาสตร์ไปในทิศทางใด สมรรถนะขององค์กรหมายถึง กลยุทธ์ และ ความได้เปรียบขององค์กรในการแข่งขัน ซึ่งการกำหนดสมรรถนะขององค์กรจะต้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กร และค่านิยมขององค์กร และสมรรถนะขององค์กรจะต้องมีลักษณะเป็นตัวผลักดัน ให้วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กรประสบความสำเร็จ

สมรรถนะหลัก (Core Competency) บางองค์กรอาจเรียกว่า สมรรถนะทั่วไป (General Competency) หมายถึงคุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ที่ทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมี เพื่อที่จะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงตามวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าหมาย แผนงานและโครงการต่าง ๆ ขององค์กร

สมรรถนะตามสายวิชาชีพ (Functional Competency) หรือบางองค์กรเรียกว่า “Technical Professional/Position/Job Competency” หมายถึง คุณลักษณะ(ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ที่บุคคลในแต่ละสายวิชาชีพจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะมีสมรรถนะที่แตกต่างกันไปตามหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทกล่าวคือ

สมรรถนะร่วมของทุกตำแหน่งในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพ (Common Functional Competency) หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ที่บุคคลในทุกตำแหน่งงานในสายวิชาชีพเดียวกันหรือกลุ่มงานเดียวกัน (Job Families) จำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ

สมรรถนะเฉพาะตำแหน่งในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพ (Specific Functional Competency) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ของแต่ละตำแหน่งในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพเดียวกันจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้ ณรงค์วิทย์ แสงทอง (2546 : 259) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ Competencies ตามแหล่งที่มาออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. Personal Competencies เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเท่านั้นเช่น ความสามารถในการวาดภาพของศิลปิน การแสดงกายกรรมของนักกีฬา บางคน นักประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถือเป็นการเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. Job Competencies เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้น ๆ ต้องการเพื่อทำให้งานบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำทีมงานของผู้บริหารตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ความสามารถในการวิเคราะห์วิจัยในตำแหน่งงานทางด้านวิชาการเป็นความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. Organization Competencies เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้น ๆ ได้ เช่น โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์เป็นสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญด้านการสอนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ส่วนศาลปกครองได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะของสำนักงาน (Organization Competencies) เป็นความสามารถที่สำนักงานศาลปกครองจะต้องมี ต้องเป็น และต้องทำ กล่าวคือ เป็นองค์กรมี่อาชีพในการสนับสนุนการพิจารณาคดีปกครองอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเชี่ยวชาญในหลักกฎหมายปกครอง มีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เข้าถึงประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ และเป็นองค์กรนำในการส่งเสริมบริหารจัดการภาครัฐที่ดีในสังคมไทย

2. สมรรถนะหลักของข้าราชการ (Core Competencies) เป็นสมรรถนะของข้าราชการทุกคนที่จำเป็นต้องมี ต้องเป็น และต้องทำเพื่อให้สมรรถนะของสำนักงานบรรลุผลไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ เช่น เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักกฎหมายปกครอง ต้องใฝ่รู้พัฒนาตนเอง เพื่อทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในหลักกฎหมายปกครอง ซึ่งเป็นสมรรถนะขององค์กร เป็นต้น

3. สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) เป็นสมรรถนะของข้าราชการที่ต้องมี ต้องเป็นและต้องทำในแต่ละกลุ่มงานหรือตำแหน่งงาน โดยในบางกลุ่มงาน หรือบางตำแหน่งอาจแบ่งละเอียดออกเป็นสมรรถนะร่วมของกลุ่มงานและสมรรถนะเฉพาะของกลุ่มงานงานในแต่ละด้านลงไปอีกตามความจำเป็นของแต่ละลักษณะงาน เช่น พนักงานคดีที่ทำงานประจำองค์คณะกับพนักงานคดีที่ทำงานวิจัยต้องมีสมรรถนะร่วมที่เหมือนกัน คือ ต้องมีความสามารถเกี่ยวกับคดีปกครองเหมือนกันและมีความสามารถเฉพาะที่แตกต่างกันตามลักษณะงานที่แตกต่างกัน พนักงานคดีประจำองค์คณะต้องเน้นทักษะการจัดทำสำนวนเป็นพิเศษ ส่วนพนักงานคดีที่ทำงานวิจัยก็เน้นทักษะเทคนิคการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย เป็นต้น

θειอน ทองแก้ว (2551 : <http://dusithost.dusit.ac.th/vei/tuan/file>) กล่าวว่า สมรรถนะสามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภทคือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมีเป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น การต่อสู้ป้องกันตัวของจาพนม นักแสดงชื่อดังในหนังเรื่อง “คัมภีร์” ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรม และนักกีฬา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบ หรือต้องมีความพยายามสูงมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจ ก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์การ (Organization Competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์การนั้นเท่านั้น เช่น บริษัท เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทที่มีความสามารถในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือบริษัทฟอร์ด (มอเตอร์) จำกัด มีความสามารถในการผลิตรถยนต์ เป็นต้น หรือ บริษัท ที โอ เอ (ประเทศไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิตสี เป็นต้น

4. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมี หรือต้องทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงาน ต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การใช้คอมพิวเตอร์ได้ ติดต่อบริษัทงานได้ดี เป็นต้น หรือ ผู้จัดการบริษัท ต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การสื่อสาร การวางแผน และการบริหารจัดการ และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

5. สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือน แต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจเหมือนกัน แต่มีความสามารถต่างกัน บางคนมีสมรรถนะทางการสืบสวนสอบสวน บางคนมีสมรรถนะทางการปราบปราม เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป งานแต่ละประเภทจำเป็นต้องมีบุคคลที่มีสมรรถนะเฉพาะงานในแต่ละประเภท จึงจะทำให้งานนั้นประสบผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ตั้งไว้

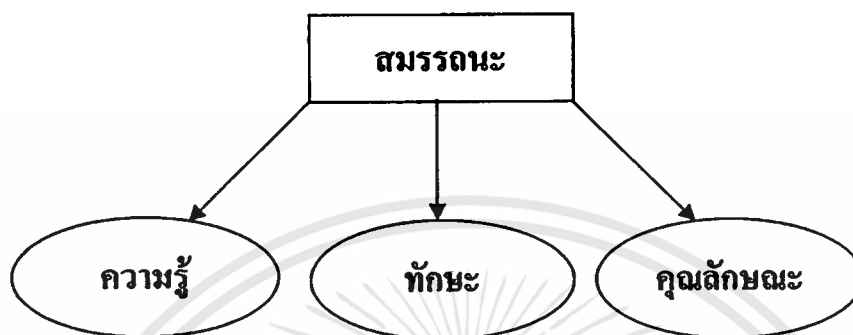
ดังนั้นประเภทของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1. สมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 3. สมรรถนะในงาน เป็นสมรรถนะของครูที่ต้องดำเนินการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา

2.3.4 องค์ประกอบของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

องค์ประกอบของสมรรถนะตามกรอบแนวคิดของ David McClelland. (อ้างใน สุกัญญา รัศมิธรรมโชติ. 2547 : 48) ได้แบ่งองค์ประกอบของสมรรถนะออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ (Knowledge) ข้อมูล หรือเนื้อหาเฉพาะของวิชาชีพ “บุคคลต้องมีความรู้ อะไรบ้าง” จึงจะปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ
2. ด้านทักษะ (Skill) ความสามารถหรือความชำนาญในการปฏิบัติงานทั้งด้านการใช้อวัยวะของร่างกาย และการใช้ทักษะการคิดทางสมอง “บุคคลต้องสามารถทำอะไรได้”

3. ด้านคุณลักษณะ (Attributes) “บุคคลต้องมีคุณลักษณะอย่างไร” ซึ่งประกอบด้วย แรงจูงใจ – สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นแรงขับให้บุคคลกระทำ พฤติกรรม อุปนิสัย - ลักษณะทางกายภาพที่มีการตอบสนองต่อข้อมูล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ อัคมโนทัศน์ – หมายถึงทัศนคติ ค่านิยม หรือ จินตภาพ ส่วนบุคคล

ภาพที่ 2.5 แสดงองค์ประกอบของสมรรถนะ

ที่มา : David McClelland (อ้างใน สุภัตตญา รัศมีธรรมโชติ. 2547 : 48)

และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2549 (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. 2550 : ก) ได้กำหนดไว้ 6 มาตรฐาน 34 ตัวบ่งชี้ คือ

- 1) มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - ตัวบ่งชี้ที่ 1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดตามชั้นปี
 - ตัวบ่งชี้ที่ 2 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถประยุกต์หลักทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มาใช้แก้ปัญหา ในการปฏิบัติงานอาชีพอย่างเป็นระบบ
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3 ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะในการสื่อสารด้านการฟัง การอ่าน การเขียน และการสนทนา ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
 - ตัวบ่งชี้ที่ 4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีความสามารถใช้ความรู้และเทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม
 - ตัวบ่งชี้ที่ 5 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
 - ตัวบ่งชี้ที่ 6 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา
 - ตัวบ่งชี้ที่ 7 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 8 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำในสถานประกอบการ / ประกอบอาชีพอิสระ และศึกษาต่อภายใน 1 ปี

ตัวบ่งชี้ที่ 9 ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

2) มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 12 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
ตัวบ่งชี้ที่ 10 ระดับคุณภาพของหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา
ที่มีการพัฒนาตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการฝึกทักษะวิชาชีพ มีการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพและพึงพอใจต่อคุณภาพการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ร้อยละของงบประมาณที่สถานศึกษาจัดซื้อวัสดุฝึก อุปกรณ์ สำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 13 ระดับความเหมาะสมและเพียงพอของระบบคอมพิวเตอร์ในแต่ละสาขาวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 14 ระดับความเหมาะสมในการจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการศูนย์วิทยบริการ โรงฝึกงาน พื้นที่ฝึกปฏิบัติงานเหมาะสมกับวิชาที่เรียน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวบ่งชี้ที่ 15 ระดับคุณภาพการจัดระบบความปลอดภัยของสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 16 ร้อยละของบุคลากรของสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ตัวบ่งชี้ที่ 17 จำนวนครั้งหรือปริมาณในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 18 จำนวนสถานประกอบการที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และระบบปกติ

ตัวบ่งชี้ที่ 19 จำนวนคน - ชั่วโมงของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 20 อัตราส่วนของผู้สอนประจำที่มีคุณวุฒิด้านวิชาชีพต่อผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 21 อัตราส่วนของผู้สอนประจำต่อผู้เรียน

3) มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
 ตัวบ่งชี้ที่ 22 จำนวนครั้งของการผู้เรียนให้พบอาจารย์ที่ปรึกษา
 ตัวบ่งชี้ที่ 23 จำนวนครั้งของการจัดบริการตรวจสอบสภาพจิตใจให้กับผู้เรียน
 ตัวบ่งชี้ที่ 24 ร้อยละของผู้เรียนที่ออกกลางคัน เมื่อเทียบกับแรกเข้า
 ตัวบ่งชี้ที่ 25 จำนวนครั้งและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการ
 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงามในวิชาชีพ รวมทั้งด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์
 ตัวบ่งชี้ที่ 26 จำนวนครั้งและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์
 สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4) มาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพผู้สังคม ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
 ตัวบ่งชี้ที่ 27 จำนวนและประสิทธิผลของกิจกรรม / โครงการที่ให้บริการ
 วิชาชีพ และส่งเสริมความรู้ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และกิจกรรม / โครงการฝึกทักษะ
 วิชาชีพ เพื่อการประกอบอาชีพของประชาชน

ตัวบ่งชี้ที่ 28 ร้อยละของงบประมาณในการจัดกิจกรรม / โครงการที่
 ให้บริการวิชาชีพ และส่งเสริมความรู้ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และกิจกรรม / โครงการฝึก
 ทักษะวิชาชีพ เพื่อการประกอบอาชีพของประชาชน ต้องบดำเนินการ

5) มาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัย ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
 ตัวบ่งชี้ที่ 29 จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงการที่
 นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน การประกอบอาชีพและหรือการพัฒนาชุมชน
 ท้องถิ่น และประเทศ ซึ่งนำสู่การแข่งขันในระดับชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 30 ร้อยละของงบประมาณที่ใช้ในการสร้าง พัฒนา และเผยแพร่
 นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงการต้องงบประมาณทั้งหมด

ตัวบ่งชี้ที่ 31 จำนวนครั้งและช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
 นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงการที่นำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม
 และประเทศชาติ

6) มาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

ตัวบ่งชี้ที่ 32 ระดับคุณภาพการบริหารงานของผู้บริหารที่สอดคล้องกับ
 แผนยุทธศาสตร์ และการมีส่วนร่วมของประชาคมอาชีวศึกษา ด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้

ตัวบ่งชี้ที่ 33 ร้อยละของบุคลากรในสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติตาม
 จรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 34 ระดับคุณภาพของการจัดระบบสารสนเทศ และการจัดการ
 ความรู้ของสถานศึกษา

ในการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานของสำนักรับรองมาตรฐานและรับรองคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดมาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ด้านอาชีวศึกษา รอบที่ 2 (พ.ศ.2549 -2553) สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2550 : 29-32) ไว้ดังนี้

- 1) มาตรฐานที่ 1 การประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้
 - ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 - ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ประสิทธิภาพของการประกันคุณภาพภายใน
- 2) มาตรฐานที่ 2 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้
 - ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
 - ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษา
 - ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างและผู้ประกอบการ
- 3) มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 10 ตัวบ่งชี้ ดังนี้
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การพัฒนาหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะซึ่งต้องเน้นการปฏิบัติงานจริงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในระดับสากลรวมถึงทวิภาคี
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 สถานศึกษามีระบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางวิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติจริง
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 อัตราส่วนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพต่อนักศึกษาในแต่ละประเภทวิชา
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 จำนวนคน – ชั่วโมง (man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคธุรกิจ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่รับเชิญมาให้ความรู้ แก่นักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.6 งบประมาณสำหรับวัสดุฝึกอย่างเพียงพอในแต่ละสาขาวิชา
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.7 ความพร้อมของศูนย์วิทยบริการ (Resources Center)
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.8 ความเพียงพอและความทันสมัยของครุภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การศึกษาในแต่ละสาขาวิชา
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3.9 จำนวนกิจกรรมนักศึกษาและโครงการพัฒนานักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.10 ประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักศึกษา ทั้งด้าน
วิชาการ คุณธรรม จริยธรรม

4) มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานการศึกษานวัตกรรมและการสร้างองค์ความรู้ของ
อาจารย์และนักศึกษา ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย ที่เป็นการพัฒนา
องค์ความรู้ งานวิจัยปฏิบัติการของอาจารย์และนักศึกษา และงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ
ผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 จำนวนผลงาน สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม ที่ได้รับรางวัลจาก
การประกวดการเผยแพร่ระดับชาติและหรือการใช้ประโยชน์ทางวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ร้อยละของงบประมาณที่ใช้ในการสนับสนุนการสร้างองค์
ความรู้ของอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกต่อ
งบประมาณดำเนินการทั้งหมด

5) มาตรฐานที่ 5 การให้บริการทางวิชาการต่อชุมชนและสังคม ประกอบด้วย 2
ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 จำนวนกิจกรรม / โครงการที่ให้บริการทางวิชาการที่
ตอบสนองต่อชุมชนและสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ประสิทธิภาพของการให้บริการทางวิชาการต่อชุมชนและสังคม

6) มาตรฐานที่ 6 การบริหารและการจัดการ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ผู้บริหารทุกระดับมีวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำ มีการกำหนด
แผนงานบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของประชาคมอาชีวศึกษา และรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 การใช้ฐานข้อมูลของสถานศึกษาในการบริหารและการจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 จำนวนอาจารย์ที่ได้รับการพัฒนาในด้านวิชาชีพที่ 2 และ
กระบวนการจัดการเรียนรู้

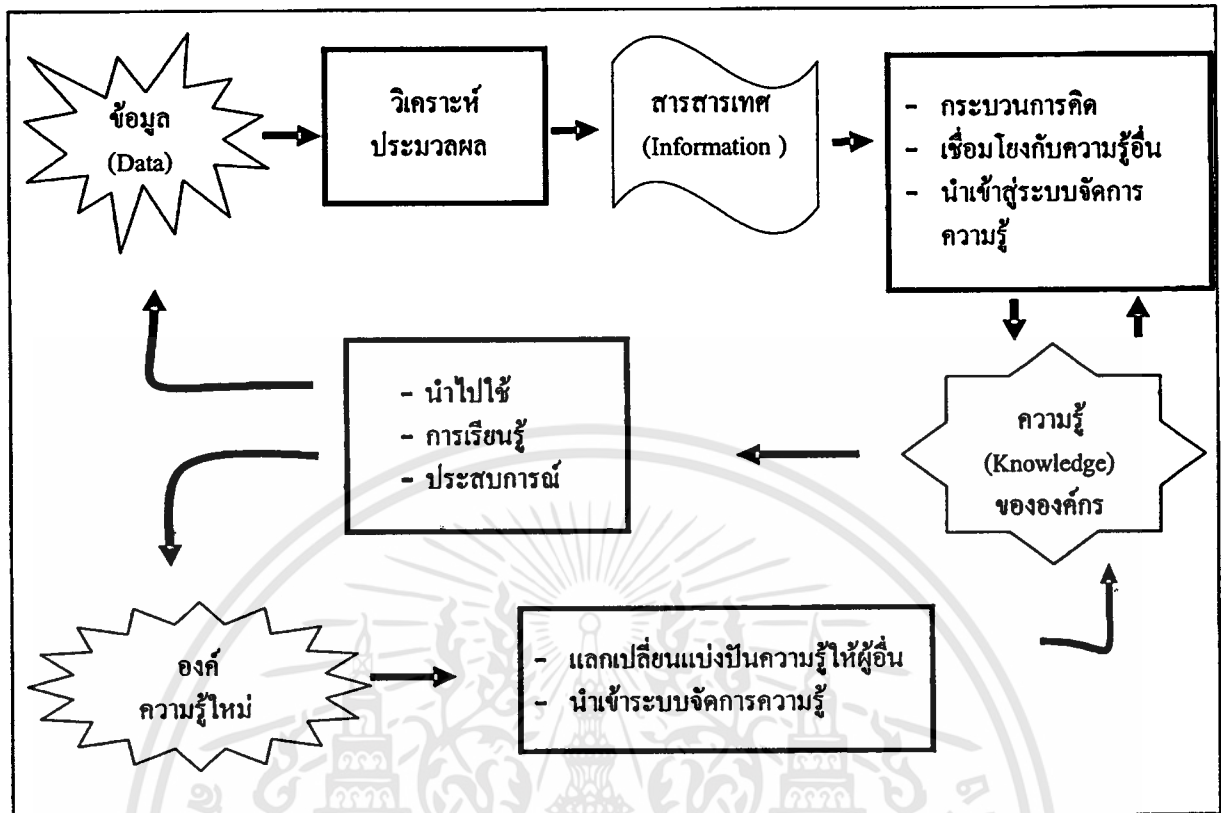
ตัวบ่งชี้ที่ 6.4 การพัฒนางาน โครงการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์
เน้นการมีส่วนร่วมพร้อมเครือข่าย และประชาคมอาชีวศึกษาในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน รวมทั้ง
การให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา และหรือส่งเสริมการจัด
หลักสูตรทวิภาคี

สรุป องค์ประกอบของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น
3 ด้านได้แก่ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาทั้งภายในและภายนอก 2) ด้าน
ทักษะความสามารถหรือความชำนาญในการบริหารการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา และ
3) ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างราบรื่น

2.3.4.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

1) ความหมายของความรู้

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้นิยามไว้ว่า “ความรู้คือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาลำเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา” ความรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อมีการนำไปใช้แล้วจะมีการค่อยๆ ให้ความรู้ใหม่ขึ้นไปเรื่อย ๆ จากการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ (ภาพที่ 2.6) (www.doa.go.th/korporator) ยิ่งใช้ ยิ่งเพิ่ม ยิ่งมีคุณค่ามากขึ้น และองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรจะไม่มีหมายเลข ถ้าไม่มีการนำไปใช้ ซึ่งความรู้ในที่นี้ไม่ได้หมายถึง ความรู้จากงานวิจัยเท่านั้น แต่หมายถึงความรู้ด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำแผนงานงบประมาณ การติดตามประเมินผล งานบัญชีหรือความรู้ที่ต้องใช้การสั่งสมประสบการณ์จนเกิดความชำนาญ ความละเอียดถี่ถ้วน เช่น งานอนุกรมวิธาน งานผสมพันธุ์พืชบางชนิด เป็นต้น รวมถึงเทคนิคต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เช่น งานสารบรรณก็ต้องมีการเรียนรู้ จนเกิดความรู้ใหม่ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นๆ ในเรื่องเดิมๆ เรียนรู้ที่จะนำเทคโนโลยีมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นที่สำคัญที่สุดคือการแลกเปลี่ยนแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนความรู้ไม่เหมือนสิ่งของที่มืออยู่ 1 นำไปแลกเปลี่ยนแล้วก็ได้ 1 เท่าเดิม แต่ถ้ามีความรู้อยู่ 1 เมื่อแลกเปลี่ยนแล้วจะได้เพิ่มเป็น 2 ยกตัวอย่าง ให้เห็นภาพโดยเปรียบเทียบกับการทำไข่เจียว ซึ่งทุกคนทราบวิธีการทำไข่เจียวดี แต่ไข่เจียวที่ได้จากแต่ละคนไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับเทคนิค เช่น น้ำมันต้องร้อน ต้องตีไข่ให้ฟู ซึ่งการบอกเล่าเทคนิคเหล่านี้ เป็นการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ แต่การตีไข่ให้ฟูแค่ไหน น้ำมันร้อนแค่ไหน (คงไม่ถึงขนาดใช้เทอร์โมมิเตอร์วัด) ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้จนสามารถจะประมาณความฟู ความร้อน แล้วอาจจะมีการลองใช้เทคนิคอื่นผสมผสานด้วย จนพบว่าใส่น้ำมันาวลงไปหน่อยจะทำให้ไข่ฟูขึ้นฟู กลายเป็นองค์ความรู้ใหม่ ที่นำไปแลกเปลี่ยนแบ่งปัน กันต่อไป (กลายเป็นความรู้ใหม่ของสถาบันการทำไข่เจียว) จะเห็นว่าแทนที่คนแรกจะมีความรู้แค่ 2 (คือ น้ำมันร้อน ตีไข่ฟู) เมื่อแลกเปลี่ยนแล้วจะมีความรู้เพิ่มขึ้นอีก 1 (ใส่น้ำมัน) ส่วนคนหลังแทนที่จะต้องลองผิด ลองถูก เพื่อหาวิธีเจียวไข่ให้ฟูตั้งแต่เริ่มต้น ก็ได้เทคนิคมาเป็นความรู้เบื้องต้น ทำให้วิทยายุทธการทำไข่เจียวสำเร็จเร็วขึ้น

ภาพที่ 2.6 แสดงวงจรความรู้

ที่มา : www.doa.go.th/korporror

กล่าวโดยสรุป ความรู้หมายถึง แนวคิดต่าง ๆ ที่บุคคลต้องมี สิ่งที่เหมาะสมจากการศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้าหรือประสบการณ์ เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่จำได้ หรือการระลึกได้ถึงสิ่งเฉพาะ ซึ่งเป็นวิธีการและกระบวนการต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดซับซ้อน

2) ประเภทของความรู้

ได้มีหน่วยงานนักวิชาการหลายท่านแบ่งประเภทของความรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2550 : 51) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ในองค์กรว่า หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้ง จึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่างๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่างๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม คำว่า ความรู้ (Knowledge) ในทัศนะของHosper (อ้างในมา โนช เวชพันธ์ 2532, 15-16) นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้นี้เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบไปด้วยคำจำกัดความหรือความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และมาตรฐานเป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็นเรื่องของการจำอะไรได้ ระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมากนัก ด้วยเหตุนี้ การจำได้จึงถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยา และเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทางสมองมากขึ้นเป็นลำดับ ส่วนความเข้าใจ (Comprehension) นั้น Hosperชี้ให้เห็นว่า เป็นขั้นตอนต่อมาจากความรู้ โดยเป็นขั้นตอนที่จะต้องใช้ความสามารถของสมองและทักษะในขั้นที่สูงขึ้น จนถึงระดับของการสื่อความหมาย ซึ่งอาจเป็นไปได้โดยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือการใช้สัญลักษณ์ โดยมักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ แล้ว อาจจะโดยการฟัง การเห็น การได้ยิน หรือเขียน แล้วแสดงออกมาในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่าง ๆ เช่น การบรรยายข่าวสารที่ได้ยินมาโดยคำพูดของตนเอง หรือการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมเอาไว้ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อสรุปหรือการคาดคะเนก็ได้

สำหรับ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (อ้างในอักษร สวัสดิ. 2542 : 26) ได้ให้คำอธิบายว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแค่เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีแก้ไขปัญหา ส่วนความเข้าใจอาจแสดงออกมาในรูปของทักษะด้าน “การแปล” ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง และ “การให้ความหมาย” ที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุป รวมถึงความสามารถในการ “คาดคะเน” หรือการคาดหมายว่าจะเกิดอะไรขึ้น

นอกจากนี้ Choo (อ้างในวิจารณ์ พานิช. 2551. <http://www2.seed.net/kmresearch/thesis2.html>) กล่าวว่า ความรู้ (Knowledge) ถือเป็นทรัพยากรหลักที่มีค่า และ Daven Port and Prusak (1998) กล่าวว่าความรู้ หมายถึง ส่วนผสมของกรอบประสบการณ์ คุณค่า สารสนเทศ ที่เป็นสภาพแวดล้อมและกรอบการทำงาน สำหรับประเมินและรวมกันของประสบการณ์และสารสนเทศใหม่ความรู้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่มองไม่เห็นชัด (Tacit knowledge) เป็นความรู้ที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่มาจากประสบการณ์ ความเชื่อ หรือความคิดสร้างสรรค์ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ

2. ความรู้ที่ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นทางการเป็นความรู้ที่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และใช้ร่วมกันในรูปแบบต่าง ๆ ความรู้ประเภทนี้เป็นความรู้ที่แสดงออกมาโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ จึงสามารถสื่อสารและเผยแพร่

กล่าวโดยสรุป ความรู้แบ่งความรู้ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ความรู้ที่ได้มาจากประสบการณ์และความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ โดยได้รับการถ่ายทอดจากบุคคลอื่น

3) ระดับของความรู้

Benjamin S. Bloom (อ้างในอักษร สวัสดิ์. 2542.: 26-28) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่า หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ วิธีการและกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงแบบกระบวนของโครงการวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 Bloom และคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ของคน ว่าประกอบด้วย ความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป โดย บลูมและคณะ ได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ดังนี้

3.1) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึง ความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยู่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

3.2) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3.3) การนำไปปรับใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ (knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

3.4) การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ และการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย ที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

3.5) การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

3.6) การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ (Criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสิน การประเมินผล จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ (Characteristics of Cognitive Domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่ง

4) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีแรงจูงใจ

ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานโดยจงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นจึงต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีแรงจูงใจเกี่ยวข้องกับเรื่องความต้องการของมนุษย์ ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจหลายทฤษฎี ประกอบด้วย ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ทฤษฎีความต้องการของแอลเคอร์เฟอร์ และทฤษฎีความต้องการที่แสวงหาของ McClelland ดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) (อ้างใน ฌรัฐศดา พิพฒไกร. 2551 : 36-38) Maslow ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ระดับ ตามลำดับความสำคัญ คือ

1.1 ความต้องการทางด้านสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของร่างกายของมนุษย์ (Survival Needs) ได้แก่ ความต้องการในเรื่องของอากาศ ความต้องการอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน มนุษย์ทุกคนมีความต้องการอยู่เสมอ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะมีแรงจูงใจกระตุ้นให้มีกิจกรรม ขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

1.2 ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยของชีวิต (Safety and Security Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะอยู่อย่างมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือถูกขโมยทรัพย์สิน ความเป็นอิสระจากความกลัว ขู่เข็ญ บังคับจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ต้องการงานที่มั่นคง การมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมั่นคง

1.3 ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love and Belonging Needs) มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่ยรักของผู้อื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่าทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกเหงาไม่มีเพื่อน มีชีวิตไม่

สมบูรณ์ เป็นผู้ที่จะต้องซ่อนความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าคุณเป็นที่รักและยอมรับของหมู่จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

1.4 ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณมีค่า (Esteem Needs) ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่าตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าคุณไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

1.5 ความต้องการที่จะรู้จักตนเอง ตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาตามศักยภาพของตน (Need for Self Actualization) มาสโลว์ อธิบายความต้องการที่เรียกว่า “Self Actualization” ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดในเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนดี ส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าคุณใช้กลไกในการป้องกันตนในการปรับตัวและพยายามที่จะเลือกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ “ท้าทาย” “น่าตื่นเต้น” และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น “Self Actualization” อย่างสมบูรณ์

โดยทั่วไปแล้วในชีวิตของคนเราอาจจะมีประสบการณ์ที่รู้จักตนเอง ตามสภาพที่แท้จริงหรือตระหนักในตนเองอย่างแท้จริงบางครั้งบางคราว มาสโลว์ได้สัมภาษณ์ความรู้สึกของบุคคลหลายประเภทตั้งแต่มีนักเรียนนักศึกษา และบุคคลที่ได้พบความสำเร็จในชีวิตที่มีประสบการณ์ “Self Actualization” ว่ามีความรู้สึกอย่างไร มาสโลว์ให้ชื่อประสบการณ์ในขณะที่รู้สึกตระหนักในตนเองว่า “Peak Experience” หรือประสบการณ์สุดยอด จากผลการสัมภาษณ์มาสโลว์พบว่า ในขณะที่มี “Peak Experience” จะมีความรู้สึกมีความสุข ตื่นเต้น ปีติ ร่าเริง บั่นเทิงใจ และมีชีวิตชีวา รู้สึกว่าคุณมีประโยชน์ เป็นสภาพที่บุคคลนั้นจะลืมนึกถึงตนเองและปราศจากความเห็นแก่ตัว และรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติแวดล้อม ปราศจากความกังวลห่วงใยทั้งในอดีตและอนาคต ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการ ชั้นนี้ จะเป็นผู้ที่มีความพอใจและสันโดษในชีวิตทั้งทางด้านอาชีพและ ด้านส่วนตัว

2. ทฤษฎีความต้องการของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's ERG Needs Theory) (อ้างใน สรพงศ์ โคว์ตระกูล. 2545 : 171-179) Alderfer ได้นำเสนอทฤษฎี ERG (E : Existence, R : Relatedness, G : Growth) ว่า มนุษย์มีความต้องการที่สำคัญ 3 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ความต้องการการดำรงชีวิตอยู่ (Existence Needs) เป็นความต้องการทางวัตถุและสามารถตอบสนองให้เพียงพอ เช่น อาหาร น้ำ รายได้ อื่น ๆ เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการทางสรีรวิทยาหรือทางร่างกาย และความต้องการความปลอดภัยในชีวิต

2.2 ความต้องการติดต่อกับสัมพันธกับเพื่อนมนุษย์ (Relatedness Needs) เป็นความต้องการการมีสัมพันธกับบุคคลอื่นที่สำคัญต่อตัวเขา มนุษย์เป็นสัตว์สังคมจึงต้องการการติดต่อกับสัมพันธกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ทำให้เกิดความรักในเพื่อนมนุษย์ เกิดความสามัคคีในการติดต่อคบหาสมาคม และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

2.3 ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) ความต้องการนี้เกี่ยวข้องกับความสามารถที่จะพัฒนาตนเอง ความต้องการดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาความสามารถ ความมีอำนาจที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล

3. ทฤษฎีความต้องการที่แสวงหาของ McClelland (อ้างในปิยะ ประสงค์จันทร์, 2544: 12) ได้อธิบายว่า ความต้องการที่แสวงหาของ McClelland (McClelland's acquired-needs theory) เป็นทฤษฎีซึ่งเสนอแนะว่าความต้องการที่แสวงหาการเรียนรู้โดยอาศัยชีวิตและการที่บุคคลมุ่งหวังที่ความต้องการเฉพาะอย่างมากกว่าความต้องการอื่น ๆ ความต้องการเพื่อความสำเร็จ เป็นความปรารถนาที่จะบรรลุเป้าหมายซึ่งมีลักษณะท้าทาย

ทฤษฎีนี้ได้ทำความเข้าใจถึงการจูงใจ ซึ่งมีรูปแบบแรงจูงใจความต้องการพื้นฐาน 3 ประการ ดังนี้

3.1 ความต้องการอำนาจ (Need for Power) McClelland และทีมงานผู้วิจัยได้พบว่า บุคคลมีความต้องการอำนาจสูง จะมีความเกี่ยวข้องกับอิทธิพลและการควบคุม บุคคลเช่นนี้เป็นผู้ที่ต้องการทำงานให้เหนือกว่าบุคคลอื่น

3.2 ความต้องการความผูกพัน (Need for Affiliation) พยายามสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น ต้องการสร้างความเข้าใจอันดีจากสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่

3.3 ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) บุคคลที่ต้องการความสำเร็จสูงจะมีความปรารถนาอย่างรุนแรงที่จะประสบความสำเร็จและกลัวต่อความล้มเหลว

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของมนุษย์นั้นมีหลายทฤษฎีดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่โดยสาระสำคัญของแต่ละทฤษฎีแล้วสามารถสรุปได้ว่า มนุษย์มีแรงจูงใจจากความต้องการไม่สิ้นสุด โดยจะมีแรงจูงใจจากความต้องการในขั้นพื้นฐานมาก่อน คือ ความต้องการด้านปัจจัยสี่ ความต้องการด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือความมั่นคงในการปฏิบัติงานและความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกายและจิตใจ หลังจากที่ได้รับ การตอบสนองในขั้นพื้นฐานแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไป ซึ่งเป็นความต้องการในระดับสูงขึ้นไป คือ ต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ อยากมีเพื่อนพ้อง อยากมีชื่อเสียงเกียรติยศ ต้องการให้คนอื่นยกย่องนับถือ อยากมีอำนาจบารมีเหนือคนอื่น ๆ ต้องการความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจริญก้าวหน้า ความสำเร็จและต้องรักษาความมีชื่อเสียง เกียรติยศ ความเด่นรวมทั้งความสำเร็จในชีวิตตลอดไป และเป็นสิ่งที่มุ่งใจการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษา

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา จึงต้องมีความรู้ในเรื่องการจูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญและมีความพยายามในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามความคาดหวัง โดยดำเนินงานหรือปฏิบัติงานตามแผนโครงการ กิจกรรมที่กำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุตามข้อกำหนดและสอดคล้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า ความรู้ซึ่งผู้บริหารต้องมีเพื่อใช้ในการบริหารงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนัก เล็งเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย การบริหารจัดการทรัพยากร มาตรฐานตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน เกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ รวมทั้งความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

2.3.4.2 ด้านทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

1) ความหมายของทักษะการบริหารงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

Katz (<http://gotoknow.org/blog/suna242/126541>) ได้ให้ความหมายของทักษะไว้ว่าทักษะ หมายถึง ความสามารถในการทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และความชำนาญในการปฏิบัติงานเป็นที่เชื่อถือและยอมรับของบุคคลทั่วไป

การบริหารหมายถึง การดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่ โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่นๆ ที่มีอยู่ โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

ทักษะในการบริหารงานการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา คือความชำนาญในการใช้ความรู้ความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

2) องค์ประกอบของทักษะการบริหาร

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ ไว้ดังต่อไปนี้

Kimball Wiles (1995 : 5) กล่าวว่า ทักษะทางการบริหารที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารมี 5 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ทักษะความเป็นผู้นำ (Skill in Leadership) ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำด้านการวางแผน การประสานงานการติดต่อสื่อสาร การจัดการและดำเนินการ การมอบหมายงาน และการประเมินผล

2. ทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ (Skill in human relation) หมายถึง ความสามารถในการเข้ากับบุคคลต่างๆ ได้ดี

3. ทักษะในการนำหมู่พวก (Skill in group process) หมายถึง ความเข้าใจการทำงานของกลุ่มคน การจูงใจหรือชักจูงให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือการทำงาน

4. ทักษะในการประเมินผล (Skill in evaluation) หมายถึง ความสามารถทางด้านการออกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต

5. ทักษะในการบริหารบุคคลในสถานศึกษา (Skill in Personal Administration) คือ ความสามารถทางการสนับสนุนให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ

ทักษะบริหารตามแนวคิดของ Katz แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิค

1. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) หมายถึงความสามารถในการมองเห็นภาพรวมของกระบวนการทำงาน และความสัมพันธ์ของงานในโรงเรียน ตลอดจนสามารถคาดคะเนผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจธรรมชาติของคน เข้าใจพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานและเหตุผลในการกระทำของบุคคลเหล่านั้น สามารถที่จะใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมแก่ผู้ร่วมงานเพื่อชักจูงใจให้เขาเหล่านั้นปฏิบัติหรือควมเห็นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่ผู้นำต้องการ

3. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) หมายถึง ความสามารถด้านการทำงาน มีความรู้ความเข้าใจในงาน จัดเป็นความสามารถด้านปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง ที่ผู้นำในหน่วยงานจะต้องรู้ แม้จะไม่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทักษะหรือความสามารถในด้านนี้หาได้ด้วยการศึกษาอบรม การฝึกงาน หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรงของตนเอง

Mann (1965 อ้างใน มานพ เกิดจนา 2542 : 27) กล่าวว่าผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพควรมีทักษะ 3 ด้านดังนี้

1. ทักษะทางการจัดการ ทักษะทางการจัดการ เป็นความสามารถของผู้บริหารที่จะบริหารงาน และรักษาไว้ซึ่งความร่วมมือของบุคคลในการทำงาน การสร้างความก้าวหน้า และพัฒนาสถานศึกษา เพื่อผลิตผลและความสัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายของสถานศึกษา ทักษะทางการจัดการ ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการวางแผน การตัดสินใจ การสั่งงาน การควบคุมงาน การประสานงาน การจัดองค์การ การบริหารทรัพยากร รวมทั้งการประเมินผลและการติดตามผลการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทักษะทางมนุษย ทักษะทางมนุษย เป็นความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในการทำงาน การสร้างแรงจูงใจ พัฒนางาน ขอมรับความเปลี่ยนแปลง ลักษณะของผู้บริหาร ได้แก่ มีความเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่น ให้ความสำคัญกับทุกคน มีความจริงใจต่อผู้อื่น มีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี มีคุณธรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และคอยปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง

3. ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางเทคนิค เป็นทักษะที่ผสมระหว่างความรู้และความสามารถในการทำงานของตน ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านบริหารบุคคล งานด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การเงิน ความรู้เหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะทั้ง 3 ด้านนี้ ผู้บริหารระดับต่าง ๆ จะใช้แตกต่างกัน ผู้บริหารระดับสูงควรมีทักษะทางด้านการจัดการ ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจ การวางแผน การจูงใจ การประสานงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการไปด้วยดี ส่วนทักษะทางด้านมนุษยเป็นสิ่งทีผู้บริหารทุกระดับต้องมีอยู่แล้วเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ทักษะทางเทคนิคเป็นความสามารถในด้านความรู้และการทำงานในงานด้านนั้น ๆ

ดิลก สุขเกษม (2542 : 15) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารจะต้องเป็น

- 1) นักพัฒนา
- 2) นักแก้ปัญหา
- 3) นักตัดสินใจ
- 4) นักประนีประนอม
- 5) นักการทูต
- 6) นักวางแผน
- 7) นักปกครอง
- 8) นักปราชญ์

จากความรู้เกี่ยวกับทักษะการบริหาร ผู้บริหารสามารถที่จะนำความรู้ทางด้านทักษะในการบริหาร มาบริหารงานทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นทักษะ หมายถึงความสามารถ ความชำนาญ ความคล่องแคล่ว ว่องไว รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ ความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งบุคคลสามารถสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ การเข้าใจธรรมชาติของคน เข้าใจพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน และเหตุผลในการกระทำของบุคคลความสามารถด้านการทำงาน ความสามารถในการมองเห็นภาพรวมของกระบวนการทำงาน จนเป็นที่เชื่อถือและยอมรับของบุคคลทั่วไป

สรุปได้ว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ อาชีวศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถและความชำนาญ กลยุทธ์ เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ มีการวางแผนกำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานตามความสามารถของบุคลากร สามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอเหมาะสม มีทักษะในการตัดสินใจสั่งการ การติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอก สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญและกำลังใจ ควบคุมดูแลการทำงาน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานรวมทั้งสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

2.3.4.3 ด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะที่สามารถทำให้การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและรับรองคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ตามคำกล่าวของนักวิชาการหลายท่าน ดังต่อไปนี้

ธีระ รุญเจริญ (2545 : 71) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในสถานศึกษา มีบุคลิกภาพที่ดีมีปฏิภาณไหวพริบดี มีการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบ มีใจเปิดกว้างพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม มีความอดสาหัส วิริยะ อดทน มีความเสียสละ มีความสม่ำเสมอมั่นคง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร มีความกล้าในการพูดและการปฏิบัติ มีความตื่นตัวอยู่เสมอมีสุขภาพดีเป็นผู้ประสานงานที่ดี เป็นนักพัฒนาและนักบริการ สังคม รู้จักพัฒนาตนเองและสังคมมีความเป็นประชาธิปไตย มีความรักในสถาบันของชาติ และอนุรักษ์ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนอกจากนั้น ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนอีกด้วย .

1) ความหมายของคุณลักษณะ

จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ พบว่ามีการกล่าวถึงคำว่าคุณลักษณะ หลายแนวทาง ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน (2542 : 125) ได้ให้ความหมายของ คุณลักษณะว่า หมายถึง เครื่องมือหรือสิ่งชี้ให้เห็นความดีลักษณะประจำ

พรพรรณ สุทธานนท์ (2538:50) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะว่าเป็นแบบอย่างพฤติกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและชี้หรือแสดงถึงความดี หรือลักษณะประจำของบุคคล

บุญมา กัมปนาทพงษ์ (2532 : 13) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารว่าหมายถึง ศักยภาพทางความรู้หรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานให้สำเร็จ

สมภพ โรจนพันธ์ และคณะ (2530 : 97) ได้ให้ความหมายว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ในตัวผู้บริหาร ที่มีมาแต่กำเนิดและเกิดจากการเรียนรู้ ได้แก่ความรู้ทั่วไป แรงจูงใจ ลักษณะนิสัย ภาพพจน์ที่มองตนเอง บทบาททางสังคมหรือความชำนาญเฉพาะของผู้บริหาร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ได้ผลดีเยี่ยมโดยบังเอิญหรือโดยตั้งใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จิตชนก เจริญเชาว์ (2548 : 5) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะ หมายถึง สิ่งชี้ให้เห็นลักษณะการกระทำหรือแสดงออกถึงพฤติกรรม 4 คุณลักษณะคือ คุณลักษณะพื้นฐาน คุณลักษณะทางสังคม คุณลักษณะทางวิชาการ / วิชาชีพ และคุณลักษณะทางเชาวน์อารมณ์

1. คุณลักษณะพื้นฐาน หมายถึง ลักษณะการกระทำหรือการแสดงพฤติกรรมของมหาบัณฑิตที่เกี่ยวกับความสามารถในการสนใจใฝ่รู้ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้น มีวิจรรย์ญาณ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเหตุมีผลในเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์ มีทักษะในการใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีการบริหารจัดการและการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีความรู้ความสามารถทางด้านทฤษฎีและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร

2. คุณลักษณะทางสังคม หมายถึง ลักษณะของมหาบัณฑิตในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสังคมและสิ่งแวดล้อม มีบุคลิกภาพที่ดี มีวุฒิภาวะที่เหมาะสม รู้จักแก้ปัญหา มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีวินัยในตนเองตรงต่อเวลา รู้จักบทบาทหน้าที่และเคารพสิทธิของผู้อื่น ความเป็นพลเมืองดี ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีความเอื้อเฟื้อ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. คุณลักษณะทางวิชาการ/วิชาชีพ หมายถึง ลักษณะของมหาบัณฑิตเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาที่ต้องมีเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยมีศักยภาพในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ความเป็นเลิศทางวิชาการมีทักษะทางด้านวิชาชีพ มีวินัยในการทำงาน สามารถบูรณาการความรู้ที่ได้จากการศึกษาด้วยตนเองหรือจากการค้นคว้าวิจัยและนำไปประยุกต์ในการพัฒนางานอาชีพของตนเองได้

4. คุณลักษณะทางเชาวน์อารมณ์ หมายถึง ลักษณะของมหาบัณฑิตที่มีความสามารถในการตระหนักรู้ถึงความรู้ดีของตนเองและผู้อื่น เพื่อการสร้างแรงจูงใจในตนเองและบริหารจัดการอารมณ์ต่าง ๆ ได้

จากการศึกษา ความหมายของคุณลักษณะผู้บริหาร พอสรุปได้ดังนี้ คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะ หรือ ศักยภาพ เฉพาะตัวของบุคคลผู้นั้นทั้งที่มีมาแต่กำเนิด หรือเกิดจากการเรียนรู้ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จ

วินิจ มะลิสุวรรณ (2523:16) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะว่า ประกอบด้วย 3 ประการใหญ่ ๆ คือ คุณลักษณะส่วนตัว บุคลิกภาพ และความสามารถ

2) คุณลักษณะของผู้บริหาร ได้มีนักการศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่สามารถปฏิบัติงานให้ได้ผลสำเร็จ ไว้ดังนี้

Stogdill ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่ประสบผลสำเร็จหลาย ๆ ด้าน ดังนี้ (Stogdill. 1974 : 62-63)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้นำต้องมีคุณสมบัติเหนือกว่าสมาชิกของกลุ่มในเรื่องเกี่ยวกับสติปัญญา ผลการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสังคม สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

2. บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้นำมีลักษณะดังต่อไปนี้มากกว่าส่วนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่ม คือ การรู้จักเข้าสมาคม มีความคิดริเริ่ม มีความเพียรพยายาม รู้จักวิธีที่จะทำงานให้สำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตื่นตัวและหยั่งรู้ในสถานการณ์ มีความร่วมมือเป็นที่นิยมของปวงชน มีความสามารถในการปรับตัว มีความสามารถในการพูด

3. คุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์สูงกับการเป็นผู้นำ คือ ความคิดริเริ่ม การเป็นที่นิยมของปวงชน ความสามารถในการเข้าสังคม การตัดสินใจ ความปรารถนาที่จะทำได้ดีที่สุด การมีอารมณ์ขัน การมีความร่วมมือกับผู้อื่น ความสามารถทางการศึกษา

4. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้นำแยกออกได้เป็น 6 ด้านคือ

4.1 ด้านสมรรถนะ มีความหมายรวมถึงความเป็นผู้มีสติปัญญา ความเป็นผู้ตื่นตัวอยู่เสมอ ความสามารถในการพูด ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม และมีการตัดสินใจที่ดี

4.2 ด้านความสำเร็จ ประกอบด้วยความเป็นนักวิชาการ มีความรอบรู้ ประสบความสำเร็จทางการศึกษา

4.3 ด้านความรับผิดชอบ ประกอบไปด้วยการเป็นที่พึ่งพาของผู้อื่นได้ มีความคิดริเริ่ม มีความมั่นคง มีความก้าวหน้า มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ

4.4 ด้านความมีส่วนร่วม ประกอบไปด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ความสามารถในการเข้าสังคม ความร่วมมือกับผู้อื่น ความสามารถในการปรับตัว การมีอารมณ์ขัน

4.5 ด้านสถานภาพ ประกอบไปด้วยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การเป็นที่ชื่นชมของผู้อื่น

4.6 ด้านสถานการณ์ ประกอบไปด้วยระดับของอารมณ์ ทักษะและความต้องการของผู้ตาม วัตถุประสงค์ในการสนองให้ทำให้สำเร็จ

May Smith (อ้างในกริว วงศ์พุด. 2539 : 106) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำไว้ว่า ผู้นำควรมีลักษณะดังนี้ มีเขาวีปัญญาและวิจารณ์ญาณดี (Intelligence & Judgment)

1. มีความยุติธรรม (Interest in being just)
2. มีความรับผิดชอบ (Ability to Accept Responsibility)
3. มีความคิดคำนึง (Imaginative)
4. มีอารมณ์คงเส้นคงวา (Well Balanced Temperament)
5. มีอารมณ์ขันเสมอ (Sense of Humor)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. มีความชำนาญพิเศษ (Skills)
7. มีอำนาจในตัวเอง (Power)
8. รอบรู้ทุกอย่างที่สามารถทำได้ (Enlightenment)

คณีย์ เทียนพุ่ม (2534 : 179-181) ได้กล่าวว่า คนที่เป็นนักบริหารมืออาชีพควรมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. นักบริหารต้องทำงานตลอดเวลา
2. ใช้ความฉลาดทั้งหมดให้เป็นนักบริหารที่ดีที่สุด
3. เป็นคนเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4. ทำทุกสิ่งด้วยความมั่นใจที่สุดสำหรับทุก ๆ คน ที่อยู่ล้อมรอบเขาเพื่อให้ทุกคนได้รับ โอกาสที่ดีที่สุด คือความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่และการทำงาน
5. รู้จักวางระบบแผนงานและชี้ช่องทางให้แก่คนของเขา
6. สร้างให้คนในองค์กรมีพลัง และมีความกระตือรือร้น
7. มีความรับผิดชอบ
8. เป็นตัวอย่างที่ล้ำค่าให้แก่คนในองค์กร
9. ควรยืนอยู่บนผลประโยชน์ขององค์กร แต่ในขณะที่เดียวกัน

ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมส่วนรวมด้วย

10. นักบริหารต้องมีจริยธรรมในการทำธุรกิจ
11. สามารถประยุกต์ใช้วิชาการได้ในหลายสนาม
12. ต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ มองอนาคต และกำหนดจุดยืนของตนเองได้

สุเมธ แสงนันทนวล (2540 : 46- 52) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักบริหารยุคใหม่ ว่า จะต้องมียุทธศาสตร์อยู่ 3 ด้านที่สำคัญ คือ

1. ทักษะด้านความคิด (Conceptual Skill)
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skill)
3. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill)

ซึ่งในด้านทักษะ ทั้ง 3 ด้านนี้ยังไม่พอในการเป็นผู้บริหารยุคใหม่ ยังต้องมีคุณลักษณะอีก 4 ประการคือ

1. คิดกว้าง หมายถึง นักบริหารจะต้องรู้จักคิดพิจารณา คัดสินใจงานวางแผนงาน มอบหมายงาน ประสานงาน หรืออะไรก็แล้วแต่ อย่างเป็น ระบบ เรียกว่า ระบบความคิด ส่วนการจัดระบบความคิดนั้น คือให้คิดอย่างมีจินตนาการ เมื่อคิดอย่างนี้แล้วจะเกิด พลังจินตนาการ คือพลังความคิดอันยิ่งใหญ่

2. มองไกล คือ การเป็นนักบริหาร ผู้มีวิสัยทัศน์ (Vision) นั่นเอง สำหรับการสร้างวิสัยทัศน์ นั้น มีผู้แนะนำให้ทำดังนี้คือ

2.1 ไม่ยึดติดกรอบความเชื่อเก่า คือ ความเชื่อเก่า ๆ มีอยู่อย่างไร อย่าไปกังวลใจกลัวว่าจะไม่ถูกต้องตามแนวคิดที่มีมาแล้ว แต่พยายามให้หลุดพ้นจากกรอบความเชื่อนั้นให้ได้

2.2 ต้องหมั่นคิดและมองว่า อะไรจะเป็นไปต่อไป คือต้องคิดเสมอว่า ต่อไปในวันข้างหน้า จะเป็นอะไร จะเกิดอะไรขึ้น ซึ่งถ้าหมั่นคิดบ่อย ๆ จะเกิดวิสัยทัศน์ขึ้นอย่างไม่รู้ตัว

2.3 หมั่นคิดปรับปรุงทุกสิ่งและตั้งมาตรฐานให้สูงไว้ คือ จะทำงานอะไรก็แล้วแต่ต้องพยายามคิดปรับปรุงอยู่เสมอข้อสำคัญต้องมีการตั้งมาตรฐานให้สูงไว้ด้วยจะเป็นกำลังใจ ให้ก้าวไปได้สูงที่สุด

2.4 ผลักดันตัวเองเข้าไปในสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย คิดใหญ่ มองการณ์ไกล คือเราต้องพยายามนำตัวเองไปอยู่ในหมู่ผู้รู้ หมู่ผู้มองการณ์ไกล หรือมีวิสัยทัศน์ต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เราเป็นไปกับเขาด้วย

2.5 หาคู่คิด มิตรแท้ ร่วมพลังทุกด้าน คนจะมองการณ์ไกล มองโคดเดี่ยวคนเดียวไม่ได้ ต้องมีคู่คิด มิตรแท้อาจเป็นเพื่อน บุตร ภรรยา สามิได้ทั้งนั้น โดยช่วยกันคิด แบบรวมพลัง ยิ่งทำมาก ทำบ่อย จะมองเห็นจุดดี จุดเสีย วิสัยทัศน์ก็จะมาเยือนไม่รู้ตัว

3. ใฝ่รู้ หมายถึง ความอยาก คือ อยากเป็น อยากได้ อยากไป หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความทะเยอทะยาน ซึ่งตัวนี้สำคัญมาก คนเรานั้น ถ้าไม่มีความทะเยอทะยานแล้ว จะทำให้เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น สมองไม่เด่น คิคริเริ่มไม่เป็น

4. มุ่งความสำเร็จ ซึ่งเรื่องนี้ แน่นนอนว่า นักบริหารต้องตั้งเป้าหมายแห่งความสำเร็จไว้ก่อน และต้องลงมือกระทำด้วย ยิ่งมากำหนดเป้าหมายความสำเร็จของงานด้วยแล้ว โอกาสจะประสบความสำเร็จจึงมีมากทีเดียว

Robert G Well & Hugh Hanskins (อ้างในกวี วงศ์พูน 2539:34) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้นำ ต้องประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้ เป็นผู้วางนโยบาย

1. เป็นผู้วางแผน
2. เป็นแบบอย่างที่ดี
3. เป็นผู้ยอมรับผิดในการปฏิบัติงานขององค์การ

สุเมธ แสงนิมนวล (2540:153) ได้สรุปคุณลักษณะที่ดีของผู้นำ และนักบริหาร ดังนี้

1. ต้องฝึกนิสัยให้มีความรักใคร่ เอ็นดู ต่อผู้น้อย เป็นมิตรกับทุกคน
2. ทำให้เกิดความสามัคคี ไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ทำให้เกิดความช่วยเหลือและเห็นอกเห็นใจต่อผู้ได้บังคับบัญชา
4. ผู้นำ ควรจะเยี่ยมเยียน พบปะผู้ได้บังคับบัญชาเสมอ ๆ เพื่อสร้างความสนิทสนม
5. ให้การชมเชยและยกย่องลูกน้อง ที่ปฏิบัติหน้าที่ดี
6. ผู้นำ ต้องมีความเด็ดขาด กล้าตัดสินใจ ไม่ลังเล
7. ผู้นำต้องมีความกระตือรือร้น การบริหาร บริกรารงานต้องก้าวหน้า รู้จักวางแผนงาน โดยยึดหลัก ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร กับใคร และทำไม
8. ผู้นำต้องมีความจริงใจ
9. ผู้นำ ต้องวางตัวให้เหมาะสม
10. ผู้นำ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม สถานการณ์และหมู่คณะได้
11. ทำคน ให้เป็นตัวอย่างที่ดี
12. ต้องมีความซื่อสัตย์
13. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

ธนวัฒน์ ทรัพย์ไพฑูลย์ (2542 :278-280) ได้นำเอาวิถีแห่งชีวิต เคล็ดลับ ปรึบบริหาร และวิสัยทัศน์ของประธานกรรมการ เครือเจริญโภคภัณฑ์ ซึ่งในบรรดานักธุรกิจ นักบริหาร และนักลงทุน ผู้ประสบความสำเร็จทั้งหลาย คุณชนินท์ เจียรวนนท์ เป็นผู้ที่ยืนอยู่แถวหน้า ซึ่งหลักการเป็นผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จนั้น ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่โดดเด่นไว้ 10 ประการ ดังต่อไปนี้คือ

1. ต้องมีความใฝ่รู้อย่างกระตือรือร้น ใฝ่หาวิทยาการ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีรวมทั้งต้องเรียนรู้สิ่งรอบตัว ที่สำคัญก็คือ ต้องรอบรู้ในกิจการบริษัท รอบรู้ในธุรกิจและเข้าใจคู่แข่งชั้น โดยสรุปคือ ต้องมีความเฉลียวฉลาดในขั้นพื้นฐาน ด้วยการสั่งสมความรู้ บทเรียนและประสบการณ์
2. ต้องลงมือกระทำ เพราะความคิดใด ๆ ถ้าไม่ลงมือปฏิบัติหรือลงมือกระทำแล้วก็ไร้ประโยชน์ แม้มีความคิดดีเพียงใด เพราะถ้าไม่ได้ทำก็เหมือนไม่มีความคิดนั้น และไม่ว่าจะกระทำสิ่งใด ๆ ต้องมีความขยันอดทน มีศักยภาพสูงที่ฟันฝ่าอุปสรรค
3. ต้องมีความมุ่งหวังอันสูง มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในอันที่จะไขว่คว้าความสำเร็จ
4. ต้องมีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่โลเล มีความสุขุมรอบคอบ มีเหตุผล มีความฉับไวในการตัดสินใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเชื่อมั่นในความสามารถของผู้อื่น ไม่ว่าคำเนนกิจการใด ๆ ต้อง หาข้อมูลก่อนเสมอ รวมทั้งเป็นคนกล้าได้กล้าเสีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ต้องมีอัจฉริยภาพแห่งผู้นำ เป็นผู้นำที่มีบารมีสูง มีความสามารถในการตั้งคนดีเข้าร่วมงาน ได้มาก สามารถสร้างทีมงานที่แข็งแกร่ง และสามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อองค์กรยาวนาน มีความสามารถในการเรียนรู้คนและการใช้คน

6. ต้องมีนโยบาย เป้าหมาย โครงการ แผนงานและระบบที่ดี เชื่อมทุกขั้นตอน และสามารถทำไปปฏิบัติได้ประสบผลสำเร็จ

7. ต้องมีความเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบดี สามารถมองปัญหาต่าง ๆ อย่างถูกต้อง สามารถจับกระแสของการเปลี่ยนแปลงได้ดี ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ หรือการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือสังคมก็ตาม

8. ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา มีจินตนาการอันบรรเจิด มีโลกทัศน์กว้างหน้าทันสมัย มีวิสัยทัศน์หรือมีสายตายาวไกลหรือมองการณ์ไกล และสามารถมองอนาคตข้างหน้าได้อย่างถูกต้องแม่นยำ รวมทั้งความสามารถในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ทั้งภาพลักษณ์ขององค์กร และภาพลักษณ์ของผู้บริหาร

9. ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมสูง เป็นผู้เสียสละต่อส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนจนเกินเหตุ มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและลูกค้ำ และเป็นผู้มีความกตัญญูรู้คุณ

10. ต้องมีความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์ และมีความสามารถใช้อยุทธวิธีในการจัดการบริหารอย่างพลิกแพลง ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ได้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (<http://www.med.net/doc01/executive.doc>) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับ “ลักษณะผู้บริหารแบบซีอีโอ (CEO)” คือ แนวคิดการบริหารแบบซีอีโอ (CEO) ที่ท่านนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร นำมาปรับปรุงใช้ในการบริหารประเทศในเวลานี้ มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงนำหน้า โดยมี ซีอีโอ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดขององค์กรนั้น เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยปกติ ซีอีโอจะมีวาระดำรงตำแหน่งที่ชัดเจนและมีอำนาจตัดสินใจเบ็ดเสร็จภายในองค์กรได้ โดยนำเสนอรายงานต่อเจ้าของ หรือ กรรมการ (Board) ขององค์กรนั้น ดังนั้นเมื่อมีการนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการปฏิรูปการศึกษาของไทย ซีอีโอ ในที่นี้จึงเปรียบได้กับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอำนาจตัดสินใจและนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่สถานศึกษาของตน โดยจะต้องรายงานผลต่อประชาชนผู้เป็นเจ้าของการศึกษาของประเทศ โดยยึดหลักปฏิรูปตามแนวเจตงานของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรมีลักษณะบางประการที่แตกต่างไปจากอดีต และต่างจากผู้บริหารทั่วไปดังนี้

1. เป็นผู้มิวสิคัลทัศน์เชิงกลยุทธ์
 2. เป็นนักสร้างแรงบันดาลใจ
 3. เป็นนักเรียนรู้
 4. เป็นนักประสานงาน
 5. เป็นนักพัฒนา
- 3) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ

อาชีวศึกษา

ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงาน ให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้บริหารมีบทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ ตามแนวคิด ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ข : 12-49) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาโดยผู้วิจัยขอนำเสนอเฉพาะประเด็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ดังนี้

ระบบการประกันคุณภาพศึกษาภายในเป็นการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือวงจร PDCA การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการ หรือเป็นกระบวนการทำงานปกติของสถานศึกษาโดยพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงาน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนร่วมกันคิดร่วมกันทำ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมตระหนักถึงความสำคัญ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมมือกันทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการติดตามดูแลกำกับอย่างเป็นระบบ ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้กับบุคลากร และจัดให้มีกลไกในการดำเนินงาน หลังจากนั้นบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุงตามขั้นตอนการดำเนินงาน ได้แก่ การเตรียมการก่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

จากการรายงานการประชุมระดับชาติ (Nation Conference of Professors of Educational Administration) (อ้างใน นุริญชัย จงกลณี. ม . ป . ป . : 14-15) ได้มีการประมวลบทบาทคุณลักษณะที่ผู้บริหารพึงมียึดถือเป็นแนวทางในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงาน 13 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องใช้ความฉลาด ไหวพริบมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่สำคัญในการบริหาร (Application of intelligence to life problems)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้บุคคลจำนวนมาก หรือบุคคลหลายๆ คนเข้ามามีส่วนร่วม ในการกระทำ โดยไม่ทำงานตามลำพัง (Necessity of social group action)
3. ผู้บริหารต้องเคารพความเป็นคนของแต่ละคน และจะต้องให้ความยอมรับนับถือในความเห็น ธรรมชาติ และความสามารถของผู้อื่น (Respect of the individual)
4. ผู้บริหารต้องยึดเป้าหมาย หรือจุดประสงค์ของการศึกษาเป็นหลัก การบริหารการศึกษา จะไม่มีความหมายถ้าขาดเป้าหมายดังกล่าว นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องถือว่า เป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการศึกษาย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเหมาะสมกับสภาพ ของสังคม ในฐานะผู้นำผู้บริหาร จะต้องปรับปรุงการศึกษา ให้เหมาะสมกับสภาพ สังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (Function Social Organization)
5. ผู้บริหารจะต้องถือว่าตนเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่ประสานประโยชน์ ซึ่งเข้ามาให้บริการแก่บุคคลอื่นทุกๆ คน ในการที่จะช่วยให้เขาดำเนินงานต่างๆ ในการให้การศึกษาให้ได้ผล และมีประสิทธิภาพที่สุด (Administrator as group instrument)
6. ผู้บริหารจะต้องเปิดโอกาสให้บุคคลทั้งหลายมาทำความเข้าใจกันได้ทุกเมื่อและรับฟังความคิดเห็น ของบุคคล ทุกคนในวงการศึกษาและในชุมชนที่สถานศึกษาดังอยู่ (Freedom of Communication)
7. ผู้บริหารจะต้องถือว่าตนเองเป็นผู้นำ มิใช่เจ้านายผู้ทรงอำนาจ (Administrator as a leader)
8. ผู้บริหารต้องถือว่าตนเองคือ นักการศึกษา ผู้ยึดมั่นในปรัชญาของการศึกษา จึงต้องปฏิบัติ และวางตนอย่างนักการศึกษา (Administrator as an educator)
9. ผู้บริหารจะต้องเสียสละทุกอย่างเพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชน และเพื่อให้อสังคมนดีขึ้นทุกๆ ทาง (Dedication of pubic education to community betterment)
10. ผู้บริหารจะต้องประสานงานประสานน้ำใจ ระหว่างชาวบ้านกับสถานศึกษา ในการดำเนินงานการศึกษา (School community integration in education)
11. ผู้บริหารจะต้องประเมินผลงานตนเองอยู่เสมอ การประเมินจะต้องทำทั้งสองอย่าง คือ ประเมินวิธีการ หรือกระบวนการทำงานพร้อมๆ กันไปกับการประเมินการปฏิบัติงาน เพราะการทำงานจะมุ่งเอาแต่ผลอย่างเดียวไม่ได้ วิธีการก็จำเป็น (Two fold evaluation of Administration means and ends)
12. ผู้บริหารต้องเคารพในวิชาชีพของการบริหาร และมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ จะไม่ทำความเสียหายให้ผู้อื่น เขียดหยาบวิชาชีพของนักบริหาร (Professional integrity and responsibility)
13. ผู้บริหารจะต้องขวนขวายหาความรู้ใส่ตนอยู่เสมอ และแสวงหาความชำนาญทุกวิธีทาง เพื่อให้การบริหารงานของตนเองทันสมัย (Necessity for professional growth)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2543 : 72-73) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลสำเร็จต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมืออาชีพ มี 10 ประการดังนี้

1. มีความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ (Command of Basic Facts)
2. มีความรู้ทางวิชาชีพ (Relevant Professional Knowledge)
3. มีความรู้เท่าทันในสถานการณ์ (Continuing Sensitivity to Events)
4. มีทักษะในการเข้าสังคม (Social Skills and Abilities)
5. มีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหา และการตัดสินใจ (Analytical , Problem Solving , Decision Making Skills)
6. การควบคุมอารมณ์ (Emotion Resilience)
7. มีพฤติกรรมกล้าเสี่ยง (Pro activity inclination to Respond Purposefully to events)
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity)
9. มีความรู้ลึกไวต่อบุคคลอื่น (Mental Agility)
10. มีความรู้และฝึกฝนการเรียนรู้ (Balanced Learning Habits and Skills)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวงจรคุณภาพ PDCA ในการประกันคุณภาพการศึกษา (นพรัตน์ ส่วนบุญ : http://www.thai-school.net/view_da.php?ID=46)

1. P (Plan) การวางแผน

- 1.1 ศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ
- 1.2 ศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
- 1.3 ตระหนักและเห็นความสำคัญของคุณภาพการศึกษา
- 1.4 สร้างจิตสำนึกและค่านิยมแก่บุคลากร
- 1.5 กำหนดวิสัยทัศน์
- 1.6 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. D (Do) ดำเนินตามแผน

- 2.1 บริหาร จัดการ ส่งเสริม สนับสนุน
- 2.2 กำกับ ดูแล
- 2.3 ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในการจัดการเรียนการสอน และรับผิดชอบแผนงาน/โครงการ อย่างมีประสิทธิภาพ

3. C (Check) ตรวจสอบ

- 3.1 ก่อนดำเนินการ
- 3.2 ระหว่างดำเนินการ
- 3.3 สิ้นสุดโครงการ
- 3.4 เครื่องมือในการตรวจสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 การเขียนรายงานการประเมินตนเอง

4. A (Act) การพัฒนาปรับปรุง

4.1 นำผลไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายในปีต่อไป

4.2 ปรับปรุงพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จ

ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการแสดงหลักฐานข้อมูลให้แก่ประชาชนได้ทราบว่าผู้บริหารและบุคลากรในวิทยาลัยได้ทำงานอย่างเต็มความรู้ เพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียนและสาธารณชนมั่นใจในคุณภาพของนักเรียน นักศึกษา การจัดให้มีการประกันคุณภาพถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวข้างต้นสามารถนำมาประยุกต์ ดัดแปลงใช้ในการบริหารงานประกันคุณภาพให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา ควรมีคุณลักษณะเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบ มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการประสานงาน รวมทั้งมีการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมคิด พรหมขัย และคณะ (2552 : บทคัดย่อ) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง นนทบุรีศึกษา : ด้านการศึกษา พบว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วยองค์ประกอบของการสร้างความตระหนัก การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการจัดการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก

สุพิช สมคะเน และคณะ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง เพศ และขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

กุลชญา เทียงตรง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถวิล ทองสัมฤทธิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีพบว่าการบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มาตรฐานที่ 10, 11, 14, 12 และ 13

นฤมล นามเอี่ยม (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง การทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยการสร้างคณาจารย์และการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก

นิวัตร มงคล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาเมื่ออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริงตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีจิตวิญญาณนักบริหาร เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรู้ความสามารถในการบริหาร มีผลงานที่แสดงถึงความชำนาญในการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและน่านวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร

วิทยา ใจวิถี (2550: บทคัดย่อ) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ พบว่า สภาพการปฏิบัติงานในด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการวางแผนการดำเนินงาน และการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

บรรเจิด อินทร์กล้า (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่ออาชีพ ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริง ตามทัศนะของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีความรู้ความสามารถในการบริหารด้านการนำ

นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาด้านการมีผลงานที่แสดงถึงความชำนาญในการบริหารสถานศึกษา

ไชยโรจน์ ศรีวิเชียร (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ทักษะการบริหารตามสภาพปัจจุบันของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ในรูปปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้านส่วนทักษะที่พึงประสงค์ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความดีสูงสุดได้แต่ละด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ เป็นผู้เสียสละเพื่อสร้างความศรัทธา ความเชื่อถือจากชุมชน ด้านการเรียนการสอน สื่อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้อย่างจริงจัง ด้านความรู้ความเข้าใจ คือ ความสามารถให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้ได้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี ด้านเทคนิคสื่อนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและด้านความคิดรวบยอดคือ วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ทักษิณ อารยะจารุ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี พบว่าการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหาร ในภาพรวมและทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการตรวจสอบและขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข

กฤษฏ นิติสิริ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับธรรมนูญโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียนได้ภาพรวมทั้ง 4 ขั้นตอนอยู่ในอันดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นดำเนินการวางแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นติดตามและประเมินผล

ชัยพร พันธุ์น้อย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานผู้บริหารการศึกษาพิเศษตามความคิดเห็นของครู พบว่า คุณลักษณะในสภาพปัจจุบันของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ คือ ด้านส่วนตัวและครอบครัว ด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำและด้านมนุษยสัมพันธ์

เกสร สุขเกษม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน

โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า คุณลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ฉัฐชาย แสงภู่วงษ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัลพระราชทาน ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนวัดลานคา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนวัดลานคามีคุณลักษณะ 6 ประการ คือ มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และมีความประพฤติกดี ด้านการบริหารสถานศึกษา พบว่า มีการกำหนดเป้าหมายของการทำงานอย่างชัดเจน มีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร และใช้วิธีนำโรงเรียนเข้าสู่ชุมชน

นงลักษณ์ เพ็งศิษฐ์ (2546 : 96) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน มีระดับปฏิบัติมาก ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีระดับปฏิบัติมาก

มารศรี สุธานี (2546 : 61) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการปฏิบัติงานของโรงเรียนและส่งผลให้ครูมีขวัญกำลังใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

สุภกิจ เทียนถาวร (2546 : 129) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สถาบันการอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร มีสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชั้นตอน พบว่า ชั้นตอนที่ 1 การวางแผนการปฏิบัติงาน มีสภาพการดำเนินงานสูงสุด สำหรับขั้นตอนการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน มีสภาพการดำเนินงานต่ำสุดกว่าทุกชั้นตอน

สุรวุฒ ฌ ระนอง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับครูผู้สอน ได้แก่ คุณภาพการสอน ระดับผู้บริหาร ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา กล่าวคือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน คุณภาพการสอน วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ไพบร์รักษณ์ นาคทรงแก้ว (2545 : 93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า โรงเรียนเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีความพร้อมเพื่อการรับประกันคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านกระบวนการมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเน้นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ส่วนด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

ฉัฐพงศ์ ศรีสง (2544:84) ได้ทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค ภาคใต้ พบว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ มีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่ในระดับมากและเป็นลำดับแรก รองลงมาคือมีความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรค และมีความสามารถในการวิเคราะห์นโยบายสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ มีความสามารถจัดคนให้เหมาะสมกับงานอยู่ในระดับปานกลางและเป็นลำดับสุดท้าย

ดิลก สุขเกษม (2542 : 57) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้และประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก

มานพ เกิดจนา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้จัดการโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าโดยภาพรวม ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้จัดการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 3 ด้าน และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

สุวิทย์ มณีวงศ์ (อ้างใน มานพ เกิดจนา 2542:38) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับทักษะทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง ได้สรุปเกี่ยวกับด้านมโนทัศน์ในงานไว้ว่า ผู้บริหารควรมีความสามารถในการมองเห็น โครงสร้างการบริหารและโครงสร้างเกี่ยวกับงานในองค์กรทั้งหมด กับสามารถบอกได้ว่า งานในหน้าที่รับผิดชอบของตนอยู่ที่ส่วนใดของโครงสร้างรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

วรรณพร สุขอนันต์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ มีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก และมีวิสัยทัศน์ในระดับมากทุกด้าน

จรัส นองมาก (2537 :บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน แนวทางพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทแห่งเบ้ากระของรัฐบาล ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและวิธีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาโรงเรียนให้เป็นที่มั่นใจของผู้ปกครองที่รับบริการและรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนได้อย่างแท้จริงนั้นต้องดำเนินการในลักษณะของการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามแนวทาง

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จะทำการปฏิบัติงานประกันคุณภาพศึกษามีประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป็นที่มั่นใจของนักเรียน ผู้ปกครอง สังคม และสถานประกอบการ โดยจำแนกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. ความรู้ หมายถึงความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง การจูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษา การวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการการบริหารจัดการ มาตรฐานตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการปฏิบัติงาน

2. ทักษะ หมายถึงความชำนาญการใช้กลยุทธ์ให้บุคลากรเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ การวางแผน การจัดแบ่งภาระงาน การบริหารทรัพยากร การตัดสินใจสั่งการ ติดต่อสื่อสาร สร้างแรงจูงใจ ควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

3. คุณลักษณะ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ความรับผิดชอบ การมีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการประสานงาน และเป็นผู้ที่มีการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 404 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวม 808 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางตามวิธีของ Krejcie and Morgan (อ้างใน สุจิตรา บุญรัตพันธ์. 2534 : 176-177) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน แล้วเทียบสัดส่วนและเก็บข้อมูลโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังตารางที่ 3.1

**ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา**

ประเภทสถานศึกษา	ประชากร (คน)		รวม	กลุ่มตัวอย่าง (คน)		รวม
	ผู้บริหาร	หัวหน้างาน วิจัยพัฒนาฯ		ผู้บริหาร	หัวหน้างาน วิจัยพัฒนาฯ	
วิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยี	47	47	94	15	15	30
วิทยาลัยเทคนิค	112	112	224	36	36	72
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	46	46	92	15	15	30
วิทยาลัยสารพัดช่าง	54	54	108	17	17	34
วิทยาลัยการอาชีพ	145	145	290	47	47	94
รวม	404	404	808	130	130	260

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม
ประกอบด้วย

1. ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีประเด็นในการ
สนทนาตามกรอบแนวคิดสมรรถนะในการวิจัย และกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. เทปบันทึกเสียงการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3. แบบสรุปผลการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้าน
ความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม

(Focus Group) แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 23 ข้อ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษามากที่สุด
4	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษามาก
3	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาน้อย
2	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาน้อย
1	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาน้อยที่สุด

3.2.3 การสร้างเครื่องมือ

3.2.3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของ David McClelland และของสำนักงานข้าราชการพลเรือน จัดทำเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา

2) นำข้อคำถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3) จัดสนทนากลุ่ม โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 10 ท่าน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.
2. เป็นกรรมการประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.
3. เป็นผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป
4. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินรายการ พิธีกร

ผู้เชี่ยวชาญในการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 10 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร. คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินผลการศึกษา (องค์การมหาชน)
2. นายอภิสิทธิ์ เตียงตระกูลงาม ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม กรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินผลการศึกษา (องค์การมหาชน) ปี พ.ศ. 2550 – 2551)
3. นายวิรัช พุ่มพฤษย์ รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา กรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินผลการศึกษา (องค์การมหาชน) ปี พ.ศ. 2550 – 2551)
4. นางจุรี ทัพวงษ์ ผู้อำนวยการ วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการมาแล้ว 10 ปี
5. นายวีระ พิชิตกุล ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการมาแล้ว 6 ปี
6. นายวิเชษฐ พุกสวัสดิ์ ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพองครักษ์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการมาแล้ว 11 ปี
7. นายเฉลิมพล จิตตะปะสาทะ ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพบางปะกงดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการมาแล้ว 12 ปี
8. นายสิทธิพัฒน์ เล็กชะอุ่ม รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์(ลาดขวาง) ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการมาแล้ว 10 ปี
9. นายประทีป จุฬาลักษณ์ รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการมาแล้ว 7 ปี
10. นายสุพจน์ ทองเหลือง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการมาแล้ว 1 ปี และเป็นพิธีกรของสถานศึกษามาแล้ว 5 ปี

ดำเนินการจัดสนทนากลุ่มในวันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ณ วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง โดยบันทึกเสียงการสนทนา หลังจากนั้นนำมาสรุปผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สมรรถนะในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้สร้างเป็นเครื่องมือในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ต่อไป

3.2.3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกัน
คุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1) สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จาก
การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็น
แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบ
เลือกตอบ (Check list) จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการ
ปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ
จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ จำนวน 8 ข้อ ด้านทักษะ จำนวน 10 ข้อ และด้านคุณลักษณะ
จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 23 ข้อ

2) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ
ปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ
การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำข้อคำถาม
ปลายเปิดปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3.2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ
การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด
ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีขั้นตอนดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความ
ถูกต้องของภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่
สมบูรณ์ โดยการคำนวณหาจากความสอดคล้องระหว่างคำนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น
และการใช้ภาษาเพื่อนำมาปรับปรุง โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Congruence : IOC)
(สุวิมล ศิริกาพันธ์. 2543 : 129) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านดังกล่าว ประกอบด้วย

1. ดร.ศิริรักษ์ รัชชานติ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. ว่าที่ร้อยโทสมภพ เพชรพระประเสริฐ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ(คศ.3) วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา
4. นางสาวศศิมา กานยะคามิน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ครูชำนาญการ (คศ.2) วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
5. นางสุจิตรา โปร่งแสงศึกษานิเทศก์ 7 สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บันทึกผลการลงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนในแต่ละข้อ คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3.1)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
 N แทน จำนวนทรงคุณวุฒิ

1.2 ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้ในแต่ละข้อไปเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่า $IOC \geq 0.50$ แสดงว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่า $IOC < 0.50$ แสดงว่า ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่าข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อ

คำถามจำนวน 23 ข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

2.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้อำนวยการหรือรอง
ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.2 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น ทั้งในภาพรวมและ
รายด้าน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach - α -Coefficient) (อ้างใน
บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

สูตร

$$\alpha = \left(\frac{K}{K-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_r^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

K แทน จำนวนข้อคำถามของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_r^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในภาพรวมเท่ากับ 0.96 และค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามรายด้าน อยู่ระหว่าง 0.89 - 0.90

2.3 นำแบบสอบถามพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.1 ในการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดสนทนากลุ่มเพื่อหาข้อสรุป
สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มี
ประสบการณ์ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 9 คน และผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มจำนวน
1 คน ร่วมผู้ร่วมสนทนากลุ่มทั้งสิ้น 10 คน

2. ผู้วิจัยส่งเอกสารการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานของงานประกันคุณภาพการศึกษา แก่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

3. ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่มโดยบันทึกเสียง และจดบันทึกการสนทนากลุ่ม

4. สรุปข้อคิดเห็นจากข้อคำถามปลายเปิด ที่ได้จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อนำไปสร้างเป็นเครื่องมือในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.3.2 การศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. บันทึกเสนอขออนุญาตให้งานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 แห่งเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 260 คน

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ สอดคล้องกับปี จำหน่ายของถึงผู้วิจัยเพื่อส่งแบบสอบถามกลับ และบางส่วนผู้วิจัยเก็บด้วยตนเอง โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม – 15 กันยายน 2551 หลังจากนั้น 4 สัปดาห์หากผู้วิจัยยังไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยทวงถามทางโทรศัพท์ และส่งไปรษณียบัตรทวงถาม ได้รับตอบกลับคืนจำนวน 250 เป็นฉบับสมบูรณ์ 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.38

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ
2. วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละประกอบคำบรรยาย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 104)

สูตร

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p แทน ค่าร้อยละ
 f แทน แทนความถี่
 n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย
(\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ค่าเฉลี่ย (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. 2540 : 290)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. 2540 : 290)

สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum fx^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
 $(\sum fx)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

โดยทำเป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพในภาพรวม แล้วแปรผลจำแนกตามประเภทสถานศึกษา
และสถานภาพโดยตำแหน่ง นำเสนอผลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยมีเกณฑ์ที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group) แล้วนำผลการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา นำไปสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจเพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิเคราะห์ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้จากการสนทนากลุ่มใน 3 ด้าน ดังนี้

4.1.1 ด้านความรู้

- 1) ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่อง การจูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2) ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา
- 3) ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่อง วางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษา
- 4) ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 5) ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 6) ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา
- 7) ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 8) ผู้บริหารต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 ด้านทักษะ

- 1) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง
- 2) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการวางแผน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา
- 3) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากรได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
- 4) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม
- 5) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการตัดสินใจสั่งการการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว
- 6) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ตรงกัน
- 7) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- 8) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย
- 9) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย
- 10) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

4.1.3 ด้านคุณลักษณะ

- 1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2) ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเป้าหมายที่กำหนด
- 3) ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา
- 4) ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการประสานงานเพื่อ การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ
- 5) ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

4.2 ผลการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางพร้อมคำอธิบายซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทสถานศึกษาและสถานภาพโดยตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยทำเป็นรายชื่อ รายด้านและโดยภาพรวม จำแนกตามประเภทสถานศึกษาและสถานภาพโดยตำแหน่ง แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายดังตารางที่ 4.1 – 4.13

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทสถานศึกษาและสถานภาพโดยตำแหน่ง

ประเภทสถานศึกษา	สถานภาพโดยตำแหน่ง		ผู้บริหารสถานศึกษา		หัวหน้างานวิจัยฯ		รวม	
	ความถี่ (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
1. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หรือวิทยาลัยประมง	14	11.11	15	12.30	29	11.69	29	11.69
2. วิทยาลัยเทคนิค หรือวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	38	30.16	32	26.23	70	28.22	70	28.22
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษา หรือ วิทยาลัยพาณิชยกรรม หรือวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมหรือวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว	15	11.90	12	9.83	27	10.89	27	10.89
4. วิทยาลัยสารพัดช่าง	18	14.29	15	12.30	33	13.31	33	13.31
5. วิทยาลัยการอาชีพ หรือ กาญจนนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง	41	32.54	48	39.34	89	35.89	89	35.89
รวม	126	100	122	100	248	100.00	248	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยและพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 248 คน จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา และจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ปรากฏผลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 29 คน จาก 248 คน คิดเป็นร้อยละ 11.69 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 14 คน จากจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และเป็นหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา 15 คน จากจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30

ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 70 คน จาก 248 คน คิดเป็นร้อยละ 28.22 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 38 คน จากจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 30.16 และเป็นหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา 32 คน จากจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 26.23

ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 27 คน จาก 248 คน คิดเป็นร้อยละ 10.89 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน จากจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 และเป็นหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา 12 คน จากจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 9.83

ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 33 คน จากจำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 13.31 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 18 คน จากจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และเป็นหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา 15 คน จากจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30

ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 89 คน จาก 248 คน คิดเป็นร้อยละ 35.89 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 41 คน จากจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 32.54 และเป็นหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา 48 คน จากจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 39.34

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ จำแนกตามประเภทสถานศึกษาและสถานภาพโดยตำแหน่ง

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน

สมรรถนะการปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพการศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยฯ (n = 248)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านความรู้	4.30	0.53	มาก	1
2. ด้านทักษะ	4.16	0.59	มาก	3
3. ด้านคุณลักษณะ	4.29	0.63	มาก	2
รวม	4.23	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30, 4.29 และ 4.16 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต ด้านทักษะเป็นด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านความรู้

สมรรถนะการปฏิบัติงาน	ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยฯ (n = 248)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. จูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา	4.37	0.65	มาก	2
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา	4.38	0.69	มาก	1
3. วางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษา	4.32	0.69	มาก	4 ^a
4. การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.23	0.71	มาก	7
5. มีความรู้เรื่องมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา	4.33	0.67	มาก	3
6. มีความรู้เรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา	4.29	0.71	มาก	6
7. มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ของการประกันคุณภาพการศึกษา	4.32	0.69	มาก	4 ^a
8. มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.12	0.74	มาก	8
รวม	4.30	0.53	มาก	

^a หมายถึง ค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านความรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา จูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนัก เล็งเห็นความสำคัญ เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของการประกันคุณภาพการศึกษา และมีความรู้เรื่องมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38, 4.37 และ 4.33 ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย คือ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อที่น่าสังเกต ข้อมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านทักษะ

สมรรถนะการปฏิบัติงาน	ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยฯ (n = 248)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. เลือกใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง	4.12	0.70	มาก	7
2. การวางแผนงาน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.25	0.69	มาก	1
3. สามารถจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.19	0.78	มาก	3
4. สามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม	4.11	0.79	มาก	8
5. ตัดสินใจในการสั่งการ การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว	4.17	0.76	มาก	6
6. มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อ สร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงกัน	4.21	0.73	มาก	2
7. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	4.08	0.81	มาก	9
8. การควบคุมดูแลผลการดำเนินงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย	4.18	0.77	มาก	5
9. การประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย	4.18	0.72	มาก	4
10. การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว	4.06	0.75	มาก	10
รวม	4.16	0.59	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การวางแผน กำหนดแนวทาง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงกัน และสามารถจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25, 4.21 และ 4.19 ตามลำดับข้อที่นำสังเกต คือ การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว อยู่ในลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะ

สมรรถนะการปฏิบัติงาน	ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยฯ (n = 248)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.33	0.72	มาก	1
2. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด	4.32	0.71	มาก	3
3. มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.33	0.74	มาก	2
4. มีความสามารถในการประสานงานเพื่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ	4.26	0.73	มาก	4
5. มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	4.23	0.78	มาก	5
รวม	4.29	0.63	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือมีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา และมีความรับผิดชอบในการเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33 , 4.33 และ 4.32 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต คือ ข้อมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ อยู่ในลำดับสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐาน การศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภท สถานศึกษา	ด้านความรู้			ด้านทักษะ			ด้านคุณลักษณะ			รวม					
	\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}	SD	ระดับ
วิทยาลัยเกษตรฯ (n ₁ =29)	4.08	0.62	มาก	5	3.91	0.67	มาก	5	4.14	0.77	มาก	5	4.04	0.63	มาก
วิทยาลัยเทคนิค (n ₂ =70)	4.31	0.57	มาก	3	4.12	0.59	มาก	4	4.29	0.65	มาก	2	4.24	0.56	มาก
วิทยาลัยอาชีวศึกษา (n ₃ =27)	4.58	0.39	มาก ที่สุด	1	4.52	0.40	มาก ที่สุด	1	4.61	0.39	มาก ที่สุด	1	4.57	0.36	มาก ที่สุด
วิทยาลัยสารพัดช่าง (n ₄ =33)	4.33	0.48	มาก	2	4.21	0.5	มาก	2	4.28	0.53	มาก	3	4.27	0.45	มาก
วิทยาลัยการอาชีพ (n ₅ =89)	4.26	0.50	มาก	4	4.16	0.59	มาก	3	4.25	0.63	มาก	4	4.22	0.53	มาก
รวม	4.30	0.53	มาก		4.16	0.59	มาก		4.29	0.63	มาก		4.23	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามประเภทสถานศึกษาปรากฏผลดังนี้

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะ ด้านความรู้ และด้านทักษะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14, 4.08 และ 3.91 ตามลำดับ

วิทยาลัยเทคนิค สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.31, 4.29 และ 4.12 ตามลำดับ

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะ ด้านความรู้ ส่วนด้านทักษะอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.61 4.58 และ 4.52 ตามลำดับ

วิทยาลัยสารพัดช่าง สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33, 4.28 และ 4.21 ตามลำดับ

วิทยาลัยการอาชีพ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.26, 4.25 และ 4.13 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต คือ สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ของสมรรถนะการปฏิบัติงานประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านความรู้ จําแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี				วิทยาลัยเทคนิค				วิทยาลัยอาชีวศึกษา				วิทยาลัยสารพัดช่าง				วิทยาลัยการอาชีพ				
	(n ₁ = 29)				(n ₂ = 70)				(n ₃ = 27)				(n ₄ = 33)				(n ₅ = 89)				
	\bar{X}_1	S.D ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_2	S.D ₂	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_3	S.D ₃	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_4	S.D ₄	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_5	S.D ₅	ระดับ	ลำดับที่	
ด้านความรู้																					
1. ภูมิใจในคุณภณเกิดคุณภณตระหนัก ถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษา	4.14	0.69	มาก	3	4.43	0.69	มาก	2	4.52	0.51	มาก	7	4.48	0.71	มาก	2	4.33	0.60	มาก	2	
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของ สถานศึกษาในการปฏิบัติงานการประกัน คุณภาพการศึกษา	4.03	0.78	มาก	6	4.44	0.74	มาก	1	4.59	0.50	มากที่สุด	4	4.36	0.60	มาก	4	4.38	0.68	มาก	1	
3. วางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับทิศทาง การประกันคุณภาพ การศึกษา	4.10	0.72	มาก	5	4.27	0.68	มาก	5	4.56	0.58	มากที่สุด	5	4.42	0.61	มาก	3	4.31	0.72	มาก	3	
4. การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็น กตโทษในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการ ประกันคุณภาพทางการศึกษายาขยใน สถานศึกษา	3.97	0.78	มาก	7	4.24	0.69	มาก	7	4.67	0.48	มากที่สุด	1	4.21	0.82	มาก	7	4.18	0.67	มาก	7	
5. มีความรู้เรื่องมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของ การประกันคุณภาพการศึกษา	4.17	0.76	มาก	2	4.29	0.71	มาก	4	4.56	0.58	มากที่สุด	5	4.48	0.57	มาก	1	4.29	0.66	มาก	4	
6. มีความรู้เรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงานการ ประกันคุณภาพการศึกษา	4.21	0.77	มาก	1	4.26	0.76	มาก	6	4.63	0.57	มากที่สุด	2	4.24	0.71	มาก	6	4.27	0.69	มาก	5	
7. มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกณฑ์การประเมิน คุณภาพตาม มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ของการ ประกันคุณภาพการศึกษา	4.14	0.69	มาก	3	4.39	0.71	มาก	3	4.63	0.57	มากที่สุด	2	4.3	0.59	มาก	5	4.25	0.71	มาก	8	
8. มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ใน การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา	3.86	0.88	มาก	8	4.17	0.70	มาก	8	4.48	0.58	มากที่สุด	8	4.12	0.78	มาก	8	4.04	0.71	มาก	8	
รวม	4.08	0.62	มาก		4.31	0.57	มาก		4.58	0.39	มากที่สุด		4.33	0.48	มาก		4.26	0.50	มาก		

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้ จำแนกตามประเภทสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.08, 4.31, 4.58, 4.33 และ 4.26 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ปรากฏผลดังนี้

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีความรู้เรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา มีความรู้เรื่องมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา ภูมิใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21, 4.17, 4.14 และ 4.14 ตามลำดับ

วิทยาลัยเทคนิค พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ภูมิใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และมีความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.44, 4.43 และ 4.39 ตามลำดับ

วิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีความรู้เรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา และมีความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.67, 4.63 และ 4.63 ตามลำดับ

วิทยาลัยสารพัดช่าง พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีความรู้เรื่องมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา ภูมิใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และวางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48, 4.48 และ 4.42 ตามลำดับ

วิทยาการการอาชีพ พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา จูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และ วางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษาโดยมีค่าเฉลี่ย 4.38, 4.33 และ 4.31 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต คือ ข้อการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ยกเว้นประเภทวิทยาลัยประเภทอาชีวศึกษา อยู่ในลำดับแรก ส่วนข้อจูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในลำดับต้นๆ ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ส่วนข้อ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาทุกประเภทสถานศึกษาอยู่ในลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ของสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะ จินตนาการประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี (n ₁ = 29)				วิทยาลัยเทคนิค (n ₂ = 70)				วิทยาลัยอาชีวศึกษา (n ₃ = 27)				วิทยาลัยสารพัดช่าง (n ₄ = 33)				วิทยาลัยการอาชีพ (n ₅ = 89)				
	\bar{X}_1	S.D ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_2	SD ₂	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_3	SD ₃	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_4	SD ₄	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_5	SD ₅	ระดับ	ลำดับที่	
ด้านทักษะ																					
1. เลือกใช้กลยุทธ์ที่กระตุ้นให้เกิดความตระหนัก ถึงทัศนคติของการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง	3.86	0.83	มาก	6	4.11	0.71	มาก	6	4.44	0.64	มาก	9	4.09	0.58	มาก	10	4.12	0.70	มาก	7	
2. การวางแผนงาน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.00	0.71	มาก	4	4.30	0.67	มาก	1	4.59	0.50	มากที่สุด	2	4.21	0.70	มาก	5	4.25	0.69	มาก	1	
3. สามารถจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากร ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.03	0.73	มาก	3	4.17	0.82	มาก	4	4.56	0.58	มากที่สุด	4	4.30	0.68	มาก	1	4.19	0.78	มาก	3	
4. สามารถบริหารทรัพยากร ได้อย่างเพียงพอเหมาะสม	3.79	0.77	มาก	9	4.07	0.75	มาก	8	4.59	0.50	มากที่สุด	2	4.24	0.71	มาก	4	4.11	0.79	มาก	8	
5. ตัดสินใจในการสั่งการ การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว	4.07	0.84	มาก	2	4.09	0.79	มาก	7	4.52	0.51	มากที่สุด	7	4.27	0.76	มาก	2	4.17	0.76	มาก	6	
6. มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงกัน	4.10	0.90	มาก	1	4.20	0.73	มาก	2	4.52	0.58	มากที่สุด	8	4.18	0.68	มาก	7	4.21	0.73	มาก	2	
7. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน	3.86	0.92	มาก	7	4.06	0.85	มาก	9	4.26	0.59	มากที่สุด	10	4.18	0.68	มาก	7	4.08	0.81	มาก	9	
8. การควบคุมดูแลการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย	3.76	0.83	มาก	8	4.17	0.74	มาก	3	4.63	0.63	มากที่สุด	1	4.12	0.65	มาก	9	4.18	0.77	มาก	5	
9. การประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย	3.93	0.88	มาก	5	4.13	0.68	มาก	5	4.56	0.64	มากที่สุด	6	4.24	0.66	มาก	3	4.18	0.72	มาก	4	

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี				วิทยาลัยเทคนิค				วิทยาลัยอาชีวศึกษา				วิทยาลัยสารพัดช่าง				วิทยาลัยการอาชีพ			
	S.D ₁		ระดับ		ค่าสัม		ระดับ		ค่าสัม		ระดับ		ค่าสัม		ระดับ		ค่าสัม		ระดับ	
	\bar{X}_1	ที่	\bar{X}_2	ที่	\bar{X}_3	ที่	\bar{X}_4	ที่	\bar{X}_5	ที่	\bar{X}_6	ที่	\bar{X}_7	ที่	\bar{X}_8	ที่	\bar{X}_9	ที่	\bar{X}_{10}	ที่
ด้านทักษะ	(n ₁ = 29)																			
	S.D ₁		ระดับ		ค่าสัม		ระดับ		ค่าสัม		ระดับ		ค่าสัม		ระดับ		ค่าสัม		ระดับ	
10. การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว	3.72	0.70	มาก	10	3.94	0.80	มาก	10	4.56	0.58	มาก	4	4.21	0.70	มาก	5	4.06	0.75	มาก	10
	3.91	0.67	มาก		4.12	0.59	มาก		4.52	0.40	มาก	ที่สุด	4.21	0.50	มาก		4.16	0.59	มาก	
รวม	(n ₂ = 70)																			
(n ₃ = 27)																				
(n ₄ = 33)																				
(n ₅ = 89)																				

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะจำแนกตามประเภทสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.91, 4.12, 4.52, 4.21, และ 4.13 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจำแนกตามประเภทสถานศึกษา ปรากฏผล ดังนี้

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงกัน ตัดสินใจในการสั่งการการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และสามารถจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากรได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10, 4.07 และ 4.03 ตามลำดับ

วิทยาลัยเทคนิค พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การวางแผนกำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงกัน และการควบคุมดูแลการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30, 4.20 และ 4.17 ตามลำดับ

วิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย การวางแผนงาน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา และสามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.63, 4.59 และ 4.59 ตามลำดับ

วิทยาลัยสารพัดช่าง พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ สามารถจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตัดสินใจในการสั่งการ การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30, 4.27 และ 4.24 ตามลำดับ

วิทยาลัยการอาชีพ พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การวางแผนงาน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา การควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากรให้

เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย และการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21, 4.20, และ 4.17 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต คือ ข้อสามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอเหมาะสม ส่วนใหญ่อยู่ในลำดับท้าย ๆ ของสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา และสารพัดช่างอยู่ในระดับต้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐาน การศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณลักษณะ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี				วิทยาลัยเทคนิค				วิทยาลัยอาชีวศึกษา				วิทยาลัยสารพัดช่าง				วิทยาลัยการอาชีพ			
	(n ₁ = 29)				(n ₂ = 70)				(n ₃ = 27)				(n ₄ = 33)				(n ₅ = 89)			
	\bar{X}_1	SD ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_2	SD ₂	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_3	SD ₃	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_4	SD ₄	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}_5	SD ₅	ระดับ	ลำดับที่
ด้านคุณลักษณะ	1. มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา																			
	4.14	0.79	มาก	2	4.27	0.76	มาก	4	4.70	0.47	มากที่สุด	1	4.36	0.70	มาก	2	4.33	0.70	มาก	1
	2. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมายที่กำหนด																			
	4.21	0.77	มาก	1	4.30	0.69	มาก	3	4.59	0.5	มากที่สุด	3	4.39	0.61	มาก	1	4.27	0.78	มาก	3
	3. มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา																			
4.14	0.92	มาก	4	4.36	0.74	มาก	1	4.56	0.51	มากที่สุด	4	4.30	0.68	มาก	3	4.30	0.76	มาก	2	
4. มีความสามารถในการประสานงานเพื่อปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา																				
4.14	0.88	มาก	3	4.31	0.69	มาก	2	4.56	0.51	มากที่สุด	4	4.24	0.61	มาก	4	4.18	0.78	มาก	5	
5. มีความริเริ่มความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา																				
4.10	0.90	มาก	5	4.20	0.81	มาก	5	4.67	0.48	มากที่สุด	2	4.12	0.74	มาก	5	4.19	0.78	มาก	4	
รวม	4.14	0.77	มาก		4.29	0.65	มาก		4.61	0.59	มากที่สุด		4.28	0.53	มาก		4.25	0.63	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณลักษณะ จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14, 4.29, 4.61, 4.28 และ 4.25 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจำแนกตามประเภทสถานศึกษา ปรากฏผลดังนี้

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา และมีความสามารถในการประสานงานเพื่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21, 4.14 และ 4.14 ตามลำดับ

วิทยาลัยเทคนิค พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา มีความสามารถในการประสานงานเพื่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.36, 4.31 และ 4.30 ตามลำดับ

วิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ และมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.70, 4.67 และ 4.59 ตามลำดับ

วิทยาลัยสารพัดช่าง พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา และภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.39, 4.36 และ 4.30 ตามลำดับ

วิทยาลัยการอาชีพ พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา และมีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเป้าหมายที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33, 4.30 และ 4.27 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต คือ มีการเตรียมความพร้อมส่วนใหญ่อยู่ในลำดับท้าย ๆ ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาอยู่ในระดับต้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตั้งกััดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม 3 ด้าน จำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง

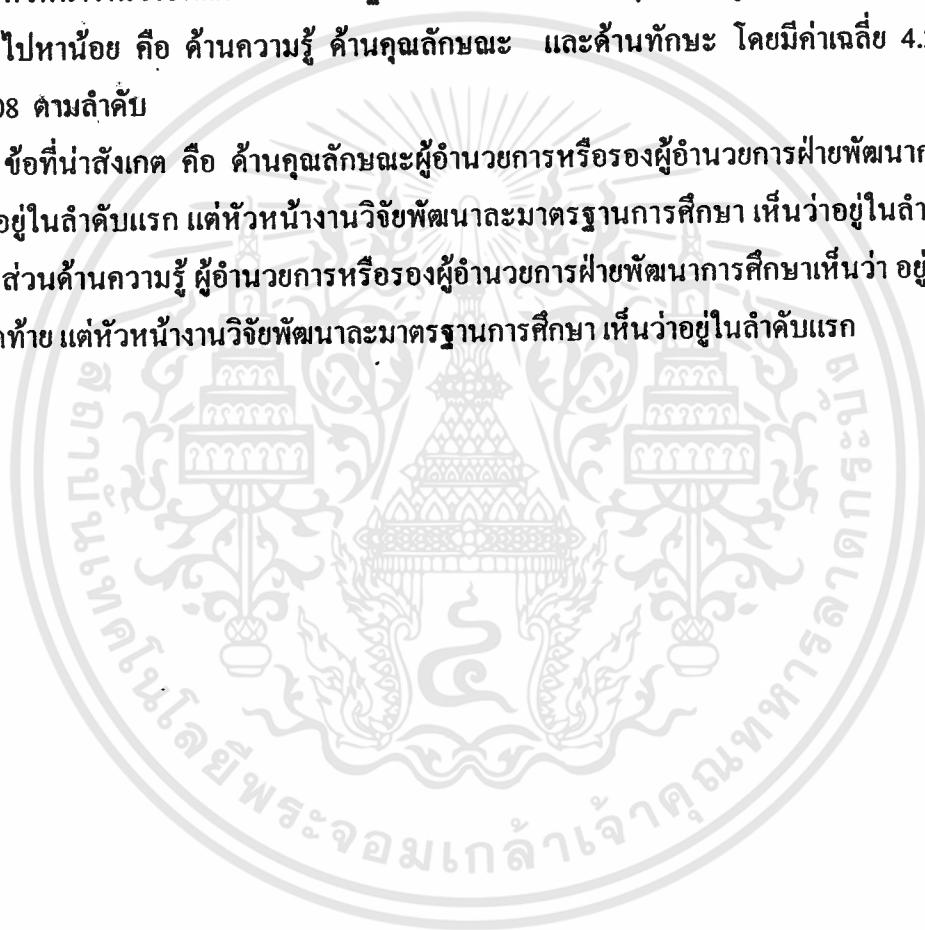
สมรรถนะการปฏิบัติงาน	สถานภาพโดยตำแหน่ง							
	ผู้บริหารสถานศึกษา (n ₁ =126)			หัวหน้างานวิจัยฯ (n ₂ =122)				
	\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านความรู้	4.34	0.47	มาก	2	4.25	0.58	มาก	1
2. ด้านทักษะ	4.23	0.53	มาก	3	4.08	0.64	มาก	3
3. ด้านคุณลักษณะ	4.37	0.59	มาก	1	4.22	0.66	มาก	2
รวม	4.29	0.49	มาก		4.17	0.59	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.29 และ 4.17 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะ ด้านความรู้ และด้านทักษะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.37, 4.34 และ 4.23 ตามลำดับ

หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25, 4.22 และ 4.08 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต คือ ด้านคุณลักษณะผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา เห็นว่า อยู่ในลำดับแรก แต่หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา เห็นว่าอยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ส่วนด้านความรู้ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา เห็นว่า อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย แต่หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา เห็นว่าอยู่ในลำดับแรก

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านความรู้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง

สถานภาพโดยตำแหน่ง	ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ (n ₁ =126)				หัวหน้างานวิจัยฯ (n ₂ =122)			
	\bar{x}_1	S.D ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}_1	S.D ₂	ระดับ	ลำดับที่
1. จูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา	4.42	0.60	มาก	2	4.38	0.65	มาก	1
2. การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย ของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา	4.45	0.64	มาก	1	4.38	0.69	มาก	2
3. วางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษา	4.37	0.62	มาก	3	4.32	0.69	มาก	4
4. การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.29	0.68	มาก	7	4.23	0.71	มาก	7
5. มีความรู้เรื่องมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา	4.34	0.60	มาก	5	4.33	0.67	มาก	3
6. มีความรู้เรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา	4.34	0.64	มาก	6	4.29	0.71	มาก	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

สถานภาพโดยตำแหน่ง	ผู้อำนวยการหรือรอง ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ (n ₁ =126)				หัวหน้างานวิจัยฯ (n ₂ =122)			
	\bar{x}_1	S.D ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}_1	S.D ₂	ระดับ	ลำดับที่
7. มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกณฑ์การ ประเมินคุณภาพตาม มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ของการประกัน คุณภาพการศึกษา	4.37	0.63	มาก	4	4.32	0.69	มาก	4
8. มีความรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ในการบริหารงาน ประกันคุณภาพการศึกษา	4.14	0.72	มาก	8	4.12	0.74	มาก	8
รวม	4.34	0.47	มาก		4.30	0.53	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.34 และ 4.30 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ปรากฏผลดังนี้

ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และวางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45, 4.42 และ 4.37 ตามลำดับ

หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีความรู้เรื่องเรื่องมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา และการกำหนดของวัตถุประสงค์เป้าหมายสถานศึกษาในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33, 4.32 และ 4.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับ
สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านทักษะ
จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง

ด้านทักษะ	ผู้อำนวยการหรือรอง ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ (n ₁ =126)				หัวหน้างานวิจัยฯ (n ₂ =122)			
	\bar{x}_1	S.D ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}_2	S.D ₂	ระดับ	ลำดับที่
1.เลือกใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นให้ บุคลากรเกิดความตระหนัก เล็งเห็นความสำคัญของการ ประกันคุณภาพการศึกษาได้ อย่างถูกต้อง	4.19	0.69	มาก	6	4.04	0.70	มาก	7
2. การวางแผนงาน กำหนด แนวทางเพื่อนำไปสู่การ ปฏิบัติงานให้บรรลุ ผลตาม เป้าหมายของสถานศึกษา	4.36	0.63	มาก	1	4.15	0.74	มาก	2
3.สามารถจัดแบ่งภาระงานตาม ความสามารถของบุคลากร ได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.25	0.69	มาก	4	4.13	0.85	มาก	4
4. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร เกิดขวัญกำลังใจในการ ปฏิบัติงาน	4.19	0.70	มาก	7	4.03	0.87	มาก	9
5. ตัดสินใจในการสั่งการ การ ปฏิบัติงานประกันคุณภาพ การศึกษาได้ อย่างถูกต้อง รวดเร็ว	4.29	0.69	มาก	2	4.05	0.81	มาก	6
6. มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่าง ถูกต้องตรงกัน	4.28	0.7	มาก	3	4.14	0.76	มาก	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ด้านทักษะ	ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ (n ₁ =126)				หัวหน้างานวิจัยฯ (n ₂ =122)			
	\bar{x}_1	S.D ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}_1	S.D ₂	ระดับ	ลำดับที่
7. สามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม	4.17	0.77	มาก	9	3.98	0.84	มาก	10
8. การควบคุมดูแลผลการดำเนินงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย	4.25	0.7	มาก	5	4.11	0.83	มาก	5
9. การประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย	4.18	0.71	มาก	8	4.18	0.74	มาก	1
10. การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว	4.10	0.70	มาก	10	4.03	0.80	มาก	8
รวม	4.23	0.53	มาก		4.06	0.66	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23 และ 4.08 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อจำนวนตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ปรากฏผลดังนี้

ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การวางแผนงาน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา ตัดสินใจในการสั่งการการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.36, 4.29 และ 4.28 ตามลำดับ

หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย การวางแผนงาน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานได้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา บรรลุผลตาม

เป้าหมายของสถานศึกษา และมีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18, 4.15 และ 4.14 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต คือ ข้อสามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร เกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย และสุดท้าย และ ความเห็นของผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะอยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย แต่ความเห็นของหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะอยู่ในลำดับแรก คือการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง

สถานภาพโดยตำแหน่ง	ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ (n ₁ =126)				หัวหน้างานวิจัยฯ (n ₂ =122)			
	\bar{x}_1	S.D ₁	ระดับ	ลำดับที่	\bar{x}_1	S.D ₂	ระดับ	ลำดับที่
1. มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.43	0.70	มาก	1	4.24	0.71	มาก	2
2. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด	4.41	0.66	มาก	2	4.23	0.75	มาก	3
3. มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.39	0.74	มาก	3	4.26	0.75	มาก	1
4. มีความสามารถในการประสานงานเพื่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ	4.34	0.68	มาก	4	4.18	0.76	มาก	5
5. มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.26	0.71	มาก	5	4.19	0.86	มาก	4
รวม	4.36	0.59	มาก		4.20	0.69	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณลักษณะ จำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.37 และ 4.22 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อจำนวนตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ปรากฏผลดังนี้

ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด และมีภาวะผู้นำในการบริการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43, 4.41 และ 4.39 ตามลำดับ

หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีภาวะผู้นำในการบริการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา และมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.26, 4.24 และ 4.23 ตามลำดับ

ข้อที่น่าสังเกต คือ ข้อมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ อยู่ในลำดับสุดท้าย และเกือบสุดท้าย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อรวบรวมความคิดและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาศึกษา ไปใช้สร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา และสถานภาพโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.1.2 เพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา และสถานภาพโดยตำแหน่ง

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 404 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวม 808 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 248 คน จากสถานศึกษา 126 แห่ง

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ส่วน ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ ข้อคำถามปลายเปิด
แบบบันทึกเชิงการสนทนากลุ่ม และแบบสรุปผลการวิเคราะห์สมรรถนะ ใน 3 ด้าน คือ ด้าน
ความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบเลือกตอบจำนวน 2 ข้อ และตอนที่ 2 เป็น
แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
(Rating Scales) รวม 23 ข้อ แล้วนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของ
ภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความสอดคล้องของข้อความ
กับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.60–1.00 นำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ค่า มา
ปรับปรุงสำนวนภาษาแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามในแต่ละด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.89-0.90 โดยในภาพรวมมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
0.96

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ส่วน คือ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สมรรถนะ
การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา และข้อมูลที่ได้จากการการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การเก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม
(Focus Group) เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551

การเก็บข้อมูลจากการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่ง
แบบสอบถามให้ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา และหัวหน้างานวิจัยพัฒนา
และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถาม
กลับคืนภายในเดือนกันยายน 2551 ได้แบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 250 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
95.77 และเป็นฉบับสมบูรณ์ 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.38

5.2.4 วิเคราะห์ แผลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ในตอนที่ 1 เป็น
แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ และ
ในตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean : X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา และสถานภาพโดยตำแหน่ง

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

5.3.1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

5.3.1.1 ด้านความรู้ ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่อง การมุ่งใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษารวมทั้งมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา และเทคโนโลยีในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา

5.3.1.2 ด้านทักษะ ผู้บริหารต้องมีทักษะในการเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้อย่างถูกต้อง มีทักษะในการวางแผน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากร ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม เพื่อใช้ในการตัดสินใจสั่งการ เพื่อให้การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาถูกต้อง รวดเร็ว มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ตรงกัน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สามารถควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย และมีทักษะในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย ตลอดจนการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

5.3.1.3 ด้านคุณลักษณะ ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเป้าหมายที่กำหนด มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสามารถในการประสานงานเพื่อการปฏิบัติงานการประกัน

คุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นผู้ที่มีการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

5.3.2 ผลการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษาและสถานภาพโดยตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ดังนี้

5.3.2.1 สมรรถนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1) **ด้านความรู้** ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่น่าสังเกตคือ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในลำดับสุดท้าย

2) **ด้านทักษะ** ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ข้อที่น่าสังเกตคือ การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว อยู่ในลำดับสุดท้าย

3) **ด้านคุณลักษณะ** ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ข้อที่น่าสังเกตคือ มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ อยู่ในลำดับสุดท้าย

5.3.2.2 สมรรถนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นผู้บริหารประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ด้านที่น่าสังเกตคือ ด้านทักษะ ทุกประเภทสถานศึกษาอยู่ในลำดับสุดท้าย

จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านความรู้ โดยภาพรวมพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ยกเว้นผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่น่าสังเกต คือการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในลำดับแรก ส่วนข้อจูงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักเห็น

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในลำดับต้นๆ ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ส่วนข้อ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาทุกประเภทสถานศึกษาอยู่ในลำดับสุดท้าย

จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านทักษะโดยภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่น่าสังเกตคือสามารถบริหารทรัพยากร ได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม และการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ส่วนใหญ่อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาและประเภทวิทยาลัยสารพัดช่าง อยู่ในลำดับต้นๆ

จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะ โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเกือบทุกประเภทสถานศึกษา ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่น่าสังเกต คือมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่ลำดับท้ายๆ ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในลำดับต้นๆ

5.3.2.3 สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ข้อที่น่าสังเกต คือ ด้านคุณลักษณะ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการเห็นว่า อยู่ในลำดับแรก แต่หัวหน้างานวิจัย เห็นว่าอยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ส่วนด้านความรู้ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษาเห็นว่า อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย แต่หัวหน้างานวิจัย เห็นว่าอยู่ในลำดับแรก

จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านความรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านทักษะโดยภาพรวม และรายข้อ ทุกข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ข้อที่น่าสังเกตคือ คือสามารถบริหารทรัพยากร ได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร เกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย และสุดท้าย และความเห็นของผู้ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะอยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย แต่ความเห็นของหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะอยู่ในลำดับแรก คือการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานเป้าหมาย

จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านคุณลักษณะ โดยภาพรวมและรายชื่อ ทุกข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ข้อที่น่าสังเกตคือ มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างค่อนข้างสม่ำเสมอ อยู่ในลำดับสุดท้าย และเกือบสุดท้าย

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถอภิปรายตามประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

5.4.1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.4.1.1 ด้านความรู้ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องมีความรู้เรื่อง การจูงใจบุคลากร การกำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผนการดำเนินงาน บริหารจัดการทรัพยากร มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการปฏิบัติงาน เกณฑ์การประเมินคุณภาพ และเทคโนโลยีในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีหน้าที่ขับเคลื่อน บริหารจัดการ ดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาให้ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในสถานศึกษาเมื่อสำเร็จ การศึกษาจะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ภิญญู สาธ (อ้างใน คิลก สุขเกษม 2542:19) ว่าผู้นำคือบุคคลที่มีอำนาจมีอิทธิพลหรือความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นหรือตามคำสั่งเขาได้ สอดคล้องกับ เกษม วัฒนชัย (2541 : 15) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า กิจกรรมหรือการปฏิบัติหากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้กำหนดไว้ จะทำให้ เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า จะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามลักษณะที่ประสงค์ สอดคล้องกับบทสรุปของ ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ (2543 : 34) ว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่มีการทำเป็นระบบ หรือมีการวางแผนไว้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างเหมาะสมว่าผลผลิต กระบวนการ หรือบริการ เป็นไปตามความต้องการที่ระบุไว้ สอดคล้องกับ สมาน ชาตียนนท์ (2540 : 1) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษาอบรมที่โรงเรียนว่า เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้วจะเป็น คนเก่ง คนดี มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีความประพฤติดี มีคุณธรรม มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สอดคล้องกับความคาดหวังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 49 มีการประเมินการจัดการศึกษา ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จำรัส นองมาก (2537 :บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนเอกชนแนวทางพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทแบ่งเบาภาระ ของรัฐบาล พบว่ารูปแบบและวิธีการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นที่มั่นใจของผู้ปกครองที่รับบริการและรัฐบาลให้การสนับสนุนได้อย่างแท้จริง ต้องดำเนินการในลักษณะของการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามแนวทาง

5.4.1.2 ด้านทักษะ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องมีทักษะในการเลือกใช้กลยุทธ์ วางแผน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย จัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากร บริหารทรัพยากร คัดสินใจสั่งการ ติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ควบคุมดูแลผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย ประเมินผลการปฏิบัติงาน และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในแต่ละสถานศึกษามีทรัพยากรที่แตกต่างกัน ได้แก่บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและทัศนคติที่แตกต่างกัน ครูภักดิ์ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการบริหาร และชุมชน ดังนั้นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการด้านมนุษย และด้านเทคนิค นอกจากนั้นการบริหารงานจนเกิดความชำนาญจะส่งผลให้ผู้บริหารสั่งงานชัดเจน มีเทคนิคในการรับฟังความคิดเห็น ดิชม ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ รู้จักวางตนให้เป็นแบบอย่างและมีเทคนิคในการเพิ่มสมรรถนะในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มานน์ (Mann. 1965 อ้างใน มานพ เกิดจนา 2542 : 27) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพควรมีทักษะ 3 ด้าน ที่ผสมกลมกลืนไปตามอัตราส่วนที่แตกต่างกัน ทักษะทั้ง 3 ได้แก่ ทักษะด้านการจัดการ (Managerial Skill) ทักษะทางมนุษย (Human Skill) และทักษะทางเทคนิค (Technieal Skill) สอดคล้องกับคำกล่าวของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 9-10) ที่กล่าวถึงเทคนิคการบริหารที่มีประสิทธิภาพที่ผู้บริหารควรจะมีและฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ คือเทคนิคการบริหาร เทคนิคการสั่งงาน เทคนิคในการรับฟังความคิดเห็น เทคนิคในการดิชม เทคนิคในการก่อให้เกิดระเบียบวินัย เทคนิคในการวางตน เทคนิคการสร้างมนุษยสัมพันธ์ และเทคนิคในการเพิ่มสมรรถภาพให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา สอดคล้องกับคำกล่าวของ Kimball Wiles (1995:5) ได้กล่าวไว้ประการหนึ่งว่า ทักษะที่จำเป็นของผู้บริหาร คือทักษะในการนำหมู่พวก (Skill in Group Process) คือความเข้าใจการทำงานของกลุ่มคน การจูงใจหรือชักจูงให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือการทำงาน ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉัฐพงศ์ ศรีสง (2544:84) ได้ทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสงค์ของผู้อำนวยการเทคนิค ภาคใต้ พบว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค ภาคใต้มีความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรค มีความสามารถจัดคนให้เหมาะสมกับงานอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มานพ เกิดงา (2542:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้จัดการโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าทักษะการบริหารงานของผู้จัดการโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5.4.1.3 ด้านคุณลักษณะ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบ มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการประสานงาน และเป็นผู้ที่มีการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารคือเสาหลักของสถานศึกษา ที่จะนำความสำเร็จสู่สถานศึกษาซึ่งจะต้องมีลักษณะที่โดดเด่น มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการประสานงาน และมีการเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการจนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน อันก่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุเมธ แสงนุ่นวล (2540 : 46-52) ได้กล่าวว่าผู้บริหารยุคใหม่ ต้องมีคุณลักษณะ 4 ประการ คือ 1) คิดกว้าง คือคิดอย่างเป็นระบบ 2) มองไกล คือเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ 3) ใฝ่รู้ คืออยากเป็น อยากได้ อยากไป หรือความทะเยอทะยาน และ 4) มุ่งความสำเร็จ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 12-13) กล่าวไว้ประการหนึ่งว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญคือ เป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) กับหน่วยงานต่างๆ ในสถานศึกษา สอดคล้องกับคำกล่าวของ ธนวัฒน์ ทรัพย์ไพบูลย์ (2542 : 278-280) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่โดดเด่นไว้ 10 ประการ ดังต่อไปนี้คือ 1) มีความใฝ่รู้อย่างกระตือรือร้น 2) คิดแล้วต้องลงมือกระทำ 3) มีความมุ่งหวังอันสูง 4) มีใจหนักแน่น 5) มีอัจฉริยภาพแห่งผู้นำ 6) มินโยบาย เป้าหมาย โครงการ แผนงาน และระบบที่ดี 7) มีความเฉลียวฉลาด 8) มีความคิดสร้างสรรค์ 9) มีความซื่อสัตย์สุจริต และ 10) มีความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Robert G Well & Hugh Hanskins (อ้างในกวี วงศ์พูน. 2539 : 34) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้นำ ต้องประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้ เป็นผู้วางนโยบาย เป็นผู้วางแผน เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นผู้ยอมรับผิดชอบในการปฏิบัติงานขององค์การ

5.4.2 ศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษาและสถานภาพโดยตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

5.4.2.1 ผลการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่ง ต้องดำเนินการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งทุกสถานศึกษาได้ผ่านการตรวจประเมินภายในจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และการประเมินภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องแสวงหาความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหาร เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยการฝึกอบรม โดยการศึกษาด้วยตนเอง จากตำรา เอกสาร สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ และดำเนินการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 48 ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาสถานศึกษา อีกทั้งสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะต้องเตรียมพร้อมรับการตรวจประเมินภายใน จากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุก ๆ 2 ปี และเตรียมพร้อมรับการประเมินภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ทุก ๆ 5 ปี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุรวุฑ วรรณง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับผู้บริหารในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ จูงใจบุคลากร และให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างในสุณี ทรัพย์ประเสริฐ , 2547 : 21) ได้กำหนดมาตรฐานเฉพาะสำหรับตำแหน่งเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานโยบายและแผนงานของกรม กระทรวงต้นสังกัด สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 49 ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐพงศ์ ศรีสง (2544 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง

คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการเทคนิคภาคได้ พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้อำนวยการเทคนิคภาคได้ ด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่น่าสังเกตคือ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ควบคุม ดูแล กำกับ วางแผน บริหารสั่งการไม่ใช่ผู้ปฏิบัติโดยตรงจึงมีความเห็นว่า ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เท็อน ทองแก้ว (2551 : Internet) กล่าวว่า สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมีหรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงานต้องมีสมรรถนะหลัก คือการใช้คอมพิวเตอร์ได้ ติดต่อประสานงานได้ดี หรือผู้จัดการบริษัท ต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การสื่อสาร การวางแผน การบริหารจัดการ และการทำงานเป็นทีม

2) ด้านทักษะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนา ปฏิรูปการบริหารงาน โดยได้รับการฝึกอบรม การจัดทำแผนกลยุทธ์เป็นระยะๆ และมีการส่งสถานศึกษาเข้ารับการประเมินหลากหลายรูปแบบ เช่น การประเมินสถานศึกษารางวัลพระราชทาน การประเมินสถานศึกษาดีเด่น ซึ่งการประเมินแต่ละอย่างจะมีรูปแบบการประเมินที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา สามารถวางแผน ติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตลอดจนจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากร ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยโรจน์ ศรีวิเชียร (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าทักษะการบริหารตามสภาพปัจจุบันของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มานพ เกิดจนา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะทางการบริหารของผู้จัดการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ทักษะการบริหารรวมทุกด้านของผู้จัดการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือของครูใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่น่าสังเกตคือ การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว อยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการบริหารงาน ผู้บริหารได้มอบหมายงานตามลำดับชั้น โดยให้อำนาจในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาให้กับผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือผู้ได้บังคับบัญชาตามภารกิจ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ตามกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ประกอบกับคุณลักษณะพื้นฐานของผู้บริหารจะมีลักษณะสำคัญในด้านบุคลิกภาพ วุฒิภาวะ การแก้ปัญหา เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนซึ่ง

เป็นคุณสมบัติที่เหนือกว่าสมาชิกของกลุ่ม จึงทำให้ผู้บริหารมีการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว อยู่ในลำดับสุดท้าย ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (<http://gotoknow.org/blog/suna>) ที่กล่าวว่าผู้บริหารที่มีทักษะ จะมีความสามารถในการบริหารงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายโดยใช้ทรัพยากรและอื่นๆ ที่มีอยู่โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ชิดชนก เริงเชาว์ (2548 :5) ที่กล่าวว่าคุณลักษณะพื้นฐานทางสังคมของผู้บริหารจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีวุฒิภาวะที่เหมาะสม รู้จักการแก้ปัญหา มีคุณธรรม จริยธรรม เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สอดคล้องกับแนวคิดของ Stogdill (1974 :62-63) ที่สรุปแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องเป็น บุคคลที่มีคุณสมบัติเหนือกว่าสมาชิก เกี่ยวกับสติปัญญา ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสังคม และ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยโรจน์ ศรีวิเชียร (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการวิเคราะห์แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3) ด้านคุณลักษณะ ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษากำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารประกอบด้วย มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการประสานงาน และมีการเตรียมความพร้อมอย่างสม่ำเสมอ และการพัฒนาด้วยการฝึกอบรมเพื่อเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติตน เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา นอกจากนี้ผู้บริหารจะมีคุณลักษณะหรือศักยภาพเฉพาะตัวของบุคคลที่มีมาตั้งแต่กำเนิด หรือเกิดจากการเรียนรู้ ส่งผลให้ปฏิบัติงานสำเร็จสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุทัศน์ น้าพูลสุขสันต์ (2546 : 2) พื้นฐานสำคัญของระบบการบริหาร คือการสรรหาและการคัดเลือกบุคคลที่มีลักษณะดี ทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน สอดคล้องกับ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 (2548 : 4) ที่กำหนดไว้ว่ามาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพประกอบด้วย 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพการปฏิบัติตน สามารถสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่คุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมภพ โรจนภักดิ์ และคณะ (2530 :97) เสนอแนวคิดไว้ว่าคุณลักษณะผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะหรือศักยภาพเฉพาะตัวของบุคคลผู้นั้น ทั้งที่มีมาแต่กำเนิด หรือเกิดจากการเรียนรู้ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จ สอดคล้องกับ ชีระ-

บุญเจริญ (2545 : 71) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ประการหนึ่งคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบุคลิกภาพที่ดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีความรับผิดชอบ ยุติธรรมและซื่อสัตย์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยพร พันธุ์น้อย (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานผู้บริหารการศึกษาพิเศษตามความเห็นของครู พบว่า คุณลักษณะในสภาพปัจจุบันของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บรรเจิด อินกล้า (2549 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามที่เสนอแนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี พบว่าคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริง โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มารศรี สุธานี (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ความมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และส่งผลให้ครูมีขวัญกำลังใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิวัตร มงคล (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริง โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤมล นามเอี่ยม (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อที่น่าสังเกต คือมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ อยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการรับการตรวจประเมินภายในจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีช่วงระยะห่าง คือ 2 ปี และ 5 ปี จึงทำให้การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานทำเป็นระยะ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) หมวดที่ 6 มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และให้สถานศึกษารับการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้ง ทุก ๆ 5 ปี

5.4.2.2 ผลการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภทสถานศึกษา
ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นผู้บริหารประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์ในการทำงานสูง

ประกอบกับวัฒนธรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาซึ่งเป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนมาเป็นเวลานาน ได้สืบทอดวัฒนธรรมการบริหารที่มีกฎ ระเบียบในการปฏิบัติงานจากรุ่นสู่รุ่น จึงมีความละเอียด รอบคอบ ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 :81-83) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของบุคคลที่แตกต่างกันไปได้แก่ อายุ เพศ และวัยต่างๆมีผลต่อการทำงาน ประสิทธิภาพ การเคยเรียนรู้งานมาก่อนย่อมมีความชำนาญในงานนั้น

ด้านที่น่าสังเกตคือ ด้านทักษะ ทุกประเภทสถานศึกษาอยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านทักษะ เป็นสมรรถนะที่ต้องใช้เวลา ประสิทธิภาพ ความชำนาญความละเอียดรอบคอบ อีกทั้งงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นงานใหม่ของสถานศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินงาน ให้ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ซึ่งเกณฑ์การประเมินมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้งจึงทำให้ทักษะการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพอยู่ในลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (<http://gotoknow.org/blog/suna>) ได้ให้ความหมายของทักษะ ว่าความสามารถในการทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ และความชำนาญในการปฏิบัติงานจนเป็นที่เชื่อถือและยอมรับของบุคคลทั่วไป

จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านความรู้ โดยภาพรวมพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ยกเว้นผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจึงมีความละเอียดรอบคอบ เมื่อได้มีการอบรม พัฒนาความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงนำความรู้มาถ่ายทอดให้กับบุคลากรของสถานศึกษาจนสามารถนำมาปฏิบัติได้เป็นอย่างดี และส่วนใหญ่ผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดระบบการบริหารงานได้มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อัญชรรัตน์ दनอมมณุษย์ และ ณัฐวุฒิ พิมพ์ (2550 :ปีที่ 27 ฉบับที่ 1 หน้า 36) ได้กล่าวว่าการพัฒนาถือเป็นการเสริมสร้างให้พนักงานมีความรู้ ความสามารถ ทักษะคิด และประสพการณ์เพิ่มมากขึ้นในรูปแบบการฝึกอบรม สอดคล้องกับบทสรุปของ สุณี ทรัพย์ประเสริฐ (2547 : 21) สรุปคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ จะต้องมึทั้งความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ มีประสพการณ์รู้จักประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ภัทธริยา เบญจพลชัย (www.siamhrm.com) กล่าวในบทความเรื่องการทำงานกับคนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด กล่าวว่าผู้บริหารหญิงกับชายอาจมีความแตกต่างในเรื่อง บุคลิก สไตลค์ความคิดเท่านั้น โดยเพศหญิงก็อาจจะรอบคอบ คิดหน้าคิดหลังได้ดีกว่าเพศชายอยู่บ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่น่าสังเกต คือการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ มีนักเรียน นักศึกษา บุคลากร ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ มีอยู่จำกัด ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องพัฒนาความรู้เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์คุ้มค่า สอดคล้องกับบทสรุปของ สุณี ทรัพย์ประเสริฐ (2547 : 21) สรุปคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ จะต้อง มีทั้งความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ มีประสบการณ์รู้จักประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ภทริยา เบญจพลชัย (www.siamhrm.com) กล่าวในบทความ เรื่องการทำงานกับคนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด กล่าวว่า ผู้บริหารหญิงกับชายอาจมีความแตกต่างในเรื่อง บุคลิก สไตล์ความคิดเท่านั้น โดยเพศหญิงก็อาจจะรอบคอบ คิดหน้าคิดหลังได้ ดีกว่าเพศชายอยู่บ้าง

ส่วนข้อมุ่งใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในลำดับต้นๆ ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษามีความคิดว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และมีแรงจูงใจในการทำงานสูงอยู่แล้ว และธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนมีความต้องการขั้นพื้นฐาน ต้องการมีส่วนร่วม ต้องการความเจริญก้าวหน้า และต้องการความสำเร็จซึ่ง สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (อ้างในฉัฐสุตา พิพุดิไกร 2551:36-37) ที่แบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ระดับ ได้แก่ ความต้องการด้านสรีระ ความต้องการความมั่นคง ความต้องการการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า และความต้องการที่จะพัฒนาตามศักยภาพของตน สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's ERG Needs Theory) (อ้างใน สุรางค์ โค้วตระกูล.2545:171-179) ที่นำเสนอความต้องการของมนุษย์ 3 ประการคือ ความต้องการการดำรงชีวิตอยู่ ความต้องการการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ และความต้องการความเจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับคำกล่าวของ Boshier (1971:3-26) กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และอเมริกา มีแรงจูงใจขั้นพื้นฐาน 13 ด้าน ข้อที่สำคัญคือ แรงจูงใจด้านความรู้ตามการชี้แนะของผู้อื่น แรงจูงใจด้านประเทืองปัญญา แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ จึงส่งผลให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการมุ่งใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านทักษะโดยภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษามีความสามารถในการมองเห็นภาพรวมของกระบวนการ

ทำงาน มีความรู้ความเข้าใจในงาน แม้จะไม่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองก็แสวงหาความรู้ด้วยการฝึกอบรม การศึกษางานหรือเรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรงด้วยตนเอง เป็นที่เชื่อถือและยอมรับของบุคคลทั่วไปนอกจากนั้นผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเห็นความสำคัญของการฝึกอบรมเพราะมั่นใจว่า การฝึกอบรมเป็นเครื่องมือที่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เมธี ปิณฑานนท์ (<http://library1.parliament.go.th/search>) กล่าวไว้ว่าวิธีการพัฒนาคุณภาพของคนกระทำได้ในหลายลักษณะแต่ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนที่สำคัญคือการให้การศึกษาและการฝึกอบรมซึ่งการจะบรรลุผลดังกล่าวนี้ได้ จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ในการศึกษา ซึ่งเป็นวิธีที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาคน สอดคล้องกับแนวคิด Katz (<http://gotoknow.Org/blog/suna>) ที่กล่าวว่าผู้บริหารจะมีทักษะด้านความคิดรวบยอด มีความสามารถมองเห็นภาพรวมของกระบวนการทำงาน มีความรู้ความเข้าใจในงานมีความสามารถในการเป็นผู้นำ แม้จะไม่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองซึ่งทักษะด้านนี้สามารถศึกษาได้จากการอบรม การฝึกงาน หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรงของตนเอง ส่งผลให้ผู้บริหารเกิดความเชื่อมั่น ผู้ปฏิบัติงานเชื่อถือและยอมรับ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ธนวัฒน์ ทรัพย์ไพบูรณ์ (2542 : 278-280) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่โดดเด่นประการหนึ่ง คือ ต้องมีนโยบาย โครงการ แผนงาน และระบบที่ดีเยี่ยมทุกขั้นตอน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวิทย์ มณีวงศ์ (อ้างในมานพ เกิดจนา 2542:38) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับทักษะทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง ได้สรุปไว้ว่า ผู้บริหารควรมีความสามารถในการมองเห็น โครงสร้างการบริหารและโครงสร้างเกี่ยวกับงานในองค์กรทั้งหมด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่น่าสังเกตคือสามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอเหมาะสม และการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ส่วนใหญ่อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาและประเภทวิทยาลัยสารพัดช่าง อยู่ในลำดับต้นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษามีประสบการณ์การทำงาน มีการเปิดการเรียนการสอนมาเป็นเวลานาน หลายสาขา และมีจำนวนนักเรียนมาก งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัดดังนั้นในการบริหารทรัพยากรจึงเป็นเรื่องสำคัญในลำดับต้นๆ เพราะกระบวนการบริหารทรัพยากรเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคคลในองค์กรอย่างมีระบบ เป็นมาตรฐาน แสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการมองเห็นภาพรวมของกระบวนการทำงานและความสัมพันธ์ของงาน รู้จักวางระบบแผนงานในการบริหารได้อย่างเพียงพอเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุทัศน์ น้าพุดสุขสันต์ (2546 : 2) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรขององค์กรเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรอันเป็นมาตรฐานการแสดงผลพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของ

บุคลากรซึ่งสามารถนำไปใช้วัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ วินิจ มะลิสุวรรณ (2523 : 16) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารพึงมีความสามารถในการมองเห็นภาพรวมของกระบวนการการทำงาน ความสัมพันธ์ของงาน ตลอดจนคาดคะเนผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญมา กัมปนาทพงษ์ (2532 : 13) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารไว้ว่าผู้บริหารควรมีศักยภาพทางความรู้และทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานให้สำเร็จ และสอดคล้องกับแนวคิดของ เมธี ปิณฑนนานนท์ (<http://library1.parliament.go.th/search>) กล่าวว่าการบริหารคือการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ แต่ก่อนที่ผู้บริหารจะตัดสินใจ ผู้บริหารจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ซึ่งเป็นความสามารถที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ต้องอาศัยความระมัดระวัง การเข้าใจเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการบริหารให้เกิดคุณค่า

จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะ โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน แนวคิดการปฏิรูปราชการ การปฏิรูปการศึกษา การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการตามแนวปฏิรูป และมีแนวคิดทางบวกในการทำงาน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้พัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้เป็นผู้บริหารที่มีคุณลักษณะ ที่มีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบ มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการประสานงานที่ดี และมีการเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย และให้ประสบผลสำเร็จซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ Stogdill (1974 : 62-63) กล่าวว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้นำต้องมีคุณสมบัติเหนือกว่าสมาชิก เกี่ยวกับสติปัญญา ผลการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบ ความสามารถในการเข้าสังคม การมีส่วนร่วมมือกับคนอื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ May Smith (อ้างในกี วงศ์พุฒ. 2539 : 106) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำไว้ว่า ผู้นำควรมีความรับผิดชอบ สอดคล้องกับแนวคิดของ Stogdill (Stogdill. 1974 : 62-63) กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้นำคือ ด้านความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (<http://www.m-ed.net/doc01/executive.doc> : 6) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการศึกษา ควรมีลักษณะบางประการที่ต่างไปจากอดีต และต่างจากผู้บริหารทั่วไป คือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ เป็นนักสร้างแรงบันดาลใจ เป็นนักเรียนรู้ เป็นนักประสานงาน เป็นนักพัฒนา

ข้อที่น่าสังเกต คือมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่ลำดับท้ายๆ ยกเว้นสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในลำดับต้นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในทุกๆด้าน ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลทำให้การปฏิบัติงานราบรื่น และประสบผลสำเร็จ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน จึงทำให้การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาได้มีการวางแผนการดำเนินงาน มีการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมคิด พรหมจู้ และคณะ (2552:บทคัดย่อ) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง นนทบุรีศึกษา:ด้านการศึกษา พบว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย องค์ประกอบของการสร้างความตระหนัก การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการจัดการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิทยา ใจวิถี (2550:บทคัดย่อ) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ พบว่า สภาพการปฏิบัติงานในด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการวางแผนการดำเนินงาน และการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

5.4.2.3 ผลการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานประกันคุณภาพการศึกษามีการประกาศเป็นกฎหมายในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน โดยมีการจัดทำรายงานประเมินตนเอง (Self Assessment Report, SAR) เป็นรายงานประจำปี เสนอต้นสังกัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทุกปี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้น ทั้งผู้บริหารและหัวหน้างานจึงถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารและจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กุชญา เทียงตรง (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 5 พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ข้อที่น่าสังเกต คือ ด้านคุณลักษณะผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการเห็นว่า อยู่ในลำดับแรก แต่หัวหน้างานวิจัย เห็นว่าอยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย ส่วนด้านความรู้ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษาเห็นว่า อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย แต่หัวหน้างานวิจัย เห็นว่าอยู่ในลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเห็นว่า ด้านคุณลักษณะซึ่งหมายถึงการมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของผู้บริหาร ซึ่งไม่ใช่องค์ประกอบหลักในการปฏิบัติงานของหัวหน้างานวิจัยและพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ May Smith (อ้างในกี วงศ์พุม 2539 : 106) ซึ่งได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะผู้นำไว้ว่า ต้องมีความยุติธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Interest in being Judge) มีความรับผิดชอบ (Ability to Accept Responsibility) และมีความคิดคำนึง (Imaginative) และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดิลก สุขเกษม (2542 : 57) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงด้านภาวะผู้นำของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านความรู้ โดยภาพรวมและรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ผู้บริหารมีทิศทางในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพให้ตรงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญมา กัมปนาทพงษ์ (2532 : 13) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ จะต้องมียุทธศาสตร์ทางความรู้เป็นลำดับแรก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยพร พันธุ์น้อย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงาน ผู้บริหารการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู ด้านความรู้พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิวัตร มงคล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริงตามความคิดเห็นของครู ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไชยโรจน์ ศรีวิเชียร (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคลปฏิรูป การศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ สุพรรณบุรี พบว่า ด้านความรู้ ความเข้าใจ อยู่ในระดับมาก

จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านทักษะโดยภาพรวมและรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการตัดสินใจสั่งการ และสามารถติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องตรงกัน สอดคล้องกับ คุณลักษณะของผู้บริหาร คังคากล่าวของ ดิลก สุขเกษม (2542 : 15) กล่าวว่า นักบริหารจะต้องมีคุณลักษณะเป็นนักพัฒนา นักแก้ปัญหา นักตัดสินใจ นักประนีประนอม นักการทูต นักวางแผน นักปกครอง และนักปราชญ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บรรเจิด อินทร์กล้า (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริง ตามทัศนะของครู ด้านการมีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารที่แสดงถึงความชำนาญในการบริหารสถานศึกษาอยู่ระดับมาก

ข้อที่น่าสังเกต คือสามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร เกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย และสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการ บริหารแบบกระจายอำนาจ ซึ่งบริหารงานตามลำดับชั้น โดยมอบหมายให้รองผู้อำนวยการ และ หัวหน้าแผนกวิชาเป็นผู้กำกับติดตาม ดูแล จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกลดขวัญและกำลังใจ หรือไม่ช่วยแก้ปัญหาในกรณีทรัพยากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่ง ตรงข้ามกับบทสรุปของ สุเมธ แสงนุ่นนวล (2540 : 153) ได้สรุปลักษณะที่ดีของผู้บริหารและนัก บริหาร ได้แก่ ต้องฝึกนิสัยให้มีความรักใคร่ เอ็นดูต่อผู้น้อย เป็นมิตรกับทุกคน ให้ความ ช่วยเหลือและเห็นอกเห็นใจต่อผู้ได้บังคับบัญชา เยี่ยมเยียนพบปะผู้ได้บังคับบัญชาเสมอ ๆ และ ชมเชยยกย่องลูกน้องที่ปฏิบัติหน้าที่ดี สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา อาชีวศึกษา 2549 ได้กำหนดหน้าที่และการบริหารของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นฝ่าย แผนกวิชา และงานต่าง ๆ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไชยโรจน์ ศรีวิเชียร (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคปฏิรูป การศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ สุพรรณบุรี พบว่า ทักษะการบริหารตามสภาพปัจจุบันของผู้บริหาร ด้านความรู้ความเข้าใจ คือ สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ผู้ได้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี ด้านความคิดรวบยอด คือ วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อยู่ในลำดับท้าย ๆ

ข้อที่น่าสังเกต คือ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานเป้าหมาย ความเห็นของ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะอยู่ ในลำดับเกือบสุดท้าย แต่ความเห็นของหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเห็นว่า อยู่ใน ลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมาย ในทางปฏิบัติหัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติ จึงเล็งเห็นความสำคัญ ของการประเมินการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเป้าหมายเป็นลำดับแรก ส่วนผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษาเป็นผู้ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ไม่ได้ลงมือ ปฏิบัติด้วยตนเอง จึงเห็นความสำคัญของการประเมินการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมายเป็นลำดับสุดท้าย สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 23-32) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะคำนึงถึงการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินกิจการใดควรจะได้มี การประเมินผลและติดตามผล เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงได้ดีขึ้น การทำงานที่ขาดการ ประเมินผลจะไม่ช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (2542 : 26-28) กล่าวไว้ว่า การประเมินผลเป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์เป็นฐานในการ พิจารณาตัดสิน การประเมินผลจัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะที่ต้องใช้ความรู้ความ เข้าใจการนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกัน เพื่อทำการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่งใด สอดคล้องกับแนวคิดของ สัทสน์ นำพุดสุขสันต์ (2546 : 2) กล่าวว่า สมรรถนะเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่น่ามาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบหรือวางแนวทางในการพัฒนาบุคคลขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์กรและนำมาใช้กับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548 : 4) สมรรถนะของผู้บริหารทั้ง 3 ด้านจะนำองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างประสบผลสำเร็จและสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (Online) กล่าวว่า ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านความคุณลักษณะ โดยภาพรวมและรายชื่อ ทุกข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ข้อที่น่าสังเกตคือ มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ อยู่ในลำดับสุดท้าย และเกือบสุดท้ายทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีภาระงานมาก ทั้งงานพัฒนาสถานศึกษา งานนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งได้แก่ งานประสานกับสถานประกอบการ งานบริการชุมชน Fixit Center 108 อาชีพ งานร่วมด้วยช่วยประชาชน โครงการทำดีมีอาชีพ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2549 ที่ระบุงานในความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ 1) เพิ่มปริมาณผู้เรียน 2) การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยม 3) การเทียบโอนประสบการณ์ คุณวุฒิวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพที่นำไปสู่การปฏิบัติ 4) หลักสูตร 3 แนวทาง(ใช้ ช่อม สร้าง) 5) ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปการสอบ 6) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรม และสถานประกอบการ 7) การสร้างผู้ประกอบการใหม่ 8) การพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการ 9) คุณธรรมนำวิชาชีพ 10) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การเงิน และบุคลากร 11) การศึกษาดูงานนักศึกษา (ปวช.1 และ ปวส.1) และ 12) การจัดการความรู้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศุภกิจ เทียนถาวร (2546:129) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โบว์รักษณ์ นาคทรงแก้ว (2545: 93) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของ โรงเรียนเอกชลอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่าโดยภาพรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อไปนี้ได้จากการพิจารณาผลการวิจัยที่ได้นำเสนอมาทั้งหมด โดยจำแนกได้ดังนี้

5.5.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.5.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ควรจัดอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ และเรื่องการบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอเหมาะสม

5.5.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ควรจัดอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การตัดสินใจในการแก้ปัญหา และในเรื่องการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน

5.5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรจัดทำวิจัย เรื่องสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าแผนกวิชาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล

บรรณานุกรม

- กวี วงศ์พุด. 2539. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพบัญชี.
- กุลชญา เทียงตรง. 2552. การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- กฤษ มิตินิธิ. 2547. “การศึกษาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับธรรมนูญโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เกษม วัฒนชัย. 2541. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในเอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.
- เกสร สุขเกษม. 2546. “ปัจจัยด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2552. คุณสมบัติของนักบริหารการศึกษามีอาชีพที่พึงประสงค์. [Online]. Available : <http://www.m-ed.net/doc01/executive.doc> 27 เมษายน 2552
- เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. 2540. “การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. 2540. ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา. [Online]. Available : http://www.edinno.net/inno_file/p32921120847.doc. 2551.
- จรัส นองมาก. 2537. การรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชน : แนวทางพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทการแบ่งเบาภาระของรัฐ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ฉัฐชาย แสงภู่งวงศ์. 2546. “ปัจจัยที่ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัลพระราชทาน ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัดลานคา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชฎาพร สุภาสืบ. 2545. “การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชัยพร พันธุ์น้อย. 2547. “การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
ผู้บริหารการศึกษาพิเศษตามความคิดเห็นของครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- จิตชนก เชิงเขาว์. 2548. “การประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา”. วารสารศึกษาศาสตร์. ปีที่
16 ฉบับที่ 1. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชัยณรงค์ คงวัฒนา. 2547. “บทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาใน
วิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.
- ไชยโรจน์ ศรีวิเชียร. 2548. “ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในยุค
ปฏิรูปการศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ณรงค์วิทย์ แสงทอง. 2546. เทคนิคการจัดทำ Job Description บนพื้นฐานของ Competency และ
KPI. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ณัฐพงษ์ ศรีสง. 2544. “คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค
ภาคใต้”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ณัฐศดา พิพุดมิไกร. 2551. “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
คหกรรม ของนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- คนัย เทียนพุ่ม. 2546. ดัชนีวัดผลสำเร็จธุรกิจ (KPIs) และ การประเมินองค์กรแบบสมดุล
(BSC:Balanced Scorecard). กรุงเทพฯ : ดี เอ็น ที คอนซัลแตนท์.
- ดิลก สุขเกษม. 2542. “คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
วางแผนและพัฒนา ในวิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เด่นดวง เเด่นขันคำ. 2550. ความรู้เรื่องสมรรถนะ. [Online].
Available : <http://learners.in.th/blog/denduang/73998>. 2551.

ถวิล ทองสัมฤทธิ์. 2550. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี.

[Online]. Available : <http://learners.in.th/blog/denduang/73998>.

ทักษิณ อารยะจารุ. 2548. การศึกษาการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

เทือน ทองแก้ว. 2551. สมรรถนะหลักของผู้บริหารและปัจจัยที่ก่อให้เกิดศักยภาพ.

[Online]. Available : <http://dusi.thost.dusit.ac.th/vei/tuan/file>

ธนวัฒน์ ทรัพย์ไพฑูย์. 2542. ธนินท์ เจียรนวนนท์ ผู้เกรียงไกรในยุคทศจักรนักรุกโลก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : รัชดาออฟเซ็ท.

ธีระ รุญเจริญ. 2545. สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

นพรัตน์ ส่วนบุญ. กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา.

[Online]. Available : http://www.thai-school.net/view_da.php?ID=46 10 พฤษภาคม 2552.

นฤมล นามเอี่ยม. 2550. “ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

นิวัตร มงคล. 2550. “คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

นงลักษณ์ เฟ็งคิชู. 2546. “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

บรรเจิด อินทร์กล้า. 2549. “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

บุญชม ศรีสะอาด. 2545. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 7. สุวีริยาสาส์น.

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540. **สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีอนันต์การพิมพ์.
- บุญมา กัมปนาทพงษ์ . 2532. “การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญชัย จงกลณี. [Online]. Available : <http://www.piwdee.net/kab2/yebma5.htm>. 2551.
- โบว์รักษณ์ นาคทรงแก้ว. 2545. “การศึกษาความพร้อมเพื่อรับประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ปทุมพงศ์ ศุภเลิศ. 2550. **สมรรถนะ competencies ของผู้ประกอบการศึกษา**. [Online]. Available : GotoKnow.org & Learners.in.th.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 [Online]. Available : <http://masterorg.wu.ac.th/Source/content>. 2551.
- พรพรรณ สุทธานนท์. 2538. “คุณลักษณะและวิธีเข้าสู่งานของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลเมืองในเขตการศึกษา 12.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พีริยะ อนุกุล. 2550. **สมรรถนะ : Competency**. [Online]. Available : <http://gotoknow.org/blog/jed/59979>. 2551.
- มานิต มานิตเจริญ. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- มานพ เกิดจนา. 2542. “ทักษะการบริหารงานของผู้จัดการโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มารศรี สุธานี. 2546. **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. [Online]. Available : <http://www.thaiedresearch.org/result/result>. 2551.
- เมธี ปิณฑานนท์. [Online]. Available:<http://library1.parliament.go.th/search>. 20 มีนาคม 2552.
- วรรณพร สุขอนันต์. 2541. “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของศึกษานิเทศ สังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2538. **วิธีวิจัยการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาพการพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชเน็วรณ วณิขย์ถนอม. 2550. **สมรรถนะในระบบข้าราชการพลเรือนไทย (Competency).**

[Online]. Available : <http://president.swu.ac.th/content/e925/e1066/e1068/competency.doc>.

2551.

วิจารณ์ พานิช. 2551. **ความหมายของความรู้.** [Online]. Available : [http://www2.se-](http://www2.se-ed.net/kmresearch/thesis2.html)

[ed.net/kmresearch/thesis2.html](http://www2.se-ed.net/kmresearch/thesis2.html). 2551.

วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล. 2544. “การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในกระบวนการพยาบาล.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิทยา ใจวิถี. 2550. **แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

วินิจฉัย มะลิสสุวรรณ. 2523. “คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาในทัศนะของชุมชนไทยพุทธและไทยมุสลิม ในจังหวัดยะลา.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ. 2543, กุมภาพันธ์-พฤษภาคม. “การประกันคุณภาพการศึกษา,”

วารสารราชบัณฑิตสถาน. 25(2) : 34.

สมานชาติยานนท์. 2540. **แนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. 2547. “Competency : เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้” Productivity.

9(53) (พ.ย. – ธ.ค.) : 44 – 48.

สุจิตรา บุญรัตพันธุ์. 2535. **ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทพรัตน์การพิมพ์.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ : เพื่อฟ้าพรินติ้ง.

สุณี ทัพย์ประเสริฐ. 2547. **การประเมินคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**

สุทัศน์ นำพูลสุขสันต์. 2546. **ความสำคัญของสมรรถนะ.**

[Online]. Available : http://www.powervision.co.th/my_Corner/ex_Change/HR_mycorner.

2551.

สุพิช สมคณะย์ และคณะ. 2551. “การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

สุภกิจ เทียนถาวร .2546. “การดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุเมธ แสงนิ่มนวล. 2540. ทำอย่างไรจึงจะเป็นนักบริหารชั้นยอด. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บิ๊กแบงก์.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2545. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุรวุฒ ธรรมนง. 2546. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. 2543. สูตรมิติการเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. วารสารข้าราชการครู [Online]. Available : <http://www.piwdee.net/kab2/yebma5.htm>. 2552.

สุวิมล ตีรกันันท์. 2543. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์:แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด พรหมจ้อย และคณะ. 2552. นนทบุรีศึกษา : ด้านการศึกษา.[Online]. Available: <http://www.stou.ac.th/Offices/Ord/OrdOldPage/NewPage/pdf/ResearchUniversity/r281.doc>. 2552.

สมภพ โรจนพันธ์และคณะ. 2530. นักบริหารระดับโลก หัวหน่มือหนึ่งและองค์การมือหนึ่ง. กรุงเทพมหานคร : ราชคำริพลับลิเคชัน.

สมภพ โรจนพันธ์และคณะ. 2530. สมรรถนะ (Competency) [Online]. Available : <http://www.geocities.com/buucuu5231/pattama2.doc>. 2551.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2549. คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2549 . มาตรฐานการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2550. เกณฑ์การประเมินตนเอง ตามตัวบ่งชี้มาตรฐานการอาชีวศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา .2549. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วย
การบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2549. วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2548. **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ
คุรุสภา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ. 2551. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 2(1) : 1-25.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2550. **มาตรฐานตัวบ่งชี้
และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ด้านอาชีวศึกษา รอบที่ 2 (พ.ศ.2549 –
2553)**. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) [Online]. Available :
[http://th.oncsq..system](http://th.oncsq.system) Module key. 2551.
- สำนักมาตรฐานอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. 2550. เกณฑ์การประเมินตนเองตามตัวบ่งชี้ มาตรฐานการ
อาชีวศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อักษร สวัสดิ์. 2542. “**ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร**”. ภาคนิพนธ์ปริญญา
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อานนท์ ศักดิ์วีระวิญญ์. 2547. “**แนวความคิดเรื่องสมรรถนะ (Competency): เรื่องเก่าที่เรายังหลงทาง**”.
Chulalongkorn Review. 16,64 (ก.ค.-ก.ย.47). 57-78 แผนภาพ.
- อานนท์ ศักดิ์วีระวิญญ์. 2547. **รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**.
[Online]. Available : <http://www.vec.go.th>. 2551.
- Bryman, A. 2001. **Social Research Methods**. New York : Oxford University Press.
- Wiles Kimball. 1955 “**Supervision For better school**”. N.Y. Englewood cliffs.
- Katz [Online]. Available : (<http://gotoknow.org/blog/suna242/126541>) 20 ธันวาคม 2551
- Stogdill, Ralph M. 1974. **Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research**. New
York : The Free Press . [Online]. Availabl :
<http://hammer.prohosting.com/~mpa41tu/quality5.html>. 2551.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นการวิจัยเพื่อประกอบการจัดเตรียมวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ

ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือท่านในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ตามความเป็นจริงทุกประการ ข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นความลับ และจะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด เนื่องจากข้อมูลที่น่าเสนอในผลงานวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม มิได้นำเสนอเป็นรายบุคคล และจะใช้ข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น

ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 กลุ่มประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา
2. หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา

แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า(Rating Scales) ให้คะแนน 5 ระดับ เป็น 5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ตามสมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่เชื่อถือได้และก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือ

นางยุพา พุกสวัสดิ์

ผู้วิจัย

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. ประเภทสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติงาน

- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หรือ วิทยาลัยประมง
- วิทยาลัยเทคนิค หรือ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
- วิทยาลัยอาชีวศึกษา หรือ วิทยาลัยพณิชยการ หรือ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม หรือวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว
- วิทยาลัยสารพัดช่าง
- วิทยาลัยการอาชีพ หรือ กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง

2. สถานภาพโดยตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการศึกษา
- หัวหน้างานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านคุณลักษณะในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานประกัน

คุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของท่านลงในช่องว่างทางขวา โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	ความรู้/ทักษะ/คุณลักษณะ/การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษามากที่สุด
4	หมายถึง	ความรู้/ทักษะ/คุณลักษณะ/การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษามาก
3	หมายถึง	ความรู้/ทักษะ/คุณลักษณะ/การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษานปานกลาง
2	หมายถึง	ความรู้/ทักษะ/คุณลักษณะ/การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาน้อย
1	หมายถึง	ความรู้/ทักษะ/คุณลักษณะ/การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

สมรรถนะ การปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ของท่าน	ระดับ				
	สมรรถนะ การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านความรู้					
1. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกัน คุณภาพ		✓			
2. มีความรู้ สามารถเชื่อมโยงความคิด ประสานความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับ บุคลากรภายในสถานศึกษา	✓				

หมายเหตุ

ความรู้ (Knowledge) หมายถึงความรู้เรื่อง การจงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษารวมทั้งมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา และเทคโนโลยีในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา

ทักษะ (Skill) หมายถึงความสามารถในการเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากร การบริหารทรัพยากร ได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม การตัดสินใจสั่งการเพื่อให้การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาถูกต้อง รวดเร็ว การติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ตรงกัน การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สามารถควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย ตลอดจนการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะ (Attributes) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับ การมีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเป้าหมายที่กำหนด มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสามารถในการประสานงานเพื่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นผู้ที่มีการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

สมรรถนะ การปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ของท่าน	ระดับ				
	สมรรถนะ การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านความรู้					
1. วิถีใจให้บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา					
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา					
3. วางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับ ทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษา					
4. การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา					
5. มีความรู้เรื่องมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา					
6. มีความรู้เรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา					
7. มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ของการประกันคุณภาพการศึกษา					
8. มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมรรถนะการปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ของท่าน	ระดับ สมรรถนะ การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านทักษะ					
1. เลือกใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความตระหนัก เล็งเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง					
2. การวางแผนงาน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา					
3. สามารถจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากร ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
4. สามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม					
5. ตัดสินใจในการสั่งการ การปฏิบัติงานในเรื่องต่างๆ ตามขอบเขตของอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว					
6. มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ตรงกัน					
7. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน					
8. การควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย					
9. การประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย					
10. การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมรรถนะการปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ของท่าน	ระดับ สมรรถนะ การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านคุณลักษณะ					
1. มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา					
2. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด					
3. มีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา					
4. มีความสามารถในการประสานงานเพื่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ					
5. มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเด็นคำถามที่ใช้ในการ Focus Group

“สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

.....

1. ท่านเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาตามการปฏิบัติงาน อย่างไร
2. ท่านเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาตามการปฏิบัติงาน อย่างไร
3. ท่านเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพปฏิบัติงานอย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการสนทนากลุ่ม

เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Administrators' Competency for qualification Implementation of Education quality

Assurance Under the Office of Vocational Education Commission

วันพฤหัสบดี ที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

ณ ห้องฝ่ายพัฒนาการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ การศึกษาตามการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ด้านความรู้

1.1 ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่อง การจงใจให้บุคลากรเกิดความตระหนัก เล็งเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของ สถานศึกษาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่อง วางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษา

1.4 ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็น กลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

1.5 ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกัน คุณภาพการศึกษา

1.6 ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ การศึกษา

1.7 ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา

1.8 ผู้บริหารต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีในการบริหารงานประกัน คุณภาพการศึกษา

2. ด้านทักษะ

2.1 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นให้บุคลากร เกิดความตระหนักเล็งเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

2.2 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการวางแผน กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การ ปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการจัดแบ่งภาระงานตามความสามารถของบุคลากรได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

2.4 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการบริหารทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

2.5 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการตัดสินใจสั่งการการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

2.6 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจอย่างถูกต้อง ตรงกัน

2.7 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2.8) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการควบคุมดูแลผลการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย

2.9 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย

2.10 ผู้บริหารต้องมีทักษะในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

3. ด้านคุณลักษณะ

3.1 ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในเรื่องการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2 ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานการการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเป้าหมายที่กำหนด

3.3 ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา

3.4 ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการประสานงานเพื่อ การปฏิบัติงานการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

3.5 ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

รายนามผู้เชี่ยวชาญดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

1. ดร. กมสร วงษ์รักษา	รองผู้อำนวยการสำนักรับรองมาตรฐานและ
ประเมินผลการศึกษา (องค์การมหาชน)
2. นางจุรี ทัพวงษ์	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง
3. นายวีระ พิษิตกุล	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน
4. นายอภิสิทธิ์ เลี้ยงตระกูลงาม	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม
5. นายวิเชษฐ พุกสวัสดิ์	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพองครักษ์
6. นายเฉลิมพล จิตตะปะสาทะ	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง
7. นายวิชัย พุ่มพุกฤษ์	รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา
8. นายสิทธิพัฒน์ เล็กชะอุ่ม	รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง)
9. นายประทีป จุฬาลิศ	รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง
10. นายสุพจน์ ทองเหลือง	รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม

ภาคผนวก ค
หนังสือราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 ให้ดำเนินการดังนี้

นางยุพา พุกสวัสดิ์ รหัสประจำตัว 48063106 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (Administrators Competency for Qualification Implementation of Education Quality Assurance Under the Office of Vocational Education Commission)” โดยมี ผศ.ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้น ภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

(รศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หน่วยบัณฑิตศึกษา งานทะเบียน โทร.3692

ที่ ศธ 0524.04 / 1476

วันที่ 24 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางยุพา พุกสวัสดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดยมี ผศ.ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม - พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นางยุพา พุกสวัสดิ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัสเสกข์ ศรีเมธสุนทร)

รักษาการรองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ศธ 0524.04/ 2300

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ มิถุนายน 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
2. รายชื่อสถานศึกษาที่ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางยุพา พุกสวัสดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดยมี ผศ.ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชูมนุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตรบัณฑิต จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางยุพา พุกสวัสดิ์ ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญเสกข์ ตรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย

1. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพอินทร์บุรี
2. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพโคกสำโรง
3. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพหนองแค
4. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี
5. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพกบินทร์บุรี
6. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม
7. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบางละมุง
8. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพานทอง
9. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสอยดาว
10. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมินทร์ราชูทิศ
11. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครสวรรค์
12. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
13. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
14. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี
15. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี
16. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี
17. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม
18. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี
19. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างตราด
20. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
21. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
22. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี
23. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
24. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
25. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
26. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน
27. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี
28. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย
29. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
30. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2615

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นางยุพา พุกสวัสดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดยมี ผศ.ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุมชุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 คณะกรรมการอุดมศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางยุพา พุกสวัสดิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จีระเสกข์ ศรีเมธสุนทร)
รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

ติดต่อนักศึกษา โทร.089-515-6828

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0621

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง ขอเชิญร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน

ด้วย นางยุพา พุกสวัสดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” และนางยุพา พุกสวัสดิ์ จะจัดประชุมในลักษณะสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาผลการวิจัยเรื่องดังกล่าว ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในลักษณะสนทนากลุ่มในฐานะผู้เชี่ยวชาญ ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 09.00-11.30 น. ณ ห้องฝ่ายพัฒนาการศึกษา คึกฤทธิ์วิทยการ วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางยุพา พุกสวัสดิ์
วัน เดือน ปี เกิด	30 ธันวาคม 2501
สถานที่เกิด	อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	78/89 หมู่ 2 ตำบลโสธร อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการวิทยาลัย
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2522 สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.กศ.สูง) วิชาเอก คณิตศาสตร์ จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2526 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต (คณิตศาสตร์) จากวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2552 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง